

Almira praznuje

Radovljiska ALMI-
RA praznuje te dni
25 let sodobnega
razvoja in 50 let
tradicije.

GLAS

Kranj, sobota 8. 9. 1973

Cena 70 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1980 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1984 kot poltednik,
in sicer ob sredo in sobotah

Leto XXVI. Številka 69

Ustanovitelji: obč. konference SZDL
Jesenice, Kranj, Radovljica, Sk. Loka
in Trzin — Izdaja CP Gorenjski tisk
Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič
— Odgovorni urednik Albin Učakar

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Izredna razprodaja

modnih ženskih balonskih plaščev
v veži poleg Galanterije (Prešernova 14) in
v Konfekciji na Klancu, Vodopivčeva 2

40.% popust

od 10. septembra dalje.

Elita KRANJ

Četrtek - najtemnejši dan v zadnjih letih

Elektroenergetske razmere v Slo-
veniji so se poslabšale do take mere,
da je o njih oziroma o oskrbi Slove-
nije z električno energijo v terek
razpravljali tudi republiški izvršni
svet. Člani sveta so ugotovili vzroke
za sedanji položaj (pomanjkanje vo-
de, remont v termoelektrarnah, po-
manjkanje premoga) ter menili, da
bo v prihodnje vsak nepredviden iz-
pad v proizvodnji električne energije
vplival na nadaljnjo redukcijo elek-
trike. To pomeni, da se v prihodnje
določenim omejitvam pri preskrbi s
tokom ne bomo mogli izogniti. Iz-
vršni svet je menil, da bo treba do
sprejema zakona o elektrogospodar-
stvu urejevati nastalo problematiko
v najtesnejši povezavi med elektro-
gospodarstvom, gospodarskimi orga-

nizacijami kot porabniki energije,
izvršnim svetom in njegovimi orga-
ni, zbornico in vsemi, ki lahko po-
magajo pri odpravljanju težav pri
preskrbi z električnim tokom. Svet
bo vztrajal, da mora elektrogospo-
darstvo skupaj s premovalniki do-
sledno in pravočasno izpolnjevati
svoje obveznosti. Prav tako pa bo
treba storiti vse, da se izkoristijo vse
druge možnosti za dobavo električne
energije in premoga. Izvršni svet je
za spremljanje te problematike
oblikoval posebno delovno skupino.
Prav tako zahteva do 20. septembra
sklenitev družbenega dogovora, ki
bo veljal do uveljavitve zakona o
elektrogospodarstvu. Svet je naložil
svojim organom, da na osnovi ocene
izdelajo predloge za omiljenje po-
manjkanja elektrike v prihodnjih
mesecih. Pri tem pride v poštev po-
večana dobava premoga za TE iz do-
mačih virov ter uvoz elektrike in
premoval od drugod. Izvršni svet je
ponovno pozval k varčevanju z elek-
trično energijo!

V četrtek, 6. septembra dopoldne
smo obiskali Energetski center v
Kranju in se o omejitvah porabe
električne energije pogovarjali z di-
rektorjem podjetja Elektro Kranj
inž. Milanom Križnarjem.

»Smo sredi izredno sušnega
obdobja, ki je najbolj prizadelo
Slovenijo in Dalmacijo. Reke so
suhe in proizvodnja hidroelek-
trarn je minimalna. Za nameček
pa še termoelektrarne zaradi

po njegovem mnenju tudi najvaž-
nejše. Dejal je, da smo osnovo tem
spremembam postavili že pred
dvema letoma, zato imamo že nekaj
izkušenj. Gre za tako imenovane
delavske amandmaje, ki so prinesli
nove odnose v delovne organizacije
in zagotovili delavcem možnost, da
bolj neposredno odločajo o rezul-
tati svojega dela. Nova ustava na

Nadaljevanje na 2. str.

Nadaljevanje na 3. str.

Nova pristaniška zgradba

BRNIK, 7. septembra — V pri-
sočnosti številnih gostov in pred-
stavnikov slovenskega in jugoslo-
vskega družbenopolitičnega in
javnega življenja ter predstavnikov
kranjske in drugih gorenjskih občin
je danes opoldne sekretar za gospo-
darstvo republiškega izvršnega sveta
Drago Petrovič odprl novo prista-
niško stavbo na brniškem letališču.
Otvoritev so se med drugim udeležili
tudi načelnik generalštaba JLA Stane
Potočar, podpredsednik slovenske
skupščine Stane Markič in podpred-
sednik izvršnega sveta Rudi Čači-
novič.

Nova letališka stavba je med naj-
modernejšimi v državi. Njena grad-
nja je veljala 3 milijarde starih di-
narjev. Od tega je dal kolektiv 2 mi-
liardi, 1 milijardo pa banka v obliki
kredita. Ker pa so na brniškem leta-
lišču uredili še nekatere druge ob-
jekte (steza, cesta itd), znaša celot-
na investicija 5 milijard starih di-
narjev. Del tega denarja je prispeva-
la tudi Jugoslovanska ljudska arma-
da.

Nova stavba je urejena tako, kot
podobni objekti na velikih letališčih.
Hkrati lahko sprejme okrog 2000
potnikov ali 10 polnih letal DC-9,
letno pa lahko sprejme in odpravi
milijon potnikov, kar naj bi brniško
letališče doseglo v letih 1977 in 1978.
400.000 potnikov. Vsa letališka opre-
ma so mehanizirana. Prtljago pre-
važajo tekoči trakovi, rentgenske
naprave jo pregledajo, posebne teht-
nice pa tehtajo. Primer: prtljaga, ki
jo lahko sprejme DC-9, bo priprav-
ljena v dobrih petih minutah. Pot-
liški znaki in veliki semaforji.
Stavba, sestavljena iz treh medetaž,
ima dve restavraciji (vsaka sprejme
toliko potnikov kot en DC-9), nad
katerimi je terasa za radovedneže.
Zadnja medetaža je povezana s kon-
pilotskim stolpom, kjer bodo dobili
menu, letenju itd. V prvi medetaži
imajo svoje prostore tudi potovalne
agencije.
Direktor letališča Franc Sever
nam je povedal, da je zaradi takšne

razširitve pristaniške zgradbe posta-
la pretesna platforma za pristajanje
letal. Trenutno sprejme 6 letal, mo-
rala pa bi jih vsaj 10. Zato jo bodo
do konca letošnjega leta povečali,
prihodnje leto pa za 400 metrov po-
daljšali vzletno-pristajalno stezo,
tako da bo dolga 3400 metrov.
Poudaril je velik prispevek kolektiva
letališča (ima 420 članov, njihova

povprečna starost pa je 27 let), ki se
je 5 let odrekal višjim OD. Vsak je
opravi tudi 40 prostovoljnih delov-
nih ur pri urejevanju zasilnih šoto-
rov, čiščenju ter urejanju nove
stavbe, ki bo začela obratovati jutri
zjutraj. Temu gre zahvala, da Slo-
venija med gradnjo nove stavbe ni
ostala brez letalskega prometa.
J. Košnjek

Najpomembnejše so spremembe v družbeno ekonomskem sistemu

Priprave za javno razpravo o osnutkih zvezne in republiške
ustave ter občinskih statutih in statutih krajevnih skupnosti so tudi
v škofjeloški občini gibalno političnega življenja in dela. Že zadnji
teden avgusta so se v večjih krajih sestali predstavniki osnovnih
organizacij sindikata, predsedniki delavskih svetov in predsedniki to-
varniških aktivov ZMS. Dogovorili so se, kdo bo vodil javne razprave
v temeljnih organizacijah združenega dela in katerim poglavjem bodo
dali največ poudarka.

V četrtek pa je širšemu politične-
mu aktivu občine predaval o naj-
važnejših spremembah zvezne in
republiške ustave ter odgovarjal na

vprašanja podpredsednik zvezne
skupščine dr. Marjan Breclj. Naj-
več besed je posvetil spremembam v
družbenoekonomski ureditvi, ki so

• VSAKO SREDO • VSAKO SREDO • VSAKO SREDO • VSAKO SREDO •

od 12. septembra do 31. oktobra

MODNA REVIIJA

v veleblagovnici Globus,
ob 17. uri v I. nadstropju — levo

Vsi prikazani modeli so že v prodaji

• VSAKO SREDO • VSAKO SREDO • VSAKO SREDO • VSAKO SREDO •

Naročnik:

Po vsej Gorenjski so v teh dneh sredi priprav na začetek javnih razprav o osnutku nove zvezne in republiške ustave. V Kranju se je med drugim v četrtek dopoldne sestal širši politični aktiv občine. — Foto: F. Perdan

Najpomembnejše so spremembe v družbeno ekonomskem sistemu

(Nadaljevanje s 1. str.)

tem področju ni prinesla kaj bistveno novega. Potrdila je, da je odločanje o dohodku neodtujljiva in neprenosljiva pravica proizvajalcev, seveda, v skladu z družbenimi interesi.

Zatem je sledila razprava. Sekretar občinskega komiteja Janez Jemec je zastavil vprašanje, če se v skladu z novo ustavo že pripravljajo novi zakoni in če so pripravljene odločbe, ki bodo veljale v prehodnem obdobju.

Dr. Marjan Breclj je zagotovil, da se hkrati s predlogom nove ustave že pripravljajo določila, ki bodo veljala v času, ko bo prenehala veljati stara ustava in zakoni na podlagi nove še ne bodo stopili v veljavo. Zvezni izvršni svet je že pripravil šest zakonov za to obdobje. V kratkem bo o njih razpravljala tudi zvezna skupščina. Pripravljajo pa se že tudi predpisi na osnovi nove ustave. Med drugim pristojni organi že pripravljajo zakon o volitvah in zakon o združenem delu, ki bo potrdil nove vrednote naše družbeno-ekonomske ureditve.

Predsednik občinske skupščine Tone Polajnar je dejal, da se je pri izdelavi občinskega statuta pojavilo več vprašanj, o katerih bodo morali pred sprejetjem tega akta še teme-

ljito razmisliti. Eno teh je vprašanje delegatskega sistema. Če bodo hoteli, da bo deloval, bo terjal velike tehnične, organizacijske in finančne spremembe. Navada je, da se tako v občinski kot republiški ali zvezni skupščini sprejemajo zakoni po hitrem postopku. Odbornik oziroma poslanec je bil pri svojem odločanju popolnoma samostojen. Delegat, pa naj bi se o vsem posvetoval z delegacijo, katere član je, poročal o njenem mnenju v zboru ali v skupščini in potem tudi sredini, ki ga je izbrala sporočil o sklepih. To se pravi, da bo pot do novega zakona sedaj veliko daljša.

Dr. Marjan Breclj je odgovoril, da bo tudi delegat samostojen v odločanju in bo poleg interesov svoje temeljne organizacije oziroma krajeve ali interesne skupnosti, ki ga je izvolila, moral zastopati tudi širše družbene skupnosti. Zato ni nujno, da bo vedno glasoval le za tisto, kar bi trenutno njegovi sredini najbolj ustrezalo.

Upokojenca Franca Logondra je zanimalo, kako je z določili o minullem delu in če imajo do dohodka iz minulega dela pravico tudi upoko-jenci. Po njegovem mnenju bi ta pravica morala biti zagotovljena tistim nekdanjim članom kolektivov, ki so npr. delali v tovarni dolgo vrsto let in vsa leta vlagali del dohodka za novo tovarno ali rekon-

strukcijo. Zato so odšli z manjšo plačo v pokoj in na podlagi manjših dohodkov prejemajo tudi nižje pokojnine. Dohodki v podjetju pa so medtem, tudi zaradi vlaganj v preteklih letih, narasli.

Podpredsednik zvezne skupščine se je strinjal, da pokojninski sistem pri nas še vedno ni dokončno urejen. Pokojnine prav zaradi izredno hitrega družbenoekonomskega razvoja pogosto ne predstavljajo plačila za vloženo delo. Ne da pa se jih urejati na račun minulega dela. Koliko naj bi potem dobil tisti, ki je tudi vrsto let vlagal del dohodka za nove naložbe, pa je podjetje kljub vsemu šlo v stečaj. Pokojninski sistem bo zato moral v prihodnje še bolj temeljiti na solidarnosti med boljše in slabše plačanimi panogami, hkrati pa se bo urejal z uveljavljanjem načela plačila po vložnem delu.

Priprave na javno razpravo se končujejo danes, ko je v prostorih Avtomoto društev seminar za vodje razprav. Prihodnji teden pa bodo razprave že stekle v temeljnih organizacijah združenega dela in na terenu.

L. Bogataj

30 aktivistov bo vodilo razpravo

Občinska konferenca socialistične zveze Kamnik je ustanovila aktiv tridesetih družbenopolitičnih delavcev, ki bodo po podjetjih, krajevnih in interesnih skupnostih vodili ustrezne razprave. Poseben organizacijski odbor pri občinski konferenci SZDL je že pripravil program razprav o novi ustavi, vodilnem sistemu ter statutu občine in krajevnih skupnosti. Pripravili so osnutek statuta občinske skupščine. V njem so predvidene tri variante organizacije občinske skupščine, od katerih ima vsaka dobre in slabe strani. V razpravi se bo treba odločiti za najboljšo rešitev.

J. Vidic

jesenice

V torek, 4. sепembra, je bila na Jesenicah seja sekcije za kmetijstvo, ki deluje pri Socialistični zvezi. Na seji so govorili o zakonu o kmetijskih zemljiščih in o tem, da bodo v občini ustanovili samoupravno kmetijsko zemljiško skupnost. Predlagali so 11-članski iniciativni odbor za ustanovitev skupnosti. V odboru so predstavniki KZK, Gozdnega gospodarstva, Socialistične zveze, občinske skupščine, krajevnih skupnosti ter predstavniki kmetovalcev s posameznih območij. Ta 11-članski iniciativni odbor so potrdili tudi na zadnji razširjeni seji izvršnega odbora SZDL Jesenice.

Učenci Posebne osnovne šole na Jesenicah bodo v prihodnje izpopolnjevali svoje likovno znanje v likovnih učilnicah, ki jih bodo dobili v delavskem domu pri Jelenu. Tam naj bi preuredili nekaj prostorov skupaj z jeseniško likovno sekcijo DOLIK.

Vpis v vse jeseniške osnovne šole je letos večji od lanskega. Na dveh jeseniških osnovnih šolah — Tone Čufar in Prežihov Voranc — so letos vpisali v prvi razred skupaj 234 učencev, tako da so morali v obeh šolah učence razporediti v štiri oddelke.

D. S.

Člani predsedstva občinske konference ZMS Jesenice so po poletnih počitnicah delo spet resno vzeli v roke. Na nedavni seji so sprejeli programe posameznih komisij in se dogovorili za delovne naloge v naslednjih mesecih. Aktivno se bodo vključili v razprave o novi ustavi ter obravnavali pomembne naloge, ki čakajo mlade pred devetim kongresom ZMJ in ZMS.

J. Rabič

kranj

Ta teden so se sestali štirje sveti kranjske občinske skupščine. Pred četrtkovno sejo obeh zborov občinske skupščine so člani svetov obravnavali poročilo o gospodarjenju v prvem polletju letos. Razen tega so odborniki na četrtkovi seji skupščine razpravljali tudi o poročilu o polletni realizaciji proračunskih dohodkov in izdatkov občine za leto, o spremembi odloka o urbanističnem načrtu mesta Kranja, o odloku o družbeni kontroli cen za proizvode in storitve, o spremembi cen za odvoz smeti in odpadkov in drugem.

A. Ž.

radovljica

V začetku tedna se je v Radovljici sestala komisija za idejno politično delo in kadrovska vprašanja pri sprejela program dela za naslednje obdobje.

Bohinj, 7. sепembra — V Bohinju se je začel dvodnevni seminar za najodgovornejše družbenopolitične delavce v občini. Na seminarju okrog 90 udeležencev razpravlja o temeljnih načelih zvezne in republiške ustave, o družbenoekonomski ureditvi, družbenopolitičnem sistemu, komunalnem sistemu, evidentiranju možnih kandidatov za različne organe in funkcije ter o organizaciji javnih razprav o ustavnih besedilih in statutu občine.

A. Ž.

tržič

Na sredinem sestanku so sekretarji osnovnih organizacij in stalnih aktivov ZK iz tržiške občine sprejeli predloge komisije za kadrovska vprašanja pri komiteju ZKS Tržič za sekretarja komiteja, člane komiteja in predsednike njegovih komisij ter člane konference, ki naj bi štela 51 članov. Organizacije ZK bodo predlagano listo obravnavale in po presoji lahko predlagale nove člane, če se z obstoječimi predlogi ne strinjajo. Komisija za kadrovska vprašanja predlaga za sekretarja komiteja dosedanjega tehničnega sekretarja Janeza Piškurja, za komite 11 komunistov, 10 članov ZK pa za revizijsko komisijo in častno razsodišče. Prav tako je že izoblikovana kandidatna lista za člane zveznih in republiških organov ZK iz tržiške občine.

-jk

V četrtek je bila na komiteju občinske konference ZK seja aktivna komunistov-neposrednih proizvajalcev. Na sestanku so obravnavali delovanje solidarnostnega sklada za družbeno pomoč v stanovanjskem gospodarstvu, razen tega pa tudi priprave na ustanovitev samoupravne stanovanjske skupnosti.

-jk

Javne razprave v kranjski občini

S četrtkovno sejo širšega političnega aktivna kranjske občine so se v občini začele javne razprave o osnutku obeh besedil zvezne in republiške ustave ter osnutka občinskega statuta. Tokrat objavljamo razpored javnih razprav, ki bodo prihodnji teden v krajevnih skupnostih in v delovnih organizacijah.

Krajevne skupnosti:

10. sепembra ob 19.30 na Golniku (skupaj z bolnico Golnik)
11. sепembra ob 19. uri v Zalogu
12. sепembra ob 19. uri v Bitnjah
13. sепembra ob 19. uri v Tenetišah in v Olševku
14. sепembra ob 19. uri v Šenčurju
16. sепembra ob 7. uri na Šenturški gori in ob 14. uri v Podblici

Delovne organizacije:

10. sепembra ob 17. uri PTT podjetje, ob 19.30 bolnica Golnik (skupaj s krajevno skupnostjo)
11. sепembra ob 14.30 IBI (širši politični aktiv), ob 16. uri Iskra (širši politični aktiv)
12. sепembra ob 13. uri Dom oskrbovancev Predvdor, ob 15. uri Sava (za polovico aktiv), ob 16. uri Komunalni servis
13. sепembra ob 11. uri Kokra Kranj, ob 12. uri KZSZ in Skupnost invalidskega in pokojninskega zavarovanja, ob 13. uri Pekarna Kranj

Obvestilo aktivistov OF notranjskega okrožja

Iniciativni odbor aktivistov OF bivšega notranjskega okrožja in družbenopolitične organizacije občin Vrhnika, Vič—Rudnik, Logatec in Cerknica, vabijo vse aktiviste, ki so delovali na območju medvojne notranjskega okrožja in vse prebivalstvo, da se udeležijo zbora aktivistov in proslave ustanovitve XIII. SNOU Mirka Bračiča 15. in 16. sепembra 1973 v Cerknici.

V okviru zbora se bodo številne prireditve začele v soboto ob 11. uri z otvoritvijo likovne razstave slikarja Franca Dremlja-Aca, osrednja proslava pa bo v nedeljo ob 11. uri na prireditvenem prostoru, kjer bo govoril predsednik CK ZKS Franc Popit-Jokl.

Posebnih vabil ne bo.

Pomembna vloga komunistov v javnih razpravah

Aktivni morajo biti v razpravah po krajevnih skupnostih delovnih organizacij in interesnih skupnostih, je na sredinem sestanku sekretarjev osnovnih organizacij ZK in stalnih aktivov iz tržiške občine poudarila Zora Šemrl, sekretar izvršnega odbora občinske konference SZDL. Aktivnost in sodelovanje komunistov bo še posebno potrebno pri razpravah o oblikovanju občinskega statuta in statutih krajevnih skupnosti, ki pomenijo v bistvu konkretizacijo določil novih ustav in približevanje njunih določil občanom. To velja za razprave na občinski ravni kot za razprave po krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah ter interesnih skupnostih.

Tržiške ustavne razprave se bodo začele prihodnji teden, ko bo

predstavnikom družbenopolitičnih organizacij, delovnih kolektivov, skupnosti in krajevnih skupnosti govoril podpredsednik skupščine SRS dr. Jože Brilej. Naslednja večja razprava bo 22. sепembra. Član republiške konference Savin Jogan bo vodil razpravo na seminarju za predsednike krajevnih skupnosti, predsednike organizacij SZDL in sekretarje ZK. Na tej razpravi bodo namenili največ pozornosti občinskemu in krajevnim statutom. Temu razgovoru bodo sledile razprave na terenu ter skupna seja konference SZDL in ZK ter predstavnikov borcev, sindikata in mladine.

Na sestanku so tudi poudarili, da bodo morali komunisti bolj sodelovati v delu različnih organizacij in društev. Delu teh organizacij in vplivu komunistov v njih bo SZDL posvetila posebno konferenco. Podobna konferenca se pripravlja tudi za področje vzgoje in izobraževanja.

-jk

Dokazali bomo, da je na svetu še tretja pot med ameriškim in sovjetskim sistemom. S temi besedami je naslikal Nehru tretji svet, kakor imenujejo na Zahodu neuvrščene. »Ni Washington ni Moscu«, so pisali v Argentini že pred dvajsetimi leti. Naj cvete sto, tisoč cvetov, so govorili na Kitajskem pred leti. To geslo je veljalo za kitajske razmere. Če ga posplošimo, bi lahko veljalo tudi za ves svet.

O usodi sveta so nekdaj odločale velike države. Njihova posest se je širila prek Azije in Afrike — kolonije so postale neodvisne. Nato se je svet razdelil (polariziral) na dva tabora — zahodni in vzhodni. Ta shema se vse bolj podira, vsaka država išče svoje mesto v svetu.

V sredo se je začel v Alžiru četrti vrh neuvrščenih. Vse oči sveta bodo zdaj uprte v to mesto na severu Afrike. Vsi drugi dogodki so stopili trenutno v ozadje. Neuvrščeni imajo dolgo zgodovino. Ni naš namen, da bi se zdaj vračali v preteklost, vendar bi radi le opozorili na nekatere zgodovinske momente. Saj je dobro znano, da lahko razjemo sedanost le na osnovi preteklosti.

Bandung (leta 1955) je bila prva manifestacija ideje neuvrščenosti, vendar se tam tretji svet formalno še ni rodil.

Beograd (1961) je bila prva konferenca neuvrščenih. Na tem zboru je dominirala osebnost predsednika Tita. To je bila prva konferenca in še na evropskih tleh.

Veliki zbor

Kairo (1964) je bil v znamenju arabske obnove (renesanse). Na tem sestanku so sodelovale zelo številne afriške države. Večina teh držav je nekaj let prej postala neodvisnih.

Lusaka (1970) je bila manifestacija afriške želje, da se osvobode vsake kolonije. Zanimivo je, da arabski prvaki niso sodelo-

vali na tej konferenci, vendar to ni zmanjšalo njenega pomena.

Alžir (1973) je dokaz, da je postala ideja neuvrščenosti osnovna poteza zelo velikega števila držav. Krog neuvrščenih se je razširil tudi na Latinsko Ameriko. Postal je brez pretiravanja univerzalna ideja.

Neuvrščeni ne bodo izpolnili svoje naloge, če bodo spregledali ekonomske momente. Predsednik Bumedien je prvič jasno in glasno povedal, da so neuvrščeni pravzaprav nerazviti del sveta. Prepada med razvitimi in nerazvitimi je iz leta v leto večji. Samo zaradi devalvacije ameriškega dolarja in monetarnih sprememb v svetu so neuvrščeni v enem letu izgubili pol milijarde dolarjev. Delež neuvrščenih v svetovni trgovini je vsako leto manjši.

Naloga neuvrščenih je, da ta razvoj (trend) čim prej zaustavijo. Konferenca v Alžiru bo izdelala dokument, ki ga bodo predložili tudi svetovni organizaciji. Kajti na svetu nista samo dva pola — Washington in Moskva, tu je cela galerija držav, ki želi po svoji poti naprej. In prav v tej volji je garancija, da bodo lahko v bodoče preprečili vse velike konflikte sveta.

V sredo so predstavniki tovarne električnih meril instrumentov Iskra Otoče in predstavniki zahodnonemške firme Metrawatt in Nürnberga podpisali pogodbo o poslovnem sodelovanju. Iskra Otoče bo za to firmo izdelovala voltmetre in ampermetre in druge instrumente za vgrajevanje. Od firme Metrawatt pa bodo dobivali registratorje in elektronske pretvornike. Tako bo poslej jugoslovanski trg preskrbljen z vsem izborom merilnih instrumentov za elektrodistribucijo. Pogodba je toliko pomembnejša, ker se v naši državi prav zdaj pripravljamo na izgradnjo 380-kilovoltnega omrežja, za katerega ne bo potreben uvoz dragih instrumentov. Vrednost medsebojne izmenjave bo v prihodnjih štirih letih znašala 19 milijonov zahodnonemških mark. Na sliki: predstavniki Iskre Otoče in združenega podjetja Iskra ter predstavniki zahodnonemške firme Metrawatt. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Zadovoljiv potek javnih razprav

V sredo, 5. septembra, je bila na Jesenicah razširjena seja izvršnega odbora občinske konference SZDL Jesenice, na kateri so sodelovali tudi predstavniki krajevnih organizacij. Na seji so najprej razpravljali in potrdili predlog meril, po katerih bo socialistična zveza vodila kandidacijske postopke ter evidencialno možne kandidate za vodilne funkcije v bodoči skupščini.

Udeleženci seje so sklenili, da bodo do konca letošnjega leta na vsaki seji ocenjevali in poslušali poročilo komisije za pripravo in potek javnih razprav. Člani te komisije bodo med drugim poročali tudi o vsebinskih značilnostih teh razprav.

V jeseniški občini naj bi Socialistična zveza organizirala 130 javnih razprav o osnutku ustave, občinski sindikalni svet pa naj bi jih po

Sindikati o novi organiziranosti

Pod predsedstvom Jožeta Bohinca je bila v četrtek, 6. septembra, na sedežu občinskega sindikalnega sveta Radovljica seja predsednikov odborov in komisije za samoupravljanje. Pregledali so in potrdili predloge trimesečnega načrta vseh organov občinske organizacije sindikatov ter operativni načrt izvajanja nove organiziranosti sindikatov. Obravnavali so tudi gradivo republiških sindikatov o pripravi in praktičnem izvajanju nove organiziranosti. JR

Razprave o stanovanjskih skupnostih

V torek, 11. septembra, bo 29. razširjena seja predsedstva občinskega sveta Zveze sindikatov Radovljica. To bo prva seja predsedstva po poletnih počitnicah, zato bo tudi dnevni red tokrat dokaj obširen. Razpravljali bodo o osnutku družbenega dogovora o upravljanju in gospodarjenju s sredstvi za kreditiranje graditve stanovanj ter o osnutku zakona o samoupravni stanovanjski skupnosti. Posebno se bodo zadržali na ureditvi kreditnih pogojev za financiranje gradnje stanovanj iz družbenih sredstev — skladov. Najbrž se bodo že na seji odločili za podpis družbenega dogovora.

Predsedstvo bo obravnavalo izhodišče za izpopolnjevanje sindikalne organiziranosti, sprejelo program ustavnih razprav, trimesečni akcijski program dela in se dogovorilo o zagotovitvi ozimnice za delavce. JR

Seminar za vodje javnih razprav

V okviru priprav na javne razprave o osnutkih zvezne in republiške ustave ter statuta občine, je občinska konferenca SZDL Škofja Loka pripravila seminar za politične delavce, ki bodo vodili javne razprave. Seminar je danes v prostorih Avtomoto društva Škofja Loka.

Razprave o ustavnih spremembah na področju družbeno-ekonomske ureditve vodi Marjan Dolenc, o ustavnih spremembah na področju komunalne ureditve pa član predstava skupščine SRS Zdravko Kravljica. Albin Igličar pa bo popoldne razlagal ustavne spremembe na področju temeljnega družbenopolitičnega sistema. —lb

Stanovanja iz solidarnostnega sklada

Izvršni odbor solidarnostnega sklada za gradnjo stanovanj kamniške občine je sklenil, da bo pri gradbenem podjetju Graditelj naročil 33 stanovanj. Vseljiva bodo drugo leto v novi stanovanjski soseski na Bakovniku, to je ob cesti med Kamnikom in Duplico. Ta stanovanja bodo razdelili osebam oziroma družinam z majhnimi dohodki.

Tudi podjetje Kamnik je za svoje delavce naročilo 28 stanovanj v soseski Graben v središču mesta. Tam bodo kupili stanovanjski blok. V tovarni Stol so se odločili za nakup 18 stanovanj pri gradbenem podjetju Projekt Kranj, ki bo sezidal blok na Duplici. V tovarni Titan pa se bodo za naročilo stanovanj odločili te dni; najverjetneje bodo za svoje delavce kupili 25 stanovanj. Podjetje Kamnik, Titan in Stol bodo stanovanja plačali iz lastnih sredstev in s kreditom. Razveseljiv je podatek, da bodo drugo leto zgradili 140 stanovanj, kar je trikrat več kot so jih poprečno zgradili v zadnjih letih. Geslo »stanovanja delavcem« v Kamniku ni ostala puhla fraza. To dejstvo je spodbudno, saj krepi vero v lastne sile in družbeno ureditev.

J. Vidic

Novi začasni prostori

Kranjski klub zdravljenih alkoholikov je že vse do svoje ustanovitve pred dvema letoma iskal primerne prostore za svoje delo. Prostor, ki so mu ga odstopili pri Zavodu za zdraveno varstvo v Kranju je postal že pretesen, saj se je število članstva tako povečalo, da zdaj delujejo v Kranju trije klubi.

Zdaj kaže, da bodo vsi trije klubi zdravljenih alkoholikov dobili boljše prostore, čeprav še vedno začasne. V novem Domu upokoencev na Planini so namreč z razumevanjem uprave dobili večji prostor, sicer kletni, a vendarle primeren za sestanke. Tja se bodo preselila tudi Zveza klubov zdravljenih alkoholikov za Gorenjsko. Takoj, ko bodo dobili opremo na nove prostore, bodo klubi začeli delati v novih prostorih.

-lb

Dan Gorenjske predilnice

Danes popoldne ob 16. uri se bodo delavci Gorenjske predilnice zbrali v dvorani kina Sora v Škofji Loki. Na zboru bodo poslušali poročilo delegatov o poteku ustanavljanja TOZD v podjetju, zatem bodo razpravljali o poročilu in novem statutu svoje organizacije združenega dela, in razpravljali o poslovanju v preteklih letih in prvi polovici letošnjega leta.

Delavcem, ki delajo v Gorenjski predilnici 15 in več let pa bodo podelili spominska darila.

Po sestanku se bodo člani kolektiva zbrali na vrtu loškega gradu, kjer bodo nadaljevali praznovanje ob jedat, dobri kapljici in poskočnih melodijah.

Nujna izboljšava cest od Korena do Kr. gore

Čez mejni prehod v Ratečah bo letos šlo blizu milijon, čez Koren pa nad 4 milijone potnikov. V glavni poletni sezoni so bili letos dnevi, ko je glavno cesto gornje savske doline prevozilo blizu 20 tisoč vozil. Kljub delni izboljšavi ceste po ukinitvi železniške proge, ta cesta ni sposobna za večji promet. Da bi se stanje izboljšalo, je predvideno, da bodo okrog 1985. leta tu zgradili avtocesto. Da pa ne bi tako dolgo čakali, se pri skupnosti za ceste Slovenije, skupščini občine Jesenice in cestnem podjetju Kranj prizadevajo izboljšati obstoječo cesto. Tako je bilo pred kratkim zgrajeno 1500 m nove ceste skozi Belco, ta teden bodo pričeli z asfaltiranjem blizu 2 km dolge nove obvoznice v Kranjski gori, predvidoma do oktobra pa bodo končali rekonstrukcijo ceste od Potok do Koroške Bele. Za ta dela je bilo letos namenjenih blizu 18 milijonov din. V srednjeročnem programu razvoja so predvidene nadaljnje izboljšave, kot so novi del ceste skozi Hrušico, odprava ovinka v Logu, obvoznica pri Podkorenu in izboljšanje ceste na Koren. Od vsega navedenega pa je za vedno večji turistični promet vsekakor najbolj nujno urediti zadnje omenjeno. Mnogi gostje, ki so bili letos pri nas na morju, so se namreč pritožili nad stanjem ceste od Korenskega sedla do Kranjske gore. Veliko se jih je vračalo raje po cesti čez Trst, Videm, Tolmezzo, Blöckenpas in Lienz. Pri tem so povedali, da ko bo nared turska cesta do Beljaka, nameravajo priti po njej, seveda če bo tudi cesta čez

Koren boljša. Zato menimo, da bi bilo prav zaradi nadaljnega povečanja prehodnega turizma na Gorenjskem prva sredstva potrebno nameniti ureditvi tega približno 5 km dolgega odseka ceste.

B. Blenkuš

Gorenjska zahteva cesto in predor

Gorenjska se zaradi preozkih cest ob izredno močnem lokalnem, izletniškem in tranzitnem turističnem prometu že duši. Zato na Gorenjskem ne odstopajo od zahteve, da v republiški program cestnih del v letih od 1976 do 1980 vključijo novo avtocesto skozi Gorenjsko in predor pod Karavankami. Hkrati predlagajo naj republiški organi pospešijo dogovarjanje med Jugoslavijo in Avstrijo o graditvi predora.

Takšno stališče so sprejeli na sredini seji sveta gorenjskih občin v Kranju, ko so se s predstavniki republiške skupnosti za ceste pogovarjali o gradnji gorenjske avtoceste in programu cestnih del v prihodnjih dveh letih. Več o tem bomo pisali v prihodnji številki.

Ijubljanska banka

PIKAPOLONICA

nagradna igra za mlade varčevalce

Veste, dragi mladi prijatelji, pikapolonica ni kar tako od muh, kot bi si človek mislil! Pravijo, da prinaša srečo.

In prav zato smo jo izbrali, da nam bo vodila prijetno igro ter kazala pot do uresničenja malih in velikih želja. Poglejte, kje vse jo bomo lahko srečali!

S kolesom se vozim povsod naokrog, varčujem in vlagam, zdaj lahkoh sem nog.

NA PRIKUPNI NALEPKI, ko bo vloga dosegla 100 din, NA KNJIŽNEM KAZALU, če privarčuješ nadaljnjih 100 dinarjev,

KOT ZNAČKO pri privarčevanih 300 dinarjih,

KOT DENARNICO, ko bo tvoja vloga dosegla 400 dinarjev in končno

KOT HRANILNIK, ki ga prejmeš v trajno last ob vložnem skupnem znesku 500 dinarjev.

Igro seveda lahko ponavljaš, če z varčevanjem nadaljuješ.

Pa še to. Z dvigom privarčevanega denarja igro PIKAPOLONICA prekiš, dokler z novimi vlogami ne nadoknadiš dvignjenega zneska.

Povej mami, očku, babicam, dedkom, tetam in stricem, kaj vse te čaka! Pri nas pa bosta s svojo pikapolonico vselej dobrodošla.

Ijubljanska banka

Četrtek - najtemnejši dan v zadnjih letih

Nadaljevanje s 1. str.

pomanjkanja premoga in remontov ne obratujejo s polno močjo. Premogovniki so v krizi. Ker delavcev ni, jih nadomeščajo stroji, le-te pa morajo uvažati. Zato smo se znašli v težkem energetskem položaju. Do večjega deževja bo redukcija vsaj 15-odstotna in bo veljala za celotno slovensko omrežje. Energetska kriza pa se širi tudi na druge jugoslovanske republike.»

Danes (četrtek) vlada v energetskem omrežju Slovenije in seveda tudi Gorenjske izjemen položaj, kakršnega v zadnjih letih ne pomnimo, ste dejali. Zakaj?

»Gorenjska proizvede samo 10 odstotkov energije, kolikor jo potrebuje. Vezani smo torej na elektriko iz Šoštanja in Dravskih elektrarn. Ker so hidroelektrarne ponoči od srede na četrtek akumulirale vodo za dnevno proizvodnjo in Šoštanj ni delal s polno močjo, je slovensko omrežje napajala v glavnem elektrika iz Bosne. Ker pa se je malo pred peto uro zjutraj pretrgal dovod elektrike iz Bosne nekje pri Bajni Bašti in ker smo doma štedili, smo bili priča razpadu električnega omrežja. Komaj se je prenosna mreža konsolidirala, se je pokvarila še termoelektrarna Šoštanj. Sedaj obratuje slovensko omrežje ločeno od ostalega jugoslovanskega in še to brez Šoštanja. Ta proizvodnja pa ne pokriva niti 50 odstotkov potreb. Zato smo bili danes prisiljeni uvesti tako redukcijo, kot že dolgo ne. Do 11. ure je bilo na primer 80 odstotkov odjemalcev z ljubljanskega področja odklopljenih. Upamo, da bo »veleredukcija« popoldne okrog dveh prenehala, ko bo Šoštanj popravljen. Izvršni svet je sklenil, da je treba potrošnjo reducirati do 50 odstotkov. Če organizacije za distribucijo električne energije tega ne bodo storile, bo njihovo območje v celoti izklopljeno.»

In kakšni so obeti za prihodnje dni?

»Do večjega deževja bo veljala 15-odstotna redukcija. Odklopi za široko potrošnjo pa bodo takrat, ko se energija najmanj troši in to najdlje za 5 ur. Veleodjemalcev, to je predvsem industrija, popolnoma ne odklapljamo, ampak se vsakodnevno dogovarjamo in planiramo redukcije. Popoldanski odklopi bo-

do najpogostejši. 15-odstotna redukcija (v četrtek je bila zaradi izjemnega položaja 50-odstotna) pa velja za vse potrošnike in to ves dan. Trudimo se, da najpotrebnejše družbene ustanove, črpalke za vodo in železniški promet na električni pogon ne bodo prizadeti. Prizadevamo si, da redukcije ne bi bile preveč boleče in prosimo za razumevanje ter pozivamo k varčevanju z električno energijo!«

J. Košnjek

Srečanje nekdanjih borcev slovenskih železarn

Danes, v soboto, se bodo zbrali na Pokljuki železarji — borci NOV slovenskih železarn. Srečanje na Pokljuki organizira koordinacijski odbor ZB NOV Združenega podjetja slovenskih železarn. Ob 11. uri bo ob spomeniku padlih borcev kulturni program, nato pa bo tovariško srečanje na prostoru gostišča Ob tabornem ognju Goreljek.

Na srečanje bodo vozili avtobusi, ki bodo odpeljali iz vseh postaj v zgornjesavski dolini ter iz Zirovnice. Udeleženci bodo s Pokljuke odšli ob 17. uri in se vračali prek Bohinja.

D. S.

Predpremiera Cvetja v jeseni

Ker je bil film Cvetje v jeseni posnet v Poljanski dolini in v okolici mesta, bo predpremiera filma 9. in 10. septembra zvečer v Jubilejnih gledališču na Loškem gradu. Film je narejen iz istoimenske televizijske nadaljevanke, ki smo jo videli na naših zaslonih. Premiera bo 21. tega meseca v Ljubljani.

Vstopnice bodo prodajali pred predstavo na gradu, nekaj pa jih je tudi v predprodaji v prodajalni Alpina na Mestnem trgu. —lb

GLAS 3

Sobota, 8. septembra 1973

Kljub dokaj neugodnemu vremenu je letos obiskalo naše planine rekordno število domačih in tujih planincev in ljubiteljev gora. Zaradi starih in dotrajanih planinskih postojank postaja iz dneva v dan bolj pereče vprašanje kako zadovoljiti vsem željam in potrebam številnih, ki prihajajo v naše gore. Posebno pereče postaja to v Julijcih v mesecu juliju in avgustu, ko je obisk gora največji. Prav zato so v letošnjem letu prišli na misel, da bi pri nekaterih domovih in kočah postavili zasilna ležišča v obliki gorskih šotorov. Verjetno bodo to misel uresničili že prihodnje leto.

O problemih v našem planinstvu steče dostikrat beseda tudi kar v gorah. Posnetek je bil narejen letos avgusta pod Triglavom. Na sliki Dr. Marijan Breclj, predsednik planinske zveze Jugoslavije, Marjan Oblak, predsednik meddržavnega odbora ljubljanskih planinskih društev in Bojan Spicer, predsednik planinskega društva Ljubljana — matica.

Jesensko gnojenje travne ruše

Kmetijsko visoko razvita področja, ki leže v približno takšnem podnebnem pasu kot Gorenjska, so prešla na način gnojenja, ki temelji na zadostnem osnovnem gnojenju s fosforjem in kalijem in dognojevanje z dušikom po vsaki rabi ruše. Takšen način gnojenja zagotavlja — zaradi sorazmerno velikih količin dodanih hranil — zelo velike zaloge hranil v zemlji. Rast trav je bujna, donosi so visoki; nastopa le vprašanje pravočasnega spravila pridelka, ki ga pa pri zadostni mehaniziranosti del in pri sodobnem načinu konserviranja ni težko doseči.

Količina dodanega dušika, ki najbolj vpliva na maso pridelka, gre ponekod že čez 300 kg/ha. Ta količina je porazdeljena na:

- spomladansko gnojenje
- dognojevanje po vsaki rabi
- jesensko dognojevanje.

Pri nas je spomladansko gnojenje in dognojevanje po vsaki rabi že vpeljano. Nekako smo bili vajeni gnojiti z dušikom do sredine avgusta, češ, da naj kasnejša rast še postrga zalogo iz zemlje. O jesenskem gnojenju pa smo menili, da to sicer vpliva koristno na pomladansko rast, da pa se preko zime porazgubi preveč dušika, ki je v zemlji izredno gibljiv. Računali smo, da smo že z zelo slabim gnojenjem jeseni lahko pomaknili začetek paše za kak teden ali 14 dni nazaj. To sicer spomladi lahko veliko pomeni, če manjka krme, vendar tistim, ki pasejo, navadno krma ostaja. Zato tega načina niti nismo propagirali.

V zadnjem času pa poročajo, da so pokazali poskusi na polju (enega ima INA v okolici Ljubljane), da sicer del dušika preko zime res odplavi, vendar ostane pretežni del do spomladi, ko začne vegetacija, še v zemlji. Ruša ga dobi prav tedaj, ko ga najbolj rabi in v obliki, ki je rastlinam sprejemljiva. Gre tu za dušik iz gnojil; tega morajo bakterije v zemlji še predelati, da postane sprejemljiv za korenine. Te bakterije pa čez zimo tudi popolnoma ne mirujejo. Predelujejo počasi, vendar dalj časa, tako da je do začetka rasti pripravljena neka zaloga.

Če gnojilo damo spomladi na še hladno zemljo, je tudi aktivnost bakterij še manjša in na tolikšno pripravljeno zalogo rastlini dostopnega dušika moramo spet čakati. V tem je verjetno smisel jesenskega gnojenja. Stvar še ni docela raziskana.

Spomnimo pa se, da jesensko polivanje gnojnice in gnojevke, ko je nujno zaradi zagotovitve prostora za zimo, daje spomladi dobre rezultate. Zato to delo ni le nujna priprava na čas, ko ne bomo mogli prazniti jam, ampak poleg tega še ukrep, ki spomladi od zime izčrpani rastlini nudi lahko dostopno in nujno hrano. Mora pa pasti gnojilo, gnojnica ali gnojevka na še nezmrznjeno zemljo.

Živinorejsko veterinarski zavod
Kmetijska pospeševalna služba:
Boris Praprotnik, dipl. ing. agr.

Novi prostori Posebne osnovne šole

V soboto, 1. septembra, so ob Posebni osnovni šoli na Jesenicah odprli nove prostore ter preuredili šolske učilnice v stari stavbi. V prizidku Posebne osnovne šole je šest novih učilnic, s preureditvijo stare stavbe pa so dobili tehnično delavnico, varstveni oddelek, zbornico ter lepo urejene sanitarije. Nove učilnice Posebne osnovne šole Jesenice so svetle in velike ter pomenijo izredno pridobitev za to jeseniško ustanovo.

Jeseniška Posebna osnovna šola praznuje letos 15-letnico svojega obstoja in prav ob tej obletnici se je rešila dolgoletne, skorajda nevzdržne prostorske stiske. Ko so šolo ustanovili, je dobila nekaj oddelkov pri osnovni šoli na Koroški Beli, potem pa je vsa leta gostovala po raznih jeseniških osnovnih šolah. Zadnja leta so nekateri učenci obiskovali pouk v vlažnih, starih in mrzlih prostorih Kosove graščine na Jesenicah, drugi pa so bili utesnjeni v prostorih sedaj preurejene Posebne šole.

Posebno osnovno šolo na Jesenicah obiskuje 105 učencev in učenk iz raznih krajev jeseniške občine. Vsi učenci so lažje prizadeti, vendar predvidevajo, da bodo v prihodnjem letu ustanovili tudi oddelek za srednje prizadete otroke, ki jih je v občini tudi nekaj. Do zdaj so srednje prizadete pošiljali v ustanovo v Črni, vendar ima le-ta omejene zmogljivosti, zato so nekateri otroci morali čakati na sprejem celo leto ali več.

V jeseniški Posebni osnovni šoli imajo tudi varstveni oddelek učencev od prvega do četrtega razreda. Skupaj je v njem 14 otrok.

Učenci Posebne osnovne šole na Jesenicah so zelo prizadevni predvsem v svojem likovnem izobraževanju, saj so za izdelke na mednarodni razstavi v Londonu prejeli najvišje nagrade. V vitrini njihove šole visi tudi najvišje občinsko priznanje — Čufarjeva plaketa, obenem pa so med prvimi v Sloveniji prispevali svoje ilustracije za zbirko otroških pesmi Poredni smeh.

Ko učenci končajo posebno šolo, se navadno zaposlijo v katerem od jeseniških podjetij in mnogi dosežejo na svojih delovnih mestih kvalifikacijo ali vsaj polkvalifikacijo in se enakovredno vključujejo v delovne kolektive.

D. Sedej

Jeseniški sindikati o ozimnicah

Na Jesenicah so že razpravljali o akciji sindikata — Trgovska podjetja pripravljena podpisati s podjetji pogodbe o posojilih za ozimnico socialno ogroženim delavcem — Letos brez premoga in drv?

V petek, 31. avgusta, je bil na Jesenicah sestanek, ki so se ga udeležili predstavniki občinskega sindikalnega sveta, predstavniki družbenopolitičnih organizacij in skupščine občine ter predstavniki trgovskih podjetij. Sestanek so sklicali pri občinskem sindikalnem svetu zato, da bi na Jesenicah čimprej začeli z akcijo o prodaji letošnje ozimnice ter kuriva.

Najprej so predstavniki jeseniških trgovskih podjetij spregovorili o prodaji ozimnice. Zagotovili so, da težav s preskrbo ne bo, ker imajo z dobavitelji že dalj časa sklenjene pogodbe. Krompir za ozimnico bodo prodajali po enotni ceni dinar in 70 par, jabolka po 4 dinarje 60 par, papriko po 4 dinarje in 50 par do 5 dinarjev. Ugotovili so tudi, da upada zanimanje za klasično ozimnico, za kar je več vzrokov. Kljub temu pa je na Jesenicah še precej družin, ki v jesenskem času kupujejo večje količine živil za zimo. Tako bodo tudi letos po jeseniških trgovinah pripravili ozimnične pakete.

Na zadnjem sestanku so se še posebej zavzeli za organizirano pro-

dajo ozimnice ljudem, ki nakupa ozimnice zaradi nizkih osebnih dohodkov ne zmorejo. Socialno ogroženim družinam bi lahko pomagale tudi njihove delovne organizacije v obliki posojil, ki bi jih odobrili na podlagi skupnega dogovora in podpisa pogodbe med posamezno delovno organizacijo in trgovskimi podjetji. Ta posojila bi bila za delavce z nizkimi osebnimi dohodki brezobrestna. Predstavniki trgovskih podjetij so se s tem predlogom strinjali, občinski sindikalni svet pa bo ta predlog posredoval posameznim delovnim organizacijam.

Težav s preskrbo oziroma z nakupom ozimnice torej na Jesenicah ne bo, hujši problemi pa bodo z nakupom premoga in drv. Predstavniki jeseniškega Univerzala je na sestanku dejal, da za zdaj ni možnosti, da bi probleme kakorkoli rešili, kajti od naših premogovnikov dobivajo kljub podpisanim pogodbam nezadostne količine premoga. Na Jesenicah bi letno potrebovali za individualno potrošnjo od 12 tisoč do 14 tisoč ton premoga, zdaj pa dobivajo le po 200

ton mesečno. Boje se, da ga v prihodnjem mesecu ne bodo dobili niti toliko. Za nakup premoga ne sprejemajo tudi nobenih naročil več. Za kurjavo na Jesenicah potrebujejo tudi okoli 2 tisoč kubičnih metrov drv, vendar jih od Gozdnega gospodarstva Bled letos najbrž ne bodo prejeli prav nič.

Tako torej: premoga ni, drv najbrž tudi ne. Jeseničani bodo po sedanjih izgledih torej sedeli ob mrzlih pečeh in premišljevali. Zelo pogosto tudi o tem, kako naj bi prišli do lesa in drv v bogastvu gozdov, ki jih obdajajo? In če bo mraz le prehud, bi se splačalo zapeljati prek meje v sosednjo Italijo in jih tam kupiti. Dražja bodo, a konec koncev bodo naša iz naših gozdov.

D. Sedej

Politično izobraževanje mladih

V Vikrčah pri Ljubljani se je v soboto končala enotedenska republiška mladinska poletna politična šola. 500 udeležencem je predaval preko 60 družbenopolitičnih delavcev, med njimi Sergej Kraigher, Stane Dolanc, dr. Anton Vratuša, Vladimir Maksimovič, Ljubo Jasnič in drugi.

Udeleženci so bili razdeljeni v več interesnih skupin, med drugim v skupino mladih, ki delujejo na področju informiranja, na področju družbeno-ekonomskih odnosov, v skupini osnovnih in srednjih šol, v skupino za idejno politično, SLO in družbenopolitični sistem.

Med slušatelji je bilo 70 odstotkov mladih komunistov. Prvi dan šole so ustanovili aktiv ZK MPPŠ in pozvali mlade na krvodajalsko akcijo in akcijo za zbiranje prispevkov za gradnjo spominskega doma v Kumrovcu.

Poleg predavanj iz posebnega in splošnega programa je organizator druge MPPŠ, republiška konferenca ZMS, pripravila še štiri javne tribune, na katerih so se mladi aktivisti seznanili s sedanjimi razmerami doma in v svetu. Na prvi javni tribuni je predsednik slovenske skupščine Sergej Kraigher predaval mladim o novi ustavi. Govoril je o bistvenih pridobitvah nove slovenske ustave ter o poglavitnih značilnostih, ki ločujejo naš družbenopolitični sistem od sistema vzhodnoevropskih držav. Bil je govora tudi o tem, kako je v novi ustavi opredeljena odgovornost, kdo bo odkrival nepravilnosti ter kakšne bodo sankcije.

Sekretar izvršnega biroja predsedstva ZKJ Stane Dolanc je na javni tribuni o pripravah na republiški in zvezni kongres ZK poudaril pomen analize o prehojeni poti od zadnjega kongresa do današnjih dni. Dokument, ki bo sprejet na X. kongresu ZKJ naj bi začrtal pot razvoja za najmanj 20 let, je dejal Stane Dolanc.

Na tretji javni tribuni je podpredsednik ZIS dr. Anton Vratuša poudaril dosedanje uspehe neuvrščenih. Tovariš Vratuša je dosedanje popuščanje napetosti v svetu ocenil kot zelo pozitivno. Opozoril pa je, da je težnja popuščanja napetosti še vedno omejena le na Evropo, ki je sicer blokovski najbolj razdrobljena. Omenil je tudi novo stališče neuvrščenih držav do ekonomskega razvoja in pomen neuvrščenih v svetu. Na številna vprašanja mladih poslušalcev je odgovarjal več kot dve uri.

Naj na kratko omenimo še zadnjo tribuno, na kateri je govoril podpredsednik ZMj Vladimir Maksimovič. V predavanju »Zveza socialistične mladine« je med drugim dejal, da je med napakami v delovanju ZMj opaziti premajhno učinkovitost pri izvrševanju dogovorov sprejetih na VIII. kongresu, premajhno vlogo delavske mladine in nezadostno povezanost z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami. Poudaril je, da je prav slovenska mladina prva v državi pripravila izhodiščne dokumente za IX. kongres.

Skupina predstavnikov in sekretarjev občinskih konferenc ZMS je skupno s člani predsedstva RK ZMS pripravljala osnutek novega statuta ZMS in program javne razprave pred IX. kongresom ZMS in ZMj. Po prvih ocenah je letošnja mladinska poletna politična šola, ki je RK ZMS že drugi organizirala, lepo uspešna. Takšna oblika idejno-političnega izobraževanja in usposabljanja mladih ljudi predstavlja vrh vseh podobnih oblik izobraževanja, ki je potekalo doslej le na ravni občinskih organizacij. Ob ravni občinskih organizacij pripravili posebno testiranje vseh slušateljev. Šele podrobnejše analize testiranja in dela letošnje MPPŠ v Vikrčah bodo dale končno oceno.

A. Boc

Lomljani ne mislijo odnehati

Za krajevni praznik Loma, 16. septembra otvoritev prvega dela nove ceste — Kje dobiti milijone za nadaljevanje gradnje, od katere Lomljani ne nameravajo odstopiti — Optimizem in pripravljenost za prostovoljno delo

Dobro leto je, odkar so se prebivalci krajevnih skupnosti Lom pod Storžičem na referendumu odločili za samoprispevek za gradnjo nove ceste v Lom. Odločili so se, da bodo cesto gradili v dveh etapah. Najprej naj bi zgradili kilometer dolg odsek ceste od Slapa pri Tržiču do Španove žage v Spodnjem Lomu, ki poteka po najmanj pripravljenem zemljišču, nato pa še odsek do Zgornjega Loma. Lomljani so tudi sklenili, da bodo pri gradnji kar se da varčni in da bodo čim več gradbenih del opravili prostovoljno. Lom je eden redkih krajev v tržički občini, kamor avtobus zaradi slabe in nevarne ceste ne more in mora okrog 120 zaposlenih delavcev vsak dan peš, z motorji ali osebnimi avtomobili na delo v Tržič. Enaki usodi so prepuščeni tudi šolski otroci od 4. razreda dalje. Prav tako postaja Lom z okolico ter dolina pod Storžičem s številnimi visokogorskimi kmetijami, na katerih se rojevajo zametki turizma, vedno bolj zanimiv tudi za izletnike.

Čeprav so ob načrtu Lomljanov nekateri zmajevali z glavo in menili, da bo naloga pretežka in predvsem predraga (samo prva etapa naj bi po predračunu veljala 520 milijonov starih dinarjev, ker bo cesta široka najmanj 6 metrov, asfaltirana in z urejenimi polmetrskimi bankinami), so se Lomljani oziroma njihov gradbeni odbor, ki ga vodi Tone Kralj zagrizli v delo.

Prva, vendar ne najtežja prepreka pri gradnji nove ceste je bila te dni premagana. Cestni odsek od Čarmana do Španove žage je urejen do take mere, da ga bo mogoče asfaltirati in urediti bankine. Dolg je 320 metrov. Strojna dela so opravili delavci Gredbenega podjetja Tržič, vsa druga zemeljska dela pa so opravili

vaščani prostovoljno čeprav v času največjih kmečkih del. Graditelji so na ta način prihranili najmanj 20 milijonov starih dinarjev. Potrošili so jih 30, predračunska vrednost opravljenega dela pa presega 50 milijonov starih dinarjev. Nov cestni odsek bodo odprli v nedeljo, 16. septembra, ko praznuje krajevna skupnost Lom svoj prvi krajevni praznik.

Vendar Lomljane pri gradnji nove ceste največje delo še čaka. Treba bo zgraditi dobrih 700 metrov nove ceste od Slapa pri Tržiču mimo Travnarja do Čarmana. Največja prepreka bo skoraj 80 metrov široka skala, ki jo bo treba prebiti. Tudi ostali del trase je za gradnjo precej težaven in drag. Da bi bil ta odsek prevozen, bo gradbeni odbor potreboval najmanj 150 starih milijonov, ki pa jih ne bo tako lahko dobili. Tega se Lomljani zavedajo. Denar bi morali Lomljani dobiti naenkrat in skupaj, ker je etapna gradnja odseka nemogoča. Stara cesta bo zaradi gradnje nove zasuta, zasilni dohod od Loma pa bo mogoč le po globeli za Travnarjem.

S samoprispevkom bodo Lomljani zbrali okrog 35 ali 40 starih milijonov. Upajo pa tudi, da bo tržička občina (pri gradnji gre Lomljanom na roko) še enkrat globje posegla v proračunsko vrečo in za nekaj časa rešila potrebe tega predela občine. Graditeljem bi precej pomagal tudi dolgoročni kredit.

Takšni so torej predlogi ki se bodo letos in zanesljivo tudi prihodnje leto pojavljali na različnih pomembnih zbiorih v tržički občini. Lomljani so namreč zadolžili prizadevni gradbeni odbor, da začeto delo pripelje do kraja in s tem omogoči njim in naslednikom boljšo povezavo s svetom.

J. Košnjek

Zaposlenost in nezaposlenost v kamniški občini

»Proizvodnja se v vseh kamniških podjetjih širi, gradijo nove obrate, osvajajo novo tehnologijo, vsak dan je več dela za obrtnike. Podjetja že iščejo ali pa bodo v kratkem iskala nove delavce za zaposlitev,« je povedala Marija Ribič, svetovalka za delovne enote komunalnega zavoda za zaposlovanje Kamnik.

Na vprašanje, koliko imajo v evidenci nezaposlenih in katera podjetja iščejo delavce, je tovarišica Ribičeva odgovorila:

»Tovarna usnja bo kmalu potrebovala 60 delavcev in delavci. Delavce iščejo tudi v tovarni pohištva Stol in v Živilski industriji, pa tudi v drugih podjetjih. Povsod se kaže velika potreba po srednjih strokovnih kadrih. Za primer naj povem, da smo letos opravili anketo med učenci srednjih strokovnih šol. Ko smo vprašali učence zadnjega

letnika, če imajo že zagotovljeno delovno mesto, so vsi brez izjeme odgovorili, da že imajo službo. Iz srednje strokovne šole v Ljubljani je kamniška občina dobila samo enega strojnega tehnika, ki ga snubijo obmala vsa kamniška podjetja in še nekatera podjetja iz Ljubljane. Strojni tehnik — to je zelo iskan poklic. Letos smo iz šol dobili tudi nekaj novih mladih babic, sanitarnega tehnika, vzgojiteljev, elektrotehnikov za jaki in šibki tok ter tehnikov drugih smeri.

V evidenci imamo 100 nezaposlenih, od tega jih 15 čaka na delo v tujini. Nekaj je takih, ki so preveč oddaljeni od kraja možne zaposlitve, pri drugih so vzrok nezaposlenosti družinske razmere (majhni otroci, bolezen in družini ipd.), 13 pa je alkoholikov. Od zavoda za zaposlovanje dobiva denarno nadomestilo samo pet nezaposlenih.«

J. Vidic

Delo v ALMIRINI šivalnici uravnava tekoči trak.

Almira praznuje

Največja gorenjska tovarna modnih pletenin ALMIRA iz Radovljice beleži te dni 25 let sodobnega razvoja in 50 let tradicije. Ne samo razvoja, tudi uspehov, bi morali reči. Danes se ponša z veliko novo moderno tovarno, opremljeno z visokoproduktivnimi stroji, s svojo prodajalno modnih pletenin in s tem, da je vsa njihova proizvodnja prodana unaprej. To so uspehi 25 let dela, naporov in odrekani.

Za vse skupaj je menda krivo ovčarstvo, s katerim so se ubadali prebivalci Gorenjske vse od Jezerskega pa tja do Bovškega. Surovina je bila doma in pred nekako sto leti so v Begunjskem kotu pričeli suk-njari, pred približno 50 leti pa v okolici Radovljice izdelovati pletenine.

ZAČELI SO NOVAKOVI

Sicer ni čisto dognano in verjetno tudi nikoli ne bo, kje se je pletilstvo na Gorenjskem začelo, je pa prav gotovo, da je bila prva organizirana pletilska obrt pri Novakovih v Radovljici. Pletilja Meta Doboviškova, ki je stanovala pri Novakovih, je s svojim delom tako navdušila gospodinj, da je ta pregovorila moža, da sta opustila gostilno in prešla na pletilsko obrt. To je bilo leta 1921. Prvi pletilni stroj sta kupila v Begunjah, od koder sta dobivala tudi domačo volno. Potem, ko je obrt stekla in dala tudi dobre zaslužke, sta stroje dokupovala na Dunaju. Dobro jima je šlo in pred drugo svetovno vojno je bilo v njuni že nekajkrat razširjeni delavnici, rekli so ji kar tovarna, že okrog 50 pletilnih, navijalnih in šivalnih strojev. Vsi še živeti bivši lastniki pletilnic vrhnjih pletenin in nogavic v Radovljici so si edini, da Novakove brez zadržkov lahko imamo za začetnike pletilstva na Gorenjskem. Ko se je proizvodnja najbolj razširila, to je bilo tik pred drugo svetovno vojno, so zaposlovali tudi po 30 pletilj, ki so izdelovale po več tisoč kosov pletenin letno. Zanimivo je, da so pri Novakovih pletli tudi modre črtaste letne majice za kraljevo vojno mornarico, finejše otroške, moške in ženske pletenine in celo kopalne obleke.

Za Novakovimi so s to obrtjo začeli še Vrhunčevi, Vogelnikovi, Horvatovi, Beblerjevi, Sušteršičevi, Legatovi in Jegličevi.

NAJPREJ NOGAVICE

ALMIRA je nastala iz nekaj večjih obrtnih delavnic, pletilskih in nogavičarskih, ki so po minuli vojni spet začele obratovati v Radovljici in okolici. Iz skromne zapuščine starih in iztrošenih pletilskih strojev je bila leta 1948 ustanovljena okrajna tovarna pletenin in nogavic. S hudimi težavami so se borili v začetku: delavnice so bile razmetane po vsem okolišu, stroji slabi in nobenih pravih materialov ni bilo dobiti za pletenje. Za začetek so hoteli uresničiti program za proizvodnjo nogavic, pa jim niso odobrili investicijskih sredstev. Kljub temu je podjetje v prvih letih po ustanovitvi zaznamovalo nekaj spodbudnih uspehov. Leta 1951 so prvič poslali na trg vrhnje pletenine v več barvah. Malo je bilo, toda potrošniki so bili zadovoljni.

Razširiti program in povečati proizvodnjo je bil njihov največji cilj. Ker ni bilo denarja za nove stroje, so popravljali in predelovali stare in uspeli so. Popravljenim strojem v letu 1954 so leto kasneje priključili še nove zmogljivosti, pri čemer je bil opravljen tudi remont enega izmed treh cotton pletilnih strojev za proizvodnjo sintetičnih

nogavic. Sploh lahko smatramo za enega pomembnih mejnikov na razvojni poti kolektiva ALMIRE prehod s proizvodnje bombažnih nogavic na sintetične moške in ženske dolge nogavice leta 1955, ki je za takratne razmere pomenil pravo revolucijo v predelavi trikotažnih surovin.

Izdelavo bombažnih in potem sintetičnih nogavic — ki je prevladovala vse do leta 1962 in imela svoj vrh v letu 1959 — je s pomočjo predelanih cotton strojev in nekaj novih zamenjala proizvodnja vrhnjih oblačil. Leta 1962 se je proizvodnja nogavic že zmanjšala na polovico, izdelava vrhnjih pletenin pa je doživljala pravi razcvet. Novi materiali kot so bili bocle, mohair, česana volna, sintetična vlakna itd. so popestrili asortiment.

NOVI PROIZVODI ZAHTEVAJO NOVE INVESTICIJE

Zaradi specializacije proizvodnje po obratih so iz radovljiških obratov izločili ročne pletilne stroje za težje pletenine in leta 1961 v Novi Gorici ustanovili manjši obrat za ročno pletenje, ki je leta 1963 pričel tudi z izdelavo konfekcije. Danes iz tega 90-članskega kolektiva prihajajo zelo iskane grobe športne pletenine.

Leta 1965 so z rekonstruiranih cotton strojev prišle prve pletenine. To je bil začetek modernizacije in industrijske obdelave trikotaže. Nov proizvodni program, ki so ga prilagajali tržišču, je zahteval nove napore, moderne cotton stroje. Toda do leta 1966 je šlo počasi. Malo je bilo novih strojev in bolj so se držali popravil, leta 1968 pa je podjetje pričelo intenzivno investirati. V investicijah so svoj vrh dosegli v letu 1971, ko je bila zgrajena nova tovarna. Na začetku tega pospešenega razvoja, leta 1967, so skrajšali amortizacijsko dobo strojev na 5 let, lani pa kar na 3 leta! To jim bo omogočalo stalno modernizacijo strojev, ki je glede na hiter razvoj te vrste proizvodnje v svetu še kako potrebna.

PROIZVODNJA KLJUB KRIZAM NEZADRŽNO RASTE

Predelani stari stroji, dodani novi, tako pletilski kot šivalni in navijalni, pa tudi tekoči trakovi, sprememba v asortimanu vse to je povzročilo skokovit porast proizvodnje. Leta 1953 so predelali komaj 11 ton pletiva, leta 1963 že 64 ton, plan za leto 1973 pa je postavljen kar na 250 ton. Še bolj plastično pa se to naraščanje proizvodnje pokaže v izdelanih kosih: leto 1953 je dalo 30.000 kosov, leto 1963 191.000 kosov, lansko 850.000, za letos pa jih je planiranih kar milijon. Zanimiv je podatek, da je ALMIRA v vseh teh letih proizvedla 11 milijonov parov nogavic in 6 milijonov kosov pletenin.

Dosti odpovedovanja in naporov je bilo potrebnih, da so se vsakič izklopali iz krize, ki so se v tej vrsti industrije pri nas in tako tudi v ALMIRI, kar vrstile. Morda je bilo najbolj kritično leto 1963, ko je ukinitvev krep nogavic zmanjšala nogavičarsko proizvodnjo, pri čemer prav

tako nazadujoča proizvodnja pletenin — imeli so probleme pri barvanju volnenih in sintetičnih mešanic — ni mogla poskrbeti za nadomestilo. Realizacija se je tako znižala, da podjetje ni ustvarilo nikakršnega ostanka dohodka za sklade. Prišlo je celo tako daleč, da so morali delavce odpuščati. Zaradi kasnitve dobav in desortiranosti izdelkov se je poslabšala prodaja doma, medtem ko se je povečal izvoz v Sovjetsko zvezo, CSSR, Italijo in Anglijo.

POZNANA PO CELEM SVETU

Prve proizvode so izvozili že leta 1957. Šlo je za trikotažo, njihov prvi kupec pa je bila Sovjetska zveza. In potem se je počasi odpiral trg: za vzhodno Evropo je prišla zahodna, in izdelke Almire so kmalu spoznali tudi onkraj velike luže. Zadnja leta je ALMIRA poznana najbolj po svojih jopicah in puloverjih iz kvalitetnega originalnega škotskega shetlanda. To je, kot pravijo, njihova »hrbtenica«. Poudarek na volnenih športnih pleteninah bodo obdržali še vnaprej, kajti svojo proizvodnjo že vseskozi razvijajo v tej smeri in prav s to vrsto pletenin so se najboljše uveljavili doma in v svetu. V obdobju 1965—1972 je podjetje izvozilo na zahodna tržišča skupno za okrog 30 milijonov dinarjev, na Vzhod pa za 44 milijonov dinarjev. Samo letos predvidevajo za okrog 600.000 dolarjev izvoza.

SKRB ZA KADRE

Kolektiv ALMIRE šteje danes 680 zaposlenih, prevladujejo pa ženske. Podjetje je ustanovilo svoj izobraževalni center, ki organizira tudi tečaje za priučevanje šivilj. Kot vsa slovenska podjetja tudi ALMIRA pesti pomanjkanje delovne sile in ker so pletenine artikel, ki se lahko izdeluje tudi doma, so zainte-

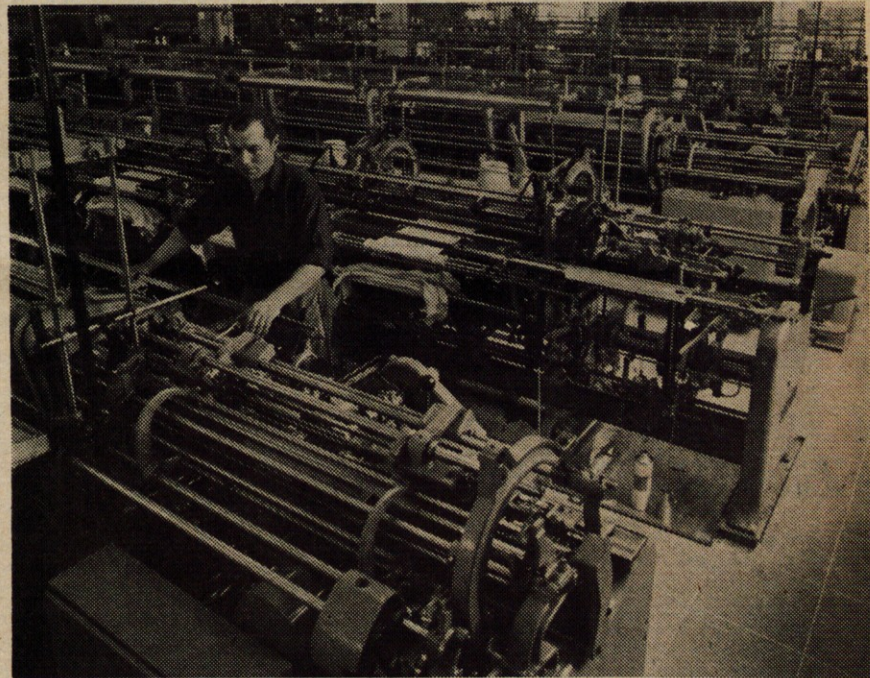
resirali več okoliških gospodinj za delo na domu. Tudi za te so pripravili posebne tečaje. V zadnjih letih se je znatno izboljšala struktura zaposlenih. Podjetje podeljuje štipendije s posebnimi ugodnostmi za študente iz socialno ogroženih družin, ima pa tudi veliko razumevanje za izredni študij zaposlenih. Vse bolj se zavedajo, da bodo prosperirali in dosegali uspehe le, če bodo zavestno vlagali v razvoj in posvečali večjo skrb delavcem.

UKINITI NOČNO DELO ŽENSK

Do nedavnega so še delali v štirih izmenah in sedaj je njihova prva naloga, da čim prej ukinejo nočno delo žensk. Kljub temu, da si že dalj časa prizadevajo rešiti ta problem, še vedno dela 27 žensk v nočni izmeni. Ukinitvev nočne izmene bi imela hude ekonomske posledice: stroji bi ne bili polno izkoriščeni, za delavce iz nočne izmene pa bi bilo treba novih strojev in novih prostorov. Zato bo podjetje skušalo problem rešiti tako, da bodo v nočni izmeni delali le moški.

Družbeni standard, ki je bil doslej zaradi tolikšnih investicij nekoliko zapostavljen, je spet na dnevnih redih samoupravnih organov. Prav sedaj urejajo kuhinjo za tople obroke, ostaja pa še odprt problem otroškega varstva.

Pri stanovanjih so v preteklosti bolj podpirali individualno gradnjo, ker so bili delavci zanjo bolj zainteresirani. Trenutno ima 153 delavcev stanovanjske kredite. Doslej so kupili 35 družbenih stanovanj; pri dodeljevanju teh so imele prednost matere samohranilke. Z letošnjim letom so se odločili odvajati večja sredstva za gradnjo stanovanj in so iz tega razloga povišali obvezni stanovanjski prispevek od 6 % na 8 %. Anketa, ki so jo letos izvedli med delavci, je namreč pokazala za srednjeročni program toliko potreb po stanovanjih in stanovanjskih kreditih, da je bil ta dvig nujen. Podjetje upa, da jim bo pri reševanju stanovanjskih vprašanj pomagal tudi solidarnostni sklad.

Cotton stroji pletejo hitro in kvalitetno.

SO RES PREMODERNI?

Kaže, da se lastne prodajalne v podjetjih vse bolj uveljavljajo. Tudi ALMIRA si jo je privoščila in prav je naredila. Iz dneva v dan priteguje več kupcev. Nad njo so navdušeni tako domačini kot tujci. Morda za spoznanje bolj tuji: sproti pokupijo vse modne artikle, vse unikate, ki se jih da dobiti. Radovljiška ALMIRA gre v korak z evropsko modo, morda še celo nekoliko prehitro, kajti Jugoslovani smo trdi in sprejememo novo

modo šele, ko se ta zunaj že dokončno ustalila ali pa jo že izpodriva nova. Smo pač taki. Toda v ALMIRI upajo, da bodo domači kupci sčasoma le postali sprejemljivejši za novo modo, sicer bodo najbolj modne stvari morale še naprej le v izvoz.

almira

NOV ZAŠČITNI ZNAK

Odslej se bo ALMIRA doma in v svetu pojavila z novim znakom na svojih pleteninah. Tako nov je, da se ga še domači niso privadili. Pred kratkim so namreč razpisali natečaj zanj in ga tudi izbrali. Oblikovan je moderno, kot se za tovarno modnih pletenin spodobi: Se vam ne zdi, da nekako ponazorjuje pentljo pri pletenju? No, z malo domišljije si iz njega lahko pričarate tudi samo ovnovo pogovje!

DVE TOZD

Tudi radovljiška ALMIRA se vključuje v ustavne amandmaje in sklenili so delati v dveh TOZD: prva v Radovljici, druga pa v Novi Gorici. Znotraj se bo delavsko samoupravljanje izvajalo preko delovnih skupin, podobno pa bo organiziran tudi sindikat. Samoupravni sporazum o združitvi obeh TOZD je v teku. Imajo pa tudi intergracijske interese s sorodnimi podjetji, kot so to Rašica, Angora, Pletenine Sežana itd.

V 25 letih je ALMIRA — Alpska modna industrija iz Radovljice uspela preiti iz polobrtiške organizacije na industrijski način pro-

Nova prodajalna modnih pletenin v tovarni privablja iz dneva v dan več kupcev.

Novo filmsko društvo v Kranju

Skupina sedemnajstih kranjskih navdušencev za film, filmsko umetnost in filmsko kulturo sploh je lani konec leta ustanovila svoje društvo — Društvo kranjskih filmskih delavcev — kranjska avtorska skupina. Morda zveni beseda navdušenci nekako tako kot ljubitelji filma, kar pa ne bo povsem ustrezalo resnici, saj so v društvu zbrani ljudje s filmsko akademijo ali podobno filmsko šolo, večina pa se profesionalno, pol-profesionalno ali tudi amatersko ukvarja s filmsko dejavnostjo. Skratka društvo je kompletna filmska ekipa, sposobna narediti film. Pa ne samo to, društvo si prizadeva napraviti še kaj več na področju filmske kulture v občini.

Predsednik društva kranjskih filmskih delavcev Marjan Ciglič razlaga dejavnost društva takole: »V društvu smo zbrani vsi, ki bi kaj radi napravili na področju filmske kulture. Naš namen ni predvsem delati filme, pač pa bi radi med drugim z našim delom in znanjem prispevali k spoznavanju te vrsti umetnosti pri mladih ljudeh in pri starejših. Mislim, da je v Kranju veliko dela: potrebe po proizvodnji filmov so v delovnih organizacijah, šoli, kulturi, prometu in na drugih področjih. Film namreč, naj bo kratek ali dolg,

ne služi le zabavi, kot to že dolgo vemo, pač pa je uporaben na mnogih področjih, ki sem jih že omenil. Dosti neizkoriščenih možnosti je še v gospodarstvu, pri pedagoškem delu, arhivskem delu in še in še.«

Društvo je torej svoj program zastavilo zelo na široko in upa, da bo sčasoma postala filmska dejavnost v Kranju upoštevana kot ji gre kot pomembni kulturni dejavnosti. Nariči so eno, drugo pa je seveda, kaj je društvo uspelo v svojem sicer kratkem času obstoja narediti. Prizadevajo si, da bi se vključili v kranjsko kulturno skupnost, saj le v takem okviru hočejo in morejo uresničevati svoj program. Nekateri člani društva imajo za seboj že več predavanj, ki so jih pripravili mladinski aktivni, imajo pa tudi že uspešno prakso s šolskimi filmskimi krožki. Med ostale dejavnosti društva sodi tudi snemanje kratkih propagandnih filmov. Od ustanovitve so posneli dva filma, od tega enega za tovarno Meblo v Novi Gorici. Večji del dohodka od propagandnih filmov gre v takojmenovani proizvodni sklad društva in je namenjen za proizvodnjo kratkih umetniških filmov, saj društvo za sedaj nima drugih finančnih možnosti za realizacijo takih filmov.

L. M.

Film o otrocih za otroke vsega sveta

Pred nedavnim so v Zgornjem Milanovcu posneli nov film z vojno tematiko Torija Jankoviča Mirko in Slavko. Premiera bo že oktobra v istem kraju, kot je potekalo snemanje. Eno izmed nosilnih vlog je odigral Jeseničan Bojan Marošević, ki ima, mimogrede povedano, že štiri filme za seboj. Pred kratkim sva se pogovarjala o njegovem sodelovanju pri tem filmu.

Igral si vlogo nemškega oficirja. Ali do tistega trenutka, ko izda ukaz za pokol v majhni vasi, ni ta oficir na moč podoben današnjemu, nekeje v Rodeziji?

»Na vsak način, in upam, da mi je prav v tem kadru uspelo tisto, kar naj bi pretreslo današnje gledalce, ki ob vsakdanjem branju dnevnih časopisov, ki stresajo zgodbe o mrličih in prinašajo grozljive stvari iz Kambodže, Rodezije ostajajo ravnodušni. Na nekaterih koncih sveta se vojna nadaljuje, pri nas le v filmu...«

Ali misliš, da naslov filma Mirko in Slavko odgovarja vsebini?

»Mislim, da je naslov pravi, kajti večina nosilnih vlog pripada otrokom. Z njihovo pomočjo pridem do spoznanja, da sem tudi sam skoraj še otrok, ki spozna, bolj kot odrasli, ves nesmisel vojskovanja in šele v zadnjem trenutku, ob smrti, postane človek.«

Katera konfliktna situacija te najbolj presune?

»V trenutku, ko majhno, ljubko dekletce nesebično rešuje moje življenje. Takrat doživljam duhovno preobrazbo. Iz negativnega lika preidem v pozitivnega in ob njeni smrti to tudi z dejanjem potrdim. Spominjam se besed našega režiserja, ki pravi o svojem filmu takole: 'To je film o otrocih, za otroke vsega sveta.'«

6 GLAS
Sobota, 8. septembra 1973

V galeriji Prešernove hiše v Kranju se na samostojni razstavi predstavlja slikar-naivec Boris Lavrič iz Naklega pri Kranju. Razstava bo odprta do četrta, 27. septembra. — Foto: F. Perdan

Kam se je usmerila kamniška mladina?

V kamniški občini je letos končalo osnovno šolo 383 učencev, od tega 198 fantov in 185 deklet. Na vprašanje, kam se je usmerila ta mladina, je poklicna svetovalka za zaposlitev Marija Šimenc povedala:

»Skoraj vsi učenci, ki so letos končali osnovno šolo, so se vključili v

nadaljnje šolanje na gimnaziji, na srednjih šolah in v poklicnih šolah. Le redki so se zaposlili. Morda je takih le deset ali petnajst v občini. Vsi drugi želijo priti do poklica oziroma do kvalifikacije. V kamniško gimnazijo se je vpisalo okrog 90 učencev, čeprav je bil razpis za 108 učencev.

V okviru občine je bilo po podjetjih in pri zasebnih obrtnikih razpisano 127 učnih mest za fante in 34 prostih mest za dekleta. V tem številu niso zajeta prosta mesta za prodajalce in prodajalke pri trgovskem podjetju Kočna. V poklicni šoli za prodajalce v Ljubljani je namreč eden od pogojev za sprejem tudi zagotovljeno delovno mesto učenca pri trgovskem podjetju, kjer bo učenec opravljal praktični del šolanja. To priporočilo so nekateri dobili pri Kočni, pri njih bodo opravljali praktični pouk, toda po šolanju ti učenci nimajo zagotovljene službe.

Dovolj prostih učnih mest je še v gradbeni in lesni stroki ter sploh v obrtništvu. Uspešno obliko pridobivanja učencev za uk v gradbeništvu uporablja gradbeno podjetje Graditelj, ki po šolah seznanja učence o možnostih za pouk in nadaljnje šolanje. O tem z dopisi obveščajo tudi starše in šole.

Za dekleta gostinska stroka ni privlačna. Samo restavracija Stol na Duplici išče pet učencev oziroma učenk. Manjka tudi učencev za poklic čevljarja, dimnikarja, mesarja, brivca, pa še za marsikateri drugi poklic. — J. Vidic

Nič več šolnine

Odrasli, ki v času rednega šolanja niso končali osnovne šole in so si manjkajočo izobrazbo želeli pridobiti v večerni šoli, so morali doslej sami kriti stroške šolanja. Lani je šolnina za en razred znašala od 500 do 1000 dinarjev, kar je izredno veliko, če upoštevamo, da je bilo večina slušateljev iz socialno šibkejših družin. Temeljne izobraževalne skupnosti in delovne organizacije, v katerih so slušatelji bili zaposleni, so za redno delo šol prispevali le manjši delež, zato so šolnine predstavljale poglavitni vir dohodkov. Tak način finansiranja je dopuščal tudi zakon o osnovni šoli. Toda letos je ustavno sodišče ugotovilo, da šolnina za osnovno izobraževanje odraslih ni v skladu z ustavo. To pomeni, da bo odslej treba finansiranje osnovne šole za odrasle urediti na način, ki ne bo finančno obremenjeval slušateljev.

Izračuni kažejo, da bi za sedanji obseg izobraževanja odraslih v osnovni šoli potrebovali okrog 3 milijone dinarjev. To ni tako veliko, da ne bi mogli zbrati.

Možnosti za finansiranje je več. Izobraževanje zaposlenih v osnovni šoli naj bi bil del enotnega sistema osnovnega šolstva in bi to dejavnost plačevali iz sredstev temeljnih izobraževalnih skupnosti. Druga pot pa bi bila, da bi dogovor o skupnem finansiranju sklenili temeljne izobraževalne skupnosti, delovne organizacije in komunalni zavodi za zaposlovanje. S tem bi dosegli, da bi bilo to šolanje del kadrovske politike, s katero bi delovne organizacije odpirale svojim delavcem možnost izobraževanja in strokovnega napredovanja.

Verjetno je druga oblika bolj stvarna. Zagotoviti pa bi kljub temu morali, da bi se lahko izobraževali tudi delavci iz tistih delovnih organizacij, ki ne bi hotele ali mogle prispevati svojega deleža.

Vpis v večerne osnovne šole je poteka, zato bo treba vprašanje finansiranja urediti čimprej. Zveza delavskih univerz je sklicala sestanek na katerega bo povabila predstavnike gospodarstva, republiške in temeljnih izobraževalnih skupnosti, predstavnike posameznih delavskih univerz in druge, ki se ukvarjajo z izobraževanjem. Na sestanku bodo skušali razrešiti poleg finančnih tudi vsebinska vprašanja izobraževanja odraslih.

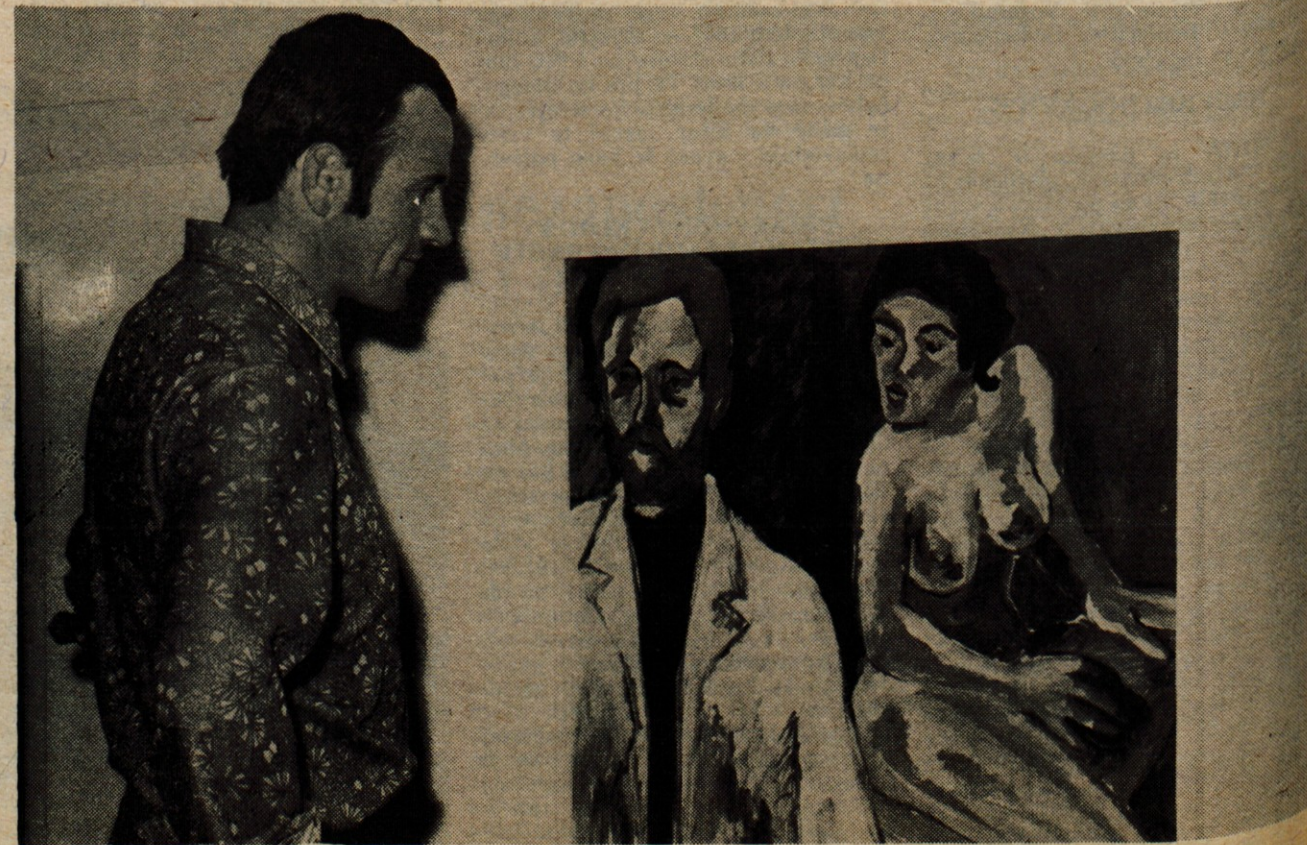
Tržičani v Sorici in Selcah

Dramska skupina Društva upokojencev iz Tržiča se je lani jeseni izkopala iz anonimnosti. Njeni člani so naštudirali veseloigro Freda Hirsta Presenečenja in brez velikih ambicij opravili prve uprizoritve v Lomu, Dražgošah, na Bukovici in v Tržiču. Zaradi sproščene in pristranske igre so začela vabila za gostovanja dobesedno deževati. Povabili so jih v Žiri, Poljane, na Brezje, v Naklo, Bohinjsko Bistrico, Bohinjsko Česhnjico, Škofjo Loko, Zatreznico, Mošnje, Zeleznike, Komendo, Domžale, Mengeš itd. Ker so Tržičani gostovali v nekaterih krajih tudi dvakrat, je število gostovanj doseglo dvajset.

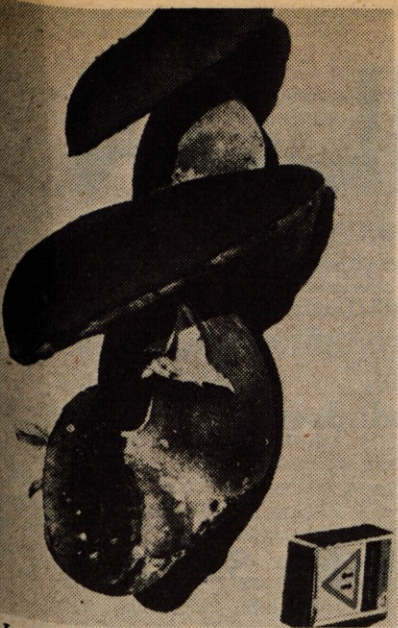
V tem času se je dramska skupina oddvojila od Društva upokojencev ter se priključila amaterskemu gledališču Tržič, ki deluje v okviru zveze kulturnoprosvetnih organiza-

cij občine. Priključitev k amaterskemu gledališču je upravičena predvsem zaradi tega, ker bodo lahko upokojenci dobili v novi sredini večjo materialno, moralno in predvsem strokovno pomoč.

Po poletnem premoru bo skupina upokojencev spet nadaljevala z gostovanji. Jutri ob 15. uri bodo gostovali v Sorici, ob 19. uri pa v Selcah. Predstave Presenečenja se bodo nadaljevale prihodnjo nedeljo. Popoldne se bodo Tržičani predstavili občinstvu v Litiji, zvečer pa v dvorani v Šmartnem pri Litiji. Tudi v nedeljo, 23. septembra, igralci ne bodo počivali. Predvideno je namreč gostovanje in obisk pri koroških Slovencih. Obiskali bodo Sela in Zelezno Kaplo. Računajo, da se bodo kasneje predstavili tudi zamejskim Slovincem v Bilčovsu in Sentjakobu v Rožu. — J. K.

V petek, 31. avgusta so v galeriji mestne hiše v Kranju odprli razstavo slikarja Veljka Tomana iz Ljubljane. Razstava bo odprta do četrta, 27. septembra. — Foto: F. Perdan

Jurček v etažah — primerek za gobarje, ki gobe težko opazijo. Nenavadno zraščene gobane je ta četrtek našel naš bralec A. M. v besniških gmajnah. — Foto: S. H.

20 let ribiške družine Žiri

V nedeljo je ribiška družina iz Žirov slavila dvajsetletnico obstoja. Praznovanje se je začelo zgodaj popoldne z razvitjem prapora. Sledil je kratak kulturni program, ki ga je pripravila pihalna godba Alpina Žiri. Najbolj prizadevnim članom pa so podelili odlikovanja.

Proslave se je udeležil tudi podpredsednik občinske skupščine Škofja Loka Lojze Malovrh, ki je žirovske ribiče pozdravil v imenu skupščine in jim zaželel še veliko uspehov pri delu.

Praznovanje se je zaključilo z ribiško veselico.

Redimo za pleme sposobna teleta

To je parola živinorejske razstave na Kmečkem dnevu na Bledu, ki bo to nedeljo dopoldne na Flegariji.

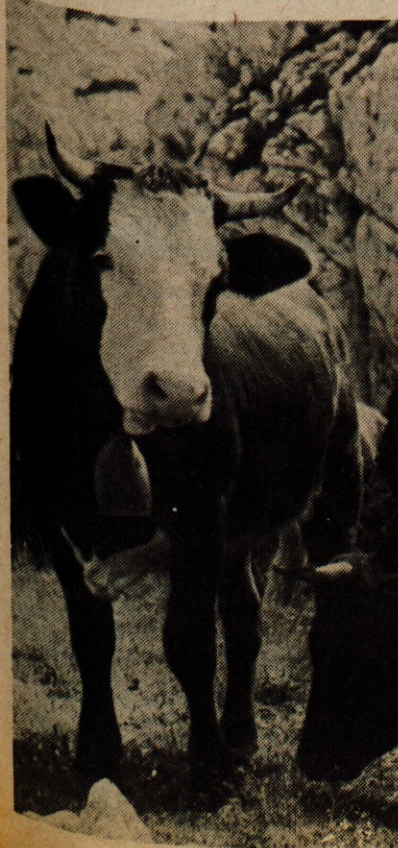
Živinorejci z blejskega področja redijo mlado živino večinoma na vaških in na planinskih pašnikih. Pašna reja daje močne in odporne živali, ki dobro priraščajo in je njihova reja v urejenih razmerah zelo gospodarska.

V nedeljo nam bodo rejci pokazali telice in krave, katere bodo prignali s planin naravnost na razstavo. Sledilo bo ocenjevanje pred ocenjevalno komisijo.

Razen govedi bodo ocenjeni tudi konji, predvsem plemenske kobile, pa tudi športni jahalni konji.

Ob 14. uri se bodo na razstavnem prostoru zbrali konjeniki na kmečkih konjih, vozovi, na katerih bodo prikazali kmečka dela ter skupine narodnih noš. Povorka bo potem krenila po blejskih ulicah. Najbolj urejeni vozovi bodo nagrajeni.

Na razstavi govedi bodo nagrajene najboljše molznice in plemenske telice ter najboljša skupina živine, prignane s planin. Ms

Kar naprej se nama kaže delo

V soboto sta po petdesetih letih skupnega življenja ponovno izrekla svoj »da« Ivana in Janez Čarman iz Godešiča pri Škofji Loki. Pravzaprav bi morala biti zlata poroka že pred mesecem in pol, kajti zakonsko zvezo sta sklenila 15. julija 1923. leta. Toda poleti je doma preveč dela, šolske počitnice so in čas dopustov je in otrok ni doma. Zato sta se odločila, da praznovanje preložita na jesen.

Mama Ivana je bila rojena v številni kmečki družini na Suhi pri Škofji Loki. Nekaj njiv in travnikov ni dajalo dela in kruha vsem dvanajstim otrokom, zato jih je oče poslal v uk. Tudi Marija je po končani šoli odšla od doma. Izučila se je za šiviljo. Do poroke je poganjala šivalni stroj doma in krojila oblačila za sode in znance.

Ata Janez pa je iz Godešiča. Tam je bil rojen in tam še sedaj živi. Kot mlad fant je pomagal očetu na kmetiji, med prvo svetovno vojno pa je moral služiti cesarja. Tri leta je bil v vojski. Najprej v Tirolah, od tam pa so ga poslali na Soško fronto. Dvakrat ga je zadela sovražnikova krogla, vendar se je zmerom izlival.

Ko so se sovražniki pomirili in sklenili mir, se je vrnil domov. Tudi on ni delal le na očetovi zemlji. Zaposlil se je na Dolenčevi žagi — današnji Jelovici in tam ostal do upokojitve.

»Z njenim bratom sva skupaj delala in postala prijatelja. Povabil me je domov in tam sem spoznal

Ivano. Nič kaj dolgo nisva odlašala. Kaj kmalu sva se odločila za skupno pot.«

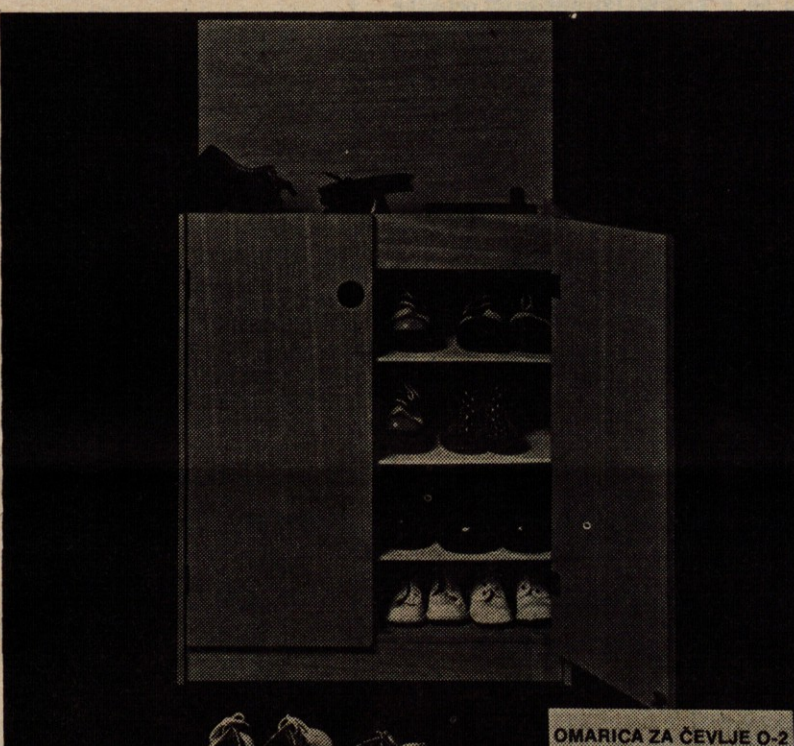
»Nič hudega nam ni bilo,« očeta dopolni živahna mama, »kar dobro smo živeli. Ata je bil vedno zaposlen, jaz pa sem doma šivala. Pa še nekaj zemlje imamo.«

Štirje otroci so se jima rodili v zakonu. Dva fanta in dve dekleti. Starejši je šel po očetovih stopinjah in tudi dela na žagi. Mlajši pa je ključavničar. Hčerki, ki sta rajši vzeli knjigo v roke, sta se izšolali. Ena je učiteljica, druga pa laborantka. Med vojno so vzeli k sebi še deklico Minko. Njen oče je bil v taborišču, mama pa v partizanih. Čeprav so se starši vrnili in je tudi ona že mama, se še vedno rada vrača na Godešič, kjer je preživela prva leta življenja.

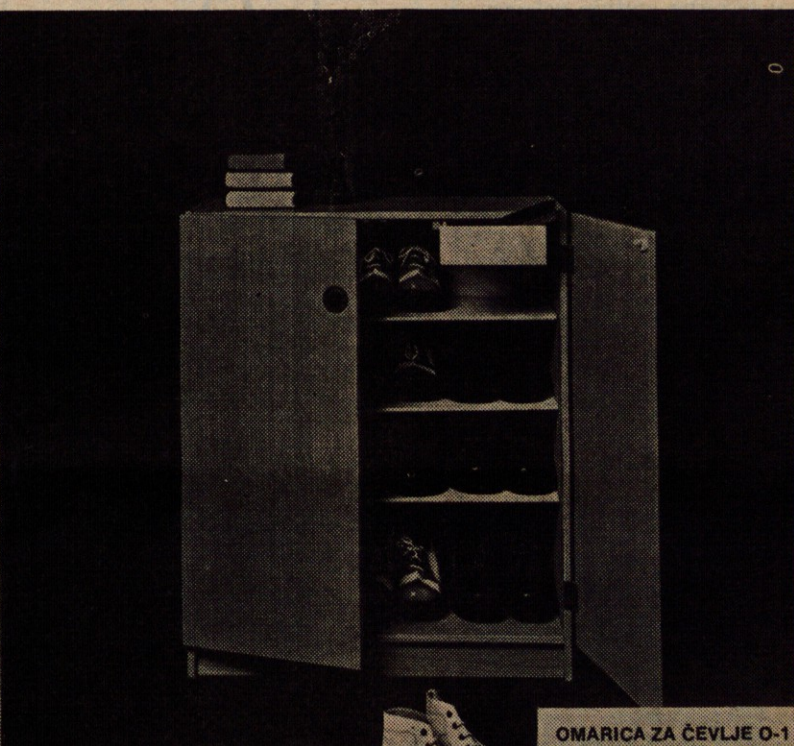
»Nikdar nimava vse podelano,« sta hitro odgovorila, ko sem ju pobarala, kako preživljata jesen življenja. »Vsak dan greva na polje. Štiri prašiče rediva, pa tudi polje sama obdelava. Ata pa še vedno rad prime za zidarsko žlico. Kaj bi počivala saj čas najhitreje mineva ob delu.«

Ker je delavnik zato, da se dela in nedelja zato, da se počiva in praznuje, tudi »ohceti« nista pripravila v soboto. Šele v nedeljo sta se skupaj z brati, sestrami, otroki in vnuki vsedla za svatovsko mizo.

L. Bogataj

OMARICA ZA ČEVLJE O-2

OMARICA ZA ČEVLJE O-1

OMARICA ZA ČEVLJE NO-76

KOMBINIRANA OMARICA NKO-114

SLOVENIJALES

Kranj, Savski Log, hala A, tel. 24 590

Govorne motnje

Starši so razumljivo hudo zaskrbljeni, če pride do zakasnitve v razvoju govora otroka. Zgodi se, da je otrok star že dve leti ali več, pove pa le nekaj besed (ata, mama, avto); če kaj želi, pokaže z rokami ali pa pove popolnoma nerazumljivo. Govor staršev ali okolja pa razume.

Starši naj se otroku, ki je zaostal v govoru, kar najbolj posvetijo: igrajo naj se z njim ter ob igranju veliko govorijo in to enostavno in razločno. Otrokovemu nerazumljivemu žargonu naj ne prekinjajo. Ne smejo zahtevati, da to, kar že zna povedati, vedno pokaže. Velikokrat naj ga pohvalijo. Prav je, če gre tak otrok v vrtec, če je le mogoče. Kdaj naj starši takega otroka pripeljejo k logopedu?

Najbolj pogosta govorna motnja pri otrocih je napačna izreka posameznega glasu ali več glasov (r, l, k, sičniki in šumniki). Te glasove lahko otrok nadomešča z drugimi, jih izpušča ali prenaša. Če otrok po četrtem letu določene glasu ne izgovarja pravilno, je to že govorna motnja. Vzrokov za nastanek motenj je več: nepravilna rast zob, izpadli zobje, vgrizi ali opekline jezika, ozko in visoko trdo nebo, prekratko mehko nebo, prekratka podjezična vez, povečani mandeljni, predolgo sesanje dode ali pitje po steklenički (preko dveh let) posnemanje govorne motnje nekoga v okolju, naglušnost, slab govorni zgled staršev itd.

Velikokrat starši posnemajo otroški govor. Govor okolja mora biti pravilen, enostaven in razločen. Glasove, ki delajo otroku težave, naj starši izgovarjajo pretirano poudarjeno.

Vzrok napačne izgovorjave otroka je tudi dvojezično okolje. Šele pri šestih letih, ko je govor otroka že izoblikovan, mu premestitev v drugo govorno okolje ne bo delala težav. Otroka z govorno motnjo peljemo k logopedu, ki bo skušal na najlažji način (z vajami) doseči pravilno izreko določenega glasu.

Darinka Milek, logoped

družinski pomenki

Brez vlage

Sol in sladkor v prahu rada vsrkata vlago iz okolice in otrdita. Da ne bi bilo trdih kosov, položite na dno posode, kjer shranjujete sol ali sladkor, kos pivnika. Pivnik lahko položite tudi pod celofan, s katerim zavezujete kozarec, v katerem hranite sol ali sladkor.

Akvarij

Akvarij, v katerem so bile nekoč zlate ribice, lahko dobro očistimo z ogretim kisom in soljo. Osušimo ga s časopisnim papirjem. Na dno akvarija kvadratne oblike nasujemo prod, ki smo ga prej oprali v več vodah. Med pesek postavimo lončke s kaktusi ali drugimi manj občutljivimi rastlinami. Vrt v akvariju je še posebno lep, če ga postavimo pod svetilko.

Darja iz Radovljice — Prosim svetujte mi kroj krila, ki bi ga nosila poleti. Imam že blago v rumeni barvi brez vzorca. Stara sem 14 let, visoka 160 cm in tehtam 47 kg.

Marta — Krilo naj bo kratko, čez boke oprijeto, ob spodnjem robu pa močno zvončasto. Krojeno je v šest pol, zapenja pa se zadaj.

Vse o umivanju (5)

Zdaj že vemo, da je kopanje čistilno in osvežilno. Da bo kopel res prijetna, morda še nekaj napotkov.

Voda v kadi naj ne bo nikoli pretopla, vedno naj ima manj kot 38 stopinj Celzija, tudi če ste popolnoma zdravi. Za bolne na srcu in ožilju in za vse s slabimi živci pa so pretople kopeli sploh prepovedane; koristne zanje so le mlačne ali hladne. Bolniki pa se morajo seveda o tem posvetovati z zdravnikom. Nekateri menijo, da se ženska med menstruacijo ne sme kopati, kar pa ne drži. V tem času je potrebna še večja higiena kot sicer, skrbimo le, da je kad vedno čista, po možnosti jo od časa do časa očistimo še z blago razkužilno raztopino.

V kad po pravilu ne sedamo s polnim želodcem, ker s tem otežujemo krvni obtok.

Potem ko smo se v kadi udobno namestili in nekaj trenutkov počivali, začnemo s podvodno masažo. S krtačo si masiramo ude vedno v smeri proti srcu, masiramo pa se seveda lahko tudi s prsti. Posebno učinkovito je ščipanje maščobnih blazinic.

Lase in pričesko si med kopanjem vedno zavarujemo s plastičnim pokrivalom, ki si ga lahko napravimo sami. Iz mehkega polivinila izrežemo večji krog, na katerega nekaj centimetrov od roba našijemo polivinilni trak, vanj pa napeljemo elastiko.

Pred kopanjem si tudi očistimo obraz in ga namažemo z mastno kremo. Ogreta koža bo veliko bolje sprejela maščobo in hranilne snovi, ki so v kremi. Po kopanju ostanke kreme zberemo. Med kopanjem imamo prav lahko na obrazu tudi doma pripravljeno masko iz sadja, jogurta ali česa drugega, saj bo prekrvavljena koža v kopeli veliko bolj posrkala koristne snovi iz maske kot sicer.

ŽIVILA

ŽIVILA

Cenjene kupce obveščamo, da bomo v naših prodajalnah prodajali ozimnico: papriko, krompir, slive, jabolka in hruške, po zelo ugodnih cenah.

PAPRIKA 3.50 din

KROMPIR 1.75 din

Priporočamo se za nakup

Zdravstveni dom Kranj

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. zdravnika splošne prakse

za obratno ambulantno Trata v Škofji Loki

2. KV mizarja

3. kurirja

Pogoji:

pod tč. 3.: zahteva se voziški izpit B kategorije.

pod tč. 1.: zagotovljeno je stanovanje.

Prijave z opisom dosedanjih zaposlitev in dokazila o izobrazbi pošljite na naslov: Zdravstveni dom Kranj, Gosposvetska 10, 64000 Kranj. Prijave sprejemamo 10 dni po objavi.

Iskra-elektromehanika Kranj
v ZP Iskra Kranj

želi sprejeti nove sodelavce:

50 delavk

za delo v montaži ali obdelovalnici;

10 delavcev

starih nad 18 let, za delo na plastičnih masah;

15 čistilk

za delo v novem obratu na Laborah;

30 vajencev

za izučitev enega izmed poklicev: rezkalec, strojni ključavničar, orodjar.

Pismene prijave pošljite do 15. septembra 1973 na naslov: Iskra-elektromehanika Kranj, 64000 Kranj, Savska loka 4.

Če ste mladi in boste v vročih poletnih dneh rekli svoj »da« pred matičarjem, lahko oblečete enobarvno svilen obleko krojeno v srajčnem stilu. On ima svetlo sivo flanelasto obleko.

IZBRALI SMO ZA VAS • IZBRALI SMO ZA VAS • IZBRALI SMO ZA VAS • IZBRALI SMO

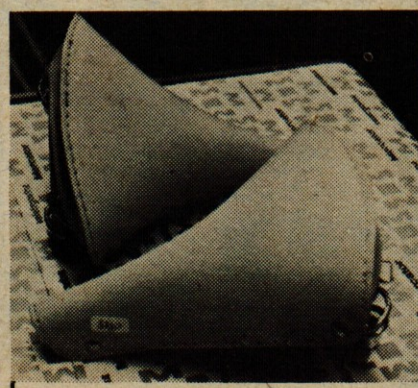

Ljubek deški komplet za jesenske dni je pripravila TRIGLAV konfekcija Kranj. V rdeči, rjavi in modri barvi v velikostih od 2 do 6 let jih dobite v njihovih poslovalnicah v Kranju, Trzinu in Kamniku.

Cena: 211. — din

V športni halji iz močnega blaga se bomo udobno počutili ves dan. V Eliti so jih prav te dni pocenili.

Cena: 194,40 in 210. — din

Kolesarjenje spet prihaja v modo. Mogoče bi bilo treba pri vašem starem kolesu zamenjati le sedež, pa bi bil spet za rabo. Rezervne sedeže dobite v Mercatorjevi športni trgovini v Trzinu.

Cena: 51,30 din

Ste za kavico? Izredno ljubek servis iz temno rjave keramike se dobi v Murkinem ELGU v Lescah. Lončki so dovolj veliki, da lahko v kavi servirate tudi smetano.

Cena: 118,80 din

Preveč telovadbe

Člani druge posadke Skylaba, ki so doslej pokazali veliko sposobnost in spretnosti pri reševanju tehničnih problemov, so zlomili pedal na kolesu za gimnastične vaje. Prizadevni vesoljci, ki bodo ostali v vesolju skoraj dva meseca, so v svoji zagnanosti pokvarili enega glavnih rekvizitov za ohranjanje fizične kondicije v breztežnem prostoru.

Umrli najstarejši človek

Najstarejši človek na svetu, 168 let stari Azerbejdžanec Širali Mislimov, je umrl v vasi Barzava na višini 2000 metrov. Še dva dni pred smrtjo je plesal kolo na svatbi. Zaprtil je 60 let mlajšo ženo, ki mu je rodila 23 otrok. Njun najstarejši vnuk ima že 90 let. Ljudi je že dolgo zanimala skrivnost dolgega življenja Mislimova. Zdravniki so ga pogosto pregledovali. Med vzroki naštevajo naravne okoliščine, zmerno življenje in pa dednost. Mislimov je rad dobro jedel, pil, vendar zmerno. Oženil se je trikrat. V Azerbejdžanu živi od vsakeh 10.000 prebivalcev 84 več kot sto let, mnogi 120 let in še več.

Zaščiteni flamingi

Evropski otroci, ljubitelji divjih živali, so zbrali skoraj poldrug milijon dolarjev. S tem denarjem naj bi kenijske oblasti zaščitile in ohranile jezero Nakuru, v katerem se najraje zadržujejo flamingi. Jezero nima odтока, voda v njem pa hitro izhlapeva. Svoj dom imajo ob tem jezeru tudi pelikani in štokrle, povodni konji, nosorogi, povodni bivoli in druge živali. Samo flamingov se včasih zbere tam poldrug milijon. Oblasti nameravajo s tem denarjem odkupiti zemljo ob jezeru, da bi preprečile nadaljnje naseljevanje in s tem onesnaževanje jezera. Jezero Nakuru je druga največja znamenitost Kenije.

Cepivo proti steklini

Svetovna zdravstvena organizacija je sporočila, da so ameriški in francoski znanstveniki iznašli novo cepivo proti steklini. Novo cepivo je veliko bolj učinkovito od starega, uporaba pa je enostavnejša. Zadoščajo tri injekcije, cepivo pa se lahko uporablja tudi preventivno, ne šele po okužbi, kot doslej.

Akupunktura proti mamilom

Skupina zdravnikov iz Hongkonga je s kombinacijo akupunkture in sodobne elektroterapije zdravila 29 ljudi, ki se vdajajo mamilom. Rezultati zdravljenja so bili menda izredni. Bolniki niso imeli običajnih težkih simptomov. Za tako zdravljenje so se odločili povsem slučajno. Eden od udeležencev mamil je bil v neki nesreči huje ranjen, po operaciji pa so mu bolečine lajšali z akupunkturo in tako ni doživel krize, ki je značilna za uživalce mamil, kadar ne dobe mamil.

Za dober zrak

Na kalifornijski univerzi so sestavili polarimeter, napravo, ki meri količino onesnaženosti na določeni točki na nebu. Do sedaj se je napravila dobro obnesla v Los Angelesu pri proučevanju smoga. S to napravo naj bi opremili enega od naslednjih satelitov ter tako sestavili karte območij z najbolj onesnaženim zrakom na zemlji.

Podatki iz notranjosti

Tehnični strokovnjaki agencije NASA so sestavili miniaturne radijski oddajnik velik kot aspirin. Naprava naj bi služila za ugotavljanje podatkov o najmanjših spremembah v celotnem prebavnem traktu. Bolnik namreč lahko aparat poje brez škode za zdravje. Gre za načelo, da so lokalna zvišanja temperature lahko znamenja infekcije ali drugih črevesnih motenj. Oddajnik potuje po prebavnem traktu najmanj dva dni, čas potovanja pa se lahko z ustrežno dieto podaljša tudi na teden dni.

Barve so za živce

Skupina ameriških raziskovalcev je opravila zanimiv poskus. Dvestotim zakonskim parom so omogočili nakup barvnega televizijskega sprejemnika. Zakoni, ki so se prej že krhali, so se po letu in pol tako »pozdravili«, da nobeden od 90 odstotkov zakoncev ni več mislil na ločitev. Poskus razlagajo na ta način, da črno beli televizijski sprejemniki bolj migotajo, kar ob daljšem gledanju utruja oči in pogubno vpliva na živce. Pri gledanju barvne slike pa ljudje lažje in prej zaspijo.

Kolera v Evropi

V preteklem tednu je bilo v evropskih državah, tako je ugotovila svetovna zdravstvena organizacija, zabeleženih 50 primerov kolere. Največ obolelih je bilo v Italiji, posamezni primeri obojenj pa so se pojavili še na Švedskem, v Britaniji, v Franciji, v Zah. Nemčiji in v zahodnem Berlinu. Medtem ko so obojenja za kolero v Italiji značilna le za okolico Neaplja, pa se za druge primere kolere po Evropi sodi, da se je bolezen prenesla iz Tunizije.

Z dna Atlantika

Tridnevna drama dveh britanskih podmorničarjev ujetih v podmornici na dnu Atlantika se je končala srečno. Reševalci so povlekli iz globine 400 metrov šest metrov dolgo podmornico, s katero sta podmorničarja sodelovala pri polaganju kabla med Kanado in Anglijo. Nesreča se je zgodila, ko je v rezervuar, ki je služil kot balast, vdrlo voda. Pri reševanju iz doslej največje globine je sodelovalo več ladij, nemirno morje pa je reševanje še oteževalo.

Skrb za slone

Kenijska uprava za lov je sklenila do nadaljnjega prepovedati lov na slone. V Keniji zdaj živi še okoli 50.000 teh živali, ki so jih v zadnjem času neusmiljeno iztrebljali zaradi dragocene slonovine. Zaradi visokih cen oklov so vsak mesec na črno postrelili okoli tisoč slonov, čeprav je bil letni odstrel predviden le za 1500 slonov. Če bi se tako nadaljevalo, bi v štirih letih slone v Keniji iztrebili. Tudi vlada Slonokošene obale je za devet let prepovedala lov na slone.

Afriški lov v Španiji

Podjetni Španci so pripravili za petične turiste afriški safari kar v okolici Madrida. Tu so uredili rezervat za okoli 400 afriških živali, ki jih obiskovalci »streljajo« le s fotografskimi aparati in kamerami. Po parku velikem okoli 200 hektarov vodi asfaltirana cesta, po kateri se turisti vozijo z avtomobili.

Tovarna obutve

Peko

Tržič

razglašja za svojo prodajalno v Kranju, Titov trg 13,

prosti delovni mesti

trgovskih pomočnikov

Pogoji za sprejem:
kvalificiran delavec v trgovini;
poln delovni čas;
poskusno delo tri mesece

Prijave sprejema prodajalna obutve Peko Kranj, Titov trg 13, v 10 dneh od objave oglasa.

SEM TER TJA PO CERKLJANSKEM

(19. zapis)

Tako smo le prišli iz Poženka v Šmartno ob Pšati na Cerkljanskem. Tako natanko je res treba lego kraja opisati, kajti cerkljansko Šmartno je le malo znano, najbrž tudi Gorenjcem. Kajti dosti bolj imenitno je Šmartno pri Kranju pa tudi Šmartno pod Šmarno goro pri Ljubljani.

LEGENDA ALI RESNICA

A vendar je cerkljansko Šmartno zgodovinsko prav pomemben kraj, četudi nima niti 150 prebivalcev. Drži pa se Šmartna mična pripoved o slovenskem vitezu Brnikarju, ki je domoval na bližnjem Milharjevem hribu, v mogočni graščini.

Imel je poganski Brnikar na stotine podložnikov in številne oskrbnike, ki so skrbeli za gospodarstvo. Ta slovenski graščak, se je dolgo držal vere svojih očetov, na starost pa se je spreobrnul. Menda je tudi na svoje podložnike tako vplival, da so se vsi po vrsti pokristjanili. Ves zadovoljen nad uspehom je Brnikar nato zgradil v podnožju svojega grajskega hriba

**PROJEKTIVNO
PODJETJE
K R A N J**

IZDELUJE NAČRTE ZA STANOVANJSKE HIŠE IN VSE VRSTE OSTALIH GRADENJ

prostorno svetišče — prvo na ozemlju današnjega Cerkljanskega — in ga dal posvetiti sv. Martinu; odtod ime Šent Martin, skrajšano Šmartin ali kar Šmartno.

Seveda je ta pripoved le pripoved, tradicija, ki pa je med ljudstvom v teh krajih še močno živa. Saj so mi preprosti domačini, ki niso vedeli, da te stvari poznam že iz knjig, hoteli pripovedovati, kako imenitno preteklost ima njihovo Šmartno. Pripovedi so se v glavnih potezah ujemale, pa najsi to o poženiškem gradu kot o ustanovitvi cerkvene občine v Šmartnem.

Resen mož, kakršen je bil učeni cerkveni zgodovinar Josip Lavtižar, pa je v svojem pisanju bolj zadržan:

»Pravijo, da je stala cerkev sv. Martina že v 9. ali celo 8. stoletju in da bi bila starejša kakor župnijska. Mogoče; najstarejše cerkve imajo čestokrat sv. Petra, večkrat tudi sv. Martina za patrona. Ker manjka zanesljivih prič, ne da se trditev niti ovreči, niti dokazati, sama ljudska govornica pa ne zadostuje za resnico.«

Trdne opore res nimamo. Le na trditev dr. F. V. Kluna, da se je v letu 837 krščanska vera na Kranjskem prav posebno razširjala in da so okrog tega leta sezidali mnogo cerkva na podeželju pod gorami se lahko za silo opremo. In pa na podatek iz Hohenauerjeve cerkvene zgodovine, ki trdi, da je stala na tem ozemlju (mišljeno je današnje Cerkljansko) že v devetem stoletju lepa cerkev. Isto trdita tudi druga dva znana cerkvena zgodovinarja Muchar in Kandler.

PRVENSTVO ŠMARTNEGA

Zato smemo verjeti, da je bilo nekdane cerkveno središče sedanje cerkljanske fare v Šmartnem in da so farni sedež šele pozneje premestili v Trnovlje (današnje Cerklje). Razlog je bil najbrž v zares obrobni legi Šmartnega. Prva listina, ki omenja Marijino cerkev v Trnovljah, pa je datirana šele z letnico 1154.

Eden od razlogov ki govori, da je bila šmartinska cerkev namenjena večji množici vernikov, je tudi v njeni prostornosti, ki znatno presega pojem podružnične cerkve. V dolžino meri cerkvena ladja skoro 30 metrov, na širino pa nekaj manj kot 9 metrov. Tudi oprema je bogata.

Cerkev je bila večkrat prenovljena, tako da ima danes renesančno obličje. Posebno lep je zvonik, ki sega v višino 38 metrov.

V glavnem oltarju stoji izrezljan kip sv. Martina na konju. Kip je delo podobarja Aleša Janežiča iz bližnjega Zaloga. V oltar so kip svetnika postavili l. 1852, prejšnja plastika je postala gotovo plen zobu časa in črvojedine. V stranskih oltarjih domujeta sv. Jurij in sv. Hieronim.

O protestantizmu v Šmartnem in o zanimivem ljudskem cerkvenem običaju, ko živinorejci z miniaturnimi lesenimi kravicami in konjički v rokah prosijo za srečo pri živini, pa prihodnjič. C. Z.

IVO ZORMAN

Draga moja Iza

42

»Te lahko sežujem? Rada bi.«

... ne, Gašper je nosil škornje. Vleče mu jih z nog in mehke golenice se krčijo in raztegujejo kakor harmonika. Samo oči mi je bilo treba zapreti, pa sem videl Verine roke, ki ravnaajo obleko in jo odlagajo na stol ...

Gašper je imel v svoji sobi široke stole s polžastimi naslonjali za roke.

... potem pa se sklenejo na tilniku in telo se zaziblje in nazadnje se vzpne na posteljo. Samo oči mi je bilo treba zapreti ...

Zato jih raje nisem zapiral. Ležal sem na hrbtu in strmel v vrsto Antonovih peric, ki so se prikradle iz mraka. Oči so se navadile nanj in perice so bile spet žive. Druga ob drugi ... druga nad drugo ... same ženske ... in vse enake. Gnetle so se okoli mene in nad menoj, smejale so se, iztezale delovne roke in hvalile milo, ki najbrž ni bilo dosti vredno. Saj ni moglo biti, ko so ga tako premeteno ponujale.

Gašper je bržkone živel v dobri veri, da zoblje iz košarice, ki je bila pripravljena samo zanj. Tudi meni Vera nikoli ni omenila nikogar, ki je bil pred menoj, čeprav ni bilo dvoma, da se ljubezni ni naučila v meščanski šoli pri uršulinkah.

Kaj ko bi zjutraj stopil k njemu in ga vprašal zaradi škornjev? Ti sezuva škornje? bi mu rekel. Pa luč? bi mu rekel. Ima še zmeraj rada, da gori ob postelji luč?

Kar odleglo mi je ob zavesti, da Gašperju lahko dokažem, da sem bil pred njim. Zvečer so mi bile take misli prijetne kakor hladna voda v bazenu v vročih julijskih dneh, jutro pa mi je že s prvim svitom prišepnilo:

Smejale se ti bosta. Oba.

Ko sem stopil na cesto, se mi je zdelo, da vsi vedo za ponižanje, da se spogledujejo in se ozirajo za menoj. Mesto, kakor je naše, je opravičljivo. Klepetulje pograbijo vsako čenčo, jo prevračajo in cefrajo in odmotavajo kakor mlade mačke klobčič preje. Govorice le prizadeta nikoli ne pridejo do ušes, zato ne morem vedeti, koliko se je o nama z Vero v resnici razvedelo.

Stane je vedel vse. Kdove koliko časa je vohal za menoj, kolikokrat je prežal za hlevom, ko sva se z Vero tihotapila med kostanji in sem bil prepričan, da vsa hiša spi? Še Bara komaj da

se je zganila v pasji uti, Stane pa ... o, ta se je nemara plazil po stopnicah in poslušal pred vrati. Stane je zmeraj rad vlekel na ušesa.

Njbrž je komaj čakal, kdaj mi bo lahko povedal. Ko sem po kosilu nejevoljno obrnil žlico, je dejal:

»Ni se ti treba znašati nad nami, če te je pustila.«

Pustila!

Zopno besedo, ki si jo še sam nisem maral priznati, sem moral slišati prav iz Stanetovih ust. Udarac je bil dobro premišljen, nisem ga pričakoval, zato sem se nerodno branil:

»Kaj pa ti veš?«

In Stane ujedljivo:

»Poišči si drugo vlačugo! Takih je povsod dovolj.«

»Kakšnih?«

»Kakor je Grigorjeva.«

»Kaj pa ti je ta napoti?«

Ana je umikala pogled in oče se je delal, kakor da ga najino prerokanje prav nič ne zanima, vendar je govoril Stane predvsem zaradi njega, pred njim me je hotel očrniti, ko je dejal:

»Pošten človek pride v hišo podnevi, ne ponoči ... na skrivaj.«

»Še zmeraj vohljaš?«

»Nočem, da bi se semi dajali ljudem v zobe. Novakov si.«

Kako mu je zrasel greben! Kdo pa nam je nakopal več sramote kakor on, ki je bežal z belimi? Zaradi mene nobenemu Novakovih ni bilo treba zarjevati.

»Pridigaš, mali far?« sem mu vrnil.

Malega farja je Stanetu obesil še Anton. Neko nedeljsko dopoldne, ko je v nerodnem ministrantskem krilu privihiral v hišo, da je nasul v kadilnico žerjavice. Stregel je pri presojici, ki se je vila mimo hiše, in morebiti mu je žerjavica zares pošla ... če se ni hotel samo pokazati z novim rdečim ovratnikom. Stane se je rad postavljajal s stvarmi, ki se jim je Anton posmehoval.

Sicer se pa Stane ni prišel kazat Antonu. Še mami ne. Občudovanje v maminih in zavist v mojih očeh sta mu bila všeč, vonj po kadilu pa je prinesel v hišo zaradi očeta. Tudi zavidal sem mu samo zaradi očeta. Nevoščljiv sem mu bil pogleda, s kakršnim ga je oče premeril, in ustrežljivosti, s kakršno mu je nasul žerjavice. Oče si z našimi opravički nikoli ni delal skrbi, takrat pa je sam segel z lopatico v štedilnik, pa pazi, da ne stresesh, mu je rekel, sedaj pa teci ...

Stane je dosegel, kar je želel. Zmeraj mu je uspelo predreti trdo skorjo očetove molčečnosti in mu izvabiti nasmeh ali odkrito pohvalo.

Mami je bilo lahko ustreči, zato njena hvala ni šla toliko kakor očetova, zato se Stane zanj tudi ni potegoval. Najslabše se je naučil njenih pesmi, in ne vem, če je povedal katero od kraja, ne da bi se mu bilo nekajkrat zataknilo, zmeraj pa je bil pri roki, če ga je potreboval oče, navadno tam, kjer je bila njegova pomoč najbolj opazna.

Spominjam se lesenega okvira za sliko. Rezljali smo jih v šoli in komaj sem čakal, da ga bom lahko nesel domov. Za očetovo vojaško sliko, sem mislil. V predalu leži, pa bi jo gotovo rad obesil na steno.

Oče je okvir nezaupljivo vrtil po roki in nazadnje je vprašal: »Ste delali v šoli?«

»V šoli,« sem se pohvalil.

Oče pa je uničujoče razsodil:

»Raje bi bili počeli kaj koristnega. Na takemle se nabira samo prah.«

Seveda mu vojaške slike potlek še omenil nisem.

Toda ko je Stane iz ostankov biserne matice, ki smo jih nabirali v strugi pod tovarno gumbov, izbrusil nekakšne zvezdice, jih je oče z zanimanjem obračal na dlani.

»Kako se blešči. Kakor bi bilo zares kaj vredno.«

»Saj. Pa ni,« je rekel Stane.

»Kaj boš z njimi?«

»Še ne vem,« je z narejeno skromnostjo odvrnil Stane. »Na Miškovem komatu bi bile kar čedne, se ti ne zdi?«

Oče je zamišljeno prikal in nazadnje mu je svetoval:

»Če bi izvrtal luknje, bi jih lahko pritrdil z žico.«

Seveda je Stane še tisto popoldne v zvezdice izvrtal luknje, mene pa je grizla zavist.

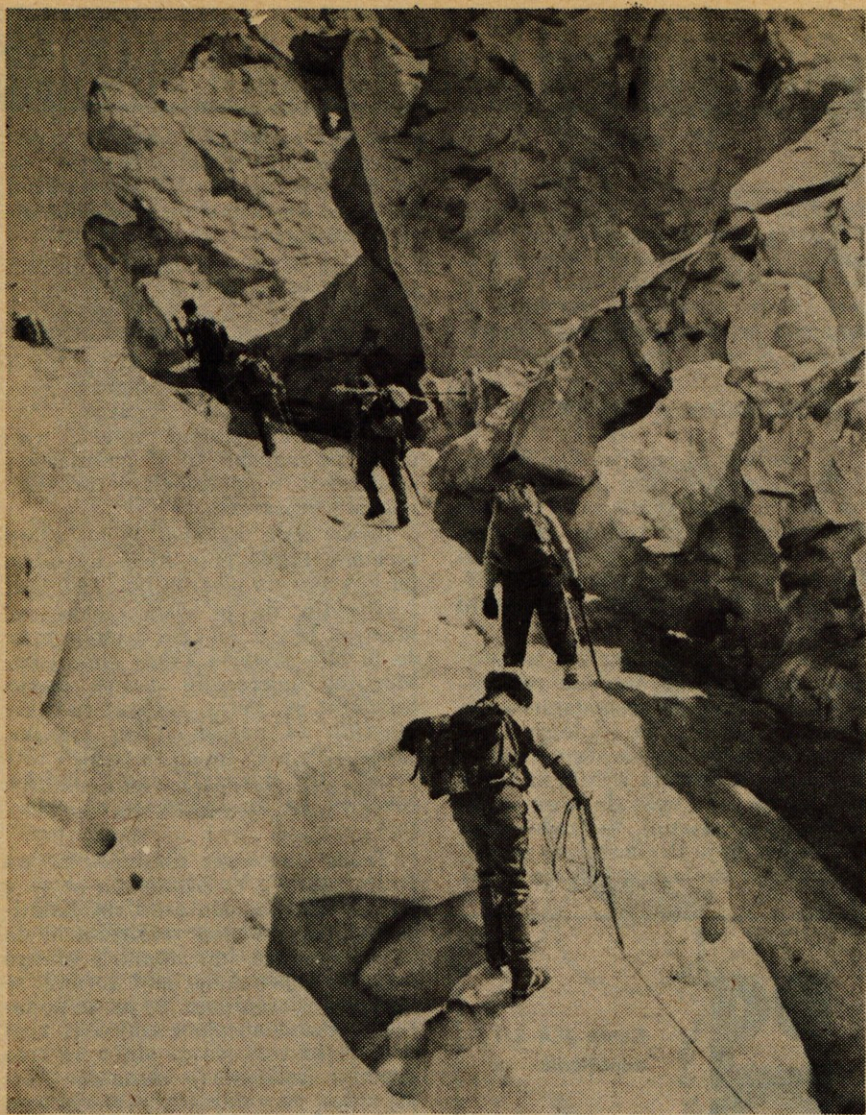
Spominjam se zavojčka dišečega tobaka ...

Našel sem ga v trafiki ... lahko bi se reklo, da sem ga vzel. Še danes vem za obroč okoli vratu in za vrtoglavico in za drget, ko sem ga zagledal na tleh pred prodajalno mizo.

Kupoval sem vžigalice. Kupcev se je v mali prodajalni kar trlo. Odrivali so me, in ko sem se prestopil, sem z boso nogo zadel ob mehki, pisani zavojček. Bil je prav tak, kakršni so bili razstavljeni v izložbi ... najdražji ...

Roman je izdal Zavod Borec. Delo je bilo letos nagrajeno s Kajuhovo nagrado in z nagrado vstaje slovenskega naroda.

GLAS 9
Sobota, 8. septembra 1973

Podlogarjeva mama Angela Tišler v Gozdu nad Golnikom in njenih 80 let

Te dni — 2. septembra — je Podlogarjeva partizanska mama v prijazni hribovski vasici Gozdu nad Golnikom, obkrožena od svojih najbližjih, praznovala 80. rojstni dan. Njeno življenje je bilo napolnjeno s trpljenjem, odpovedovanjem, tveganji in sodelovanjem s partizani. Rodila je osem otrok, izmed katerih sta dva dala življenje za svobodo.

Prijazni Gozd, ki je bil pred vojno z enajstimi hišami posejan po zeleni polici Kriške gore, je Podlogarjevo mamo sprejel še čisto mlado. Devetnajstletno je pokojni mož Janez pripeljal z druge strani Storžiča, iz Loma. Na domačiji, ki je ob trdem delu dajala le malo kruha, je Podlogarjeva mama rodila osem otrok.

Družina se je trdo prebijala skozi življenje in kar ni dajala skopa zemlja, je bilo treba doslužiti s furanjem v Jelendolu, kamor je gospodar odhajal s konjem pozimi.

Med prvo svetovno vojno, ko je moral na tuje tudi njen mož Janez, se je Podlogarjeva mama sama z majhnimi otroki prebijala skozi življenje.

Med obema vojnami so otroci zrasli v trdne in poštene delovne ljudi, ki jim je mamina mehkoba in dobrotat vtisnila svoj pečat.

Prišlo je prelomno leto 1941.

Le nekaj mesecev za prihodom okupatorja v naše kraje so poboja Kriške gore in Storžiča oživela od prvih upornikov. Od konca junija so se na tem območju zbirali tržiški in okoliški partizani, ki so se 26. julija 1941 povezali v tržiško četo. Vasici kot sta Verno in Gozd, sta začeli novo, bogato, napeto življenje. Dajali sta pomoč prvim borcem za svobodo. Tako tudi Podlogarjeva hiša in še posebno Podlogarjeva mama.

»Še danes se spominim, da je bil prvi partizan, ki je stopil v našo hišo, pokojni Anton Košir, po domače Anžecman iz Podlublja,« pravi Podlogarjeva mama. Vsakega partizana, znanega in neznanega, je sprejemala z odprtimi rokami, prijazno besedo in z vsem, kar je premogla. Njena vrata tudi v najhujših dneh

10 GLAS

Sobota, 8. septembra 1973

okupatorjevega nasilja niso ostala zaprta za partizane, če so potrkali nanje.

V narodnoosvobodilnem boju je sodelovala vsa družina, tudi najmlajši, Viktor, ki je bil še otrok.

Toda ni ostalo le pri sodelovanju s partizani. Iz Podlogarjeve hiše se jim je najprej priključil Jože. A kmalu je prišel glas, da je padel nekje blizu Kranja. Ta izguba Podlogarjeve mame ni poglajala v žalovanje ali jo odtrgala od delovanja za partizane. Nasprotno: poslej je še z večjo ljubeznijo stregla partizanskim borcem in v vsakem je videla svoje sinove.

Kmalu za tem sta se partizanom priključili tudi hčerki Ivana in Pavla. Ti dve sta delali v Kranju, kjer sta prišli v stik z organizatorjem in narodnim herojem Ivom Slavcem-Joklom. Ko so jima tla postala prevročna, sta odšli k partizanom. Toda že februarja 1944 sta bili med napadom na Jelovici ranjeni in ujeti. Iz Begunj so obe odvedli v zgozglasni taborišči Ravensbrück in Auschwitz in mlajša Pavla je podlegla trpljenju. Podlogarjeva mama je tako izgubila drugega otroka.

Za tem je k partizanom odšel še starejši sin Janko-Janček in kmalu za njim še najmlajši, petnajstletni Viktor. Oba sta postala zgledna partizana in v ilegali nadaljevala to, kar sta ob ostalih članih družine počela že doma.

Partizanske vrste so naraščale in vasica Gozd je bila vse bolj živa. Sredi največjega razmaha pa je naselje doletela huda nesreča. Zaradi njene lege in zadržanja vaščanov, med katerimi ni bilo izdajalca, temveč so s svojimi domačijami bili partizanska trdnjava, je jeseni 1944. leta po boju blizu vasi, kjer so se partizani pred močnejšimi napadalci morali umakniti, sovražnik vdrl v naselje, ga izropal ter vse hiše požgal. Potem je prebivalce — v glavnem so bili to le še stari ljudje, ženske in otroci — pogljal v dolino.

Tako so izgnanci dočakali svobodo v Križah in v sosesčini, po vojni pa so se spet začeli vračati v svojo požgano vasico. Tudi Podlogarjeva mama se je vrnila z družino in pomagala obnavljati požgani dom. Hudo je bilo in ko ji je umrl mož, je bilo še huje. Prebivalci Gozda so obnovili deset hiš, a še danes niso vse do konca urejene, kar je spričo žrtev Gojžanov, ki so jih dali za osvoboditev, izraz nehvaležnosti s strani bogatejše dolinske skupnosti.

A Podlogarjeva mama je kljub tej grenkobi še vedno skromna, drobna in dobra žena, ki so jo ob njenem prazniku pozdravili tudi okoliški lovci ter borci. Še vedno, tako kakor med vojno, ima okoli sebe rada ljudi, zlasti bivše partizane in ljudi, ki znajo ceniti svobodo. Iz srca ji borci gorenjskega in kokrškega odreda, kurirji, obveščevalci in terenski delavci želimo še vrsto zdravih let.

I. Jan

Iskra na strehi Evrope

46 članov planinskega društva Iskra se je povzpelo 20. avgusta v idealnih razmerah na Mont Blanc, najvišjo goro Evrope.

Pripravljalni odbor s tovarišem Silcem na čelu nam je poleg precejšnjega kupa opreme, ki nam jo je darovala Iskra, naročil tudi lepo vreme, in ker smo modremu vodstvu zapuili, smo odšli na pot prepričani v uspeh. Vožnje čez Italijo ne bi omenjal; razen dobrih cest in slabega piva nimajo nič, česar ne bi imeli tudi pri nas. Zanimivo je postalo šele v Aosti, saj so zrasli okrog nas hribi, levo Grand Paradiso, spredaj pa že Aiguille Noire, Črna igla, prvi odrastek Mont Blancove skupine. Skozi 11 kilometrov dolg tunel nas je naš Bine — beri Pavliha — srečno pritresel v Chamonix, kjer smo se utaborili.

Naslednji dan nas je Bine potegnil v St. Gervais, zobata železnica pa na orlovsko gnezdo, na višini okrog 2400 metrov. Tu smo morali, hočeš-nočeš, zadegati svoje omare na lastna ramena in porivati z nogami granitni pesek v dolino. Čudno, takole porivaš pesek po malem v dolino, gledaš okrog sebe, občutek imaš, da se sploh ne premikaš, pa vendar smo se kar kmalu prizibali do kočice na Tette Rousse. Od tu, kjer so nas nekaj vpljudno vrgli iz kočice, smo se odpravili še malo naprej, do sedemsto metrov višje ležeče kočice Gouter, okrog 3800 metrov visoko. Ko smo prekoračili neko plazovito grapo, je po njej priskakljalo nekaj ljubkih kamnitih blokov, tako, za pozdrav in opomin.

Vzpon po 500 metrov visokem, strmim grebenu pod Gouterjem je bil v svetlobi večernega sonca in ob pogledu na okoliške gore, kar prijeten. Skoraj navpično nad nami smo ves čas videli nekaj radovednih glav, ki so nas kritično opazovale, in so pripadale srečnežem, ki so že pred nami prispeli na Gouter.

Sončni zahod na tej višini je enkrat in prišel sem razumovati ljudi azijskih verstev, ki molče in pobožno opazujejo sončni vzhod in zahod.

Bleda mesečeva luč je lila po snežnikih in čez ledenike v temne doline, ko smo si v svetlobi čelnih svetilk pripenjali dereze in se navezovali na vrvi. Dan nas je dohitel nekje pod grozečimi seraki majhnega ledenika pod vrhom Dôme de Gouter. Na njegovem vrhu, približno 4300 metrov visoko, pa nas je že pozdravilo sonce. Ob edinem večjem postanku pri bivaku Vallot me je Tomaž, šef za prehrano, poskušal zastrupiti s kavo. Da pa sum ne bi padel nanj, se je zastrupil še sam. Verjetno me je hotel s tem prisiliti, da bi hodil počasneje. Zlobna nakana mu ni povsem uspela; do vrha smo obdržali isti tempo, samo slabo nama je bilo, kot bi celo noč popivala. Pa nisva, je bila pijača predraga.

Na vrhu pa, ja kako bi rekel, je bil sneg, pa sonce, pa nič vetra, pa čisto toplo, pa 46 Iskrašev, pa polno čestitanja, pa lep razgled, pa slovenska in iskrška zastava, pa kaj vem kaj še vse!

Pogled je plaval od neštevilnih švicarskih snežnikov prek Matterhorna na Monte Rosso, pa na Grand Paradiso, padel je v Courmayeur-sko dolino, pobožal Aiguille du Midi, Vallée Blanche z velikim ledenikom Mer de Glace pa se je skrivala, za Mont Blanc du Taculom.

Na povratku v dolino smo pod Vallotom krenili desno, na zgornji plato in na ledenik Boisson. Sonce, vročina in vlaga, ki je kar migotala nad snegom, so nas skoraj upijali, tako da smo poslednje razpoke nad kočo Mulet preskakovali že kot v sanjah. Janez iz Radovljice si je ogledoval ledenik iz prevelike bližine, pa si je ta za spomin vzel nekaj kože z njegovega obraza. Hujšega pa ni bilo in vsi smo srečno priskakljali na mule. Po prijetnem popoldnevu pred kočo smo preživeli prijeten večer v koči in še prijetnejšo noč na ležiščih.

Zjutraj smo se še potrudili prek golega, razpokanega ledenika do žič-

nice in z njo v dolino. Zvečer, v Chamonixu, pa smo se ravnali po navadah in običajih, ki se podajo pravim Kranjcem. Verjetno nismo bili vseh ravno vsem meščanom, vendar se ne spominim, da bi kdo protestiral.

Seveda pa ne bi bili Kranjci, če bi nas že en Mont Blanc izčrpal. Ker smo imeli še čas, pa vreme je tudi še kazalo, smo krenili še v Cervinio pod Matterhorn. Bine nas je peljal v Svi-co, pa čez Veliki Bernard nazaj v Italijo. Cesta čez Bernard Binetu ni delala težav, saj je večinoma širša od avtobusa. Zjutraj smo se z žičnico

potegnili na Platto Rossa in jo ubrali še na Breithorn, 4160 metrov. Vreme se je počasi, a vztrajno kvarilo, vendar nam je še dovolilo lep pogled na Matterhorn na eni in v kraljestvo Monte Rosse na drugi strani. Daleč na zahodu pa se je Mont Blanc odeva v oblačno suknjo. Po brezkončnih ledenikih Monte Rosse so se podile megle, mrzel veter je bril čez greben, zato smo jo kar brž ubrali v dolino. Ker se nam je tožilo tudi po domu, s povratkom nismo več odlašali. Povsod je lepo, doma je najlepše!

Z. Korenčan

VA
VIATOR

Turistična agencija Ljubljana,
Trdinova 3 tel. 314-544

Grossglockner

vsako soboto — samo 162 din

Nagradno žrebanje v avtobusu!

Pariz

2 dni z letalom — odhod: 17. 10.

Pariz

3 dni z letalom — odhod: 16. 11.

Azurna obala in kneževina Monaco

4 dni — odhod: 27. 9.

Budimpešta

3 dni — odhod: 14. 9.

München

3 dni — obisk tradicionalnega Oktoberfesta — odhod: 28. in 29. 9.

Zugspitze-München

3 dni — odhod: 13. 9.

Jesenske počitnice:

v UMAGU v eno in dvoposteljnih sobah na PUNTI.

Cene penzijskih storitev v objektih hotelske skupine Zagreb:

	september	oktober
— dvoposteljne sobe s toplo tekočo vodo	62 din	57 din
— dvoposteljne sobe s tušem in WC	73 din	57 din
— enoposteljne sobe s toplo tekočo vodo	73 din	57 din

Cene apartmajev tipa Hawai in Samoa v naselju Katoro v Umagu:

	september in oktober
Apartmaji Hawai	109 din
Apartmaji Samoa	146 din

Dodatek za penzijsko prehrano (v primeru, da gostje ne kuhajo sami) je 46 din na dan.

Izjemne cene za septembrski dopust vam nudimo tudi v Hotelu ŠPIK v GOZD MARTULJKU.

420 din za 7 dni ali pa 770 din za 14 dni.

Jesenske počitnice tudi v hotelu ŠIMNOVEC na VELIKI PLANINI
3-dnevni kompletni penzion v eno-, dve- ali triposteljnih sobah, tekoča voda, vključen prevoz z gondolo ob prihodu in odhodu 145 din po osebi

7-dnevni penzion z istimi pogoji 295 din po osebi

Informacije in prijave v vseh poslovalnicah turistične agencije VIATOR.

RADIO

reportaža; 20.40 Utrinki z domačih opernih odrov; 21.40 Ralph Vaughan Williams: Simfonija morja; 22.55 Iz slovenske poezije

P PONEDELJEK, 10. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb; 9.20 Pojemo in igramo za vas, otroci; 9.40 Z velikimi zabavnimi orkestri; 10.15 Za vsakogar nekaj; 11.20 Z nami doma in na poti; 12.10 Melodije za opoldan; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 13.30 Priporočajo vam; 14.10 Amaterski zbori pojo; 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.40 Folklorne impresije; 16.00 Vrtljak; 16.40 Zvoki in barve orkestra Helmut Zacharias; 17.10 Zveneča imena; 18.15 Pihalne godbe na koncertnem odru; 18.45 Poletni kulturni vodnik; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.15 Minute s triom Avgusta Stanke; 20.00 Stereofonski operni koncert; 21.30 Zvočne kaskade; 22.15 Zaplešite z nami; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Popevke se vrstijo

Drugi program

13.05 Panorama zvokov; 14.00 Ponedeljkov križemkraj; 14.20 Sprehodi instrumentov; 14.35 Glasbeni variete; 15.35 Lepe melodije; 16.05 Popevke s slovenskih festivalov; 16.40 Za mladi svet; 17.40 Lahka glasba na našem valu; 18.00 Izložba hitov; 18.40 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana; 19.00 Kulturni mozaik; 19.05 S festivalov jazz; 19.45 Svetovna reportaža

Tretji program

20.05 Sonate Domenica Scarlattija; 20.30 Pota našega gospodarstva; 20.40 Dve suiti; 21.40 Iz tuje zborovske literature; 22.15 Naši znanstveniki pred mikrofonom; 22.30 Večeri pri slovenskih skladateljih: Benjamin Ipavec; 23.55 Iz slovenske poezije

T TOREK, 11. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo; 9.35 Z našimi simfoniki v svetu lahke glasbe; 10.15 Odmevi z rodne grude; 11.20 Z nami doma in na poti; 12.10 Melodije za opoldan; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Slovenske narodne; 13.30 Priporočajo vam; 14.10 Ali jih poznate; 14.40 Na poti s kitaro; 15.40 Poje sopranistka Mirella Freni; 16.00 Vrtljak; 16.40 Naš podlistek; 17.10 Popularni popoldanski koncert; 18.15 V torek na svidenje; 18.45 Tipke in godala; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.15 Minute z ansambлом Vilija Petriča; 20.00 Lahka glasba slovenskih avtorjev; 20.30 Radijska igra — R. Seliga; Ali naj te z listjem posujem; 21.28 Melodije v ritmu; 22.15 Od popevke do popevke; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Časi v zrcalu glasbe

Drugi program

13.05 Panorama zvokov; 14.00 Radijska šola za višjo stopnjo; 14.35 Glasbeni variete; 15.35 Ob lahki glasbi; 16.05 Radi se jih poslušali; 16.40 Iz domače in tuje lahke glasbe; 17.40 Jazz na II. programu; 18.00 Parada orkestrom; 18.40 S slovenski ansambлом zabavne glasbe; 19.00 Pet minut humorja; 19.05 Melodije po pošti

Tretji program

20.05 Pozabljene opere; 21.00 V korak s časom; 21.10 Jugoslovanski zborovski ustvarjalci; 21.40 Redke glasbene sestave; 22.15 Ljudje med seboj; 22.25 Dunajski slavnostni tedni 1973; 23.55 Iz slovenske poezije

S SREDA, 12. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Za mlade radovedneže; 9.25 Mladinski zbori pri nas in po svetu; 9.40 Zgradba marksističnega mišljenja; 10.15 Z nami doma in na poti; 12.10 Melodije za opoldan; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Od vasi do vasi; 13.30 Priporočajo vam; 14.10 Kvintet Kranjčani in Koroški oktet KPD Prežihov Voranc; 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.40 Majhen recital pianistke Tatjane Bučarjeve; 16.00 Loto vrtljak; 17.05 Prenos 2. polčasa nogometne tekme Sarajevo: Olimpija; 18.20 Listi iz pop albuma; 18.45 Naš gost; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 Koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana (stereo); 21.20 Vedno lepe melodije; 22.15 Revija popevk; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Plesni zvoki

Drugi program

13.05 Panorama zvokov; 14.00 Radijska šola za srednjo stopnjo (ponovitev); 14.35 Glasbeni variete; 15.35

S pevci jazz; 16.05 Srečanje melodij; 16.40 Jugoslavija poje; 17.40 Plesni orkester RTV Ljubljana pred mikrofonom; 18.00 Popevke na tekočem traku; 18.40 Z orkestrom David Whitaker in zbor Mike Sammes; 19.00 O avtomobilizmu; 19.10 Z jugoslovanskimi pevci zabavne glasbe; 19.30 Mladina sebi in vam

Tretji program

20.05 Glasbena lirika Vasilija Mirka; 20.40 Rimski virtuoz; 21.40 Slovenski zborovski skladatelji; 22.00 Glasbeni klasiki našega stoletja: Sergej Prokofjev; 23.55 Iz slovenske poezije

Č ČETRTEK, 13. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola za višjo stopnjo (ponovitev); 9.35 Iz partiturne operne mojstrovine; 10.15 Urednikov dnevnik; 11.20 Z nami doma in na poti; 12.10 Melodije za opoldan; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Skladbe Karola Pahorja; 13.30 Priporočajo vam; 14.10 Popoldne za mladi svet; 14.40 Med šolo, družino in delom; 15.40 Georges Bizet: Arležanka, simfonična suite št. 1; 16.00 Vrtljak; 16.40 Naš podlistek; 17.10 Koncert po željah poslušalcev; 18.15 Z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana; 18.35 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana; 18.50 Mejniki v zgodovini; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.15 Minute z ansambлом Mojmir Sepe; 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov; 21.00 Literarni večer; 21.40 Glasbeni nokturmo; 22.15 Za ljubitelje jazz; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Iz sodobnega repertoarja Slovenske filharmonije

Drugi program

13.05 Panorama zvokov; 14.00 Zgradba marksističnega mišljenja; 14.20 Otroci med seboj in med nami; 14.35 Glasbeni variete; 15.35 S slovenskimi pevci zabavne glasbe; 16.05 Iz cvetoče dobe lepih melodij; 16.40 Ritmi preteklih dni; 17.40 Lahke note; 18.00 Sestanek ob juke-boxu; 18.40 S solistom Otom Pestnerjem; 19.00 Filmski vrtljak; 19.05 Melodije po pošti

Tretji program

20.05 Gaetano Donizetti: Lucia di Lammermoor, odlomki; 21.00 Naš intervju; 21.10 Iz zlate dobe zborovstva; 21.40 Večerni koncertino; 22.15 Mednarodna radijska univerza; 22.25 Recital violinista Dejana Bravničarja; 23.55 Iz slovenske poezije

P PETEK, 14. SEPTEMBRA

4.30 Dobro jutro; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska šola za nižjo stopnjo; 9.35 Glasovi v ritmu; 10.15 Po Talijinih poteh; 11.20 Z nami doma in na poti; 12.10 Melodije za opoldan; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Z domačimi ansambli; 13.30 Priporočajo vam; 14.10 Ljudska glasba drugih narodov; 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.40 Iz ustvarjanja skladatelja Pavleta Merkuja; 16.00 Vrtljak; 16.40 Popoldanski sestanek z orkestrom The Leon Young strin Corale; 17.10 Trije veliki mojstri in njihovi sloviti interpreti; 17.50 Človek in zdravje; 18.15 Signali; 18.50 Ogledalo našega časa; 19.00 Lahko noč, otroci; 19.15 Minute s Fanti treh dolin; 20.00 Iz jugoslovanske zborovske literature; 20.30 Top-pops 13; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakah; 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Paleta popevk in plesnih ritmov

Drugi program

8.05 Vedri zvoki; 8.40 Petek na valu 202; 12.55 Panorama zvokov; 14.00 Radijska šola za nižjo stopnjo (ponovitev); 14.35 Glasbeni variete; 15.35 Vodomet melodij; 16.05 Lahka glasba slovenskih avtorjev; 16.40 S pevci po svetu; 17.40 Jazz za mlade; 18.00 Glasbeni cocktail; 18.40 S pevko Majdo Sepe; 19.00 Odmevi z gora; 19.20 Instrumenti v ritmu; 19.35 S solisti in ansambli RTV

Tretji program

20.05 Od premiere do premiere — Sofokles: Antigona; 20.56 Janez Matičič: Simfonija v e-molu; 21.40 Mezzosopranistka Jannie Tourel; 22.00 Dubrovniške poletne igre 1973; 23.55 Iz slovenske poezije

TA TEDEN NA TV

Nedelja, 9. septembra, ob 17.05: UBIJTE GARJAVO OVCO — poljski barvni film; režiser Jerzy Passendorfer;

V sodobni svetovni filmski proizvodnji, ki hlasta po nevtralnih, lahkotnih ali akcijskih temah, predstavlja film Jerzyja Passendorferja dragocen prispevek k osvveščanju gledalca. Režiser je ustvaril pretresljiv film o zgrešenem zakonu, predvsem pa je želel približati in filmsko obdelati lik glavne žrtve — otroka, ki raste brez starševske ljubezni, predvsem brez matere, največ pri tujih ljudeh.

Sreda, 12. septembra, ob 20.35: MISTER 10 Odstotkov — angleški barvni film; režiser Peter Graham Scott; v gl. vlogah: Charlie Drake, Wanda Ventham, John Le Mesurier;

Film nam predstavlja gradbenega delavca, neprekosljivega mojstra na visokih gradbiščih, ki pa ga bolj zanima gledališka umetnost. Ukvarja se s pisanjem in upa, da bo prišel njegov čas. Gledališki mecen zaradi neusmiljenega davčnega vijaka včasih namenoma financirajo dela, ki ne obetajo dobička. Tako je prišla na spored tudi ena njegovih »dram«. Zgodilo pa se je nepredvideno: namesto da bi ljudje dramo izžvižgali, so se odlično zabavali.

Petek, 14. septembra, ob 20.35:

GLASNO ŠEPETANJE — ameriški film; režiser William Wyler, v gl. vlogah Shirley McLaine na sliki in Audrey Hepburn;

Film je bil pred kratkim že napovedan pod naslovom Otroška ura. Gre za tragično usodo dveh mladih učiteljic, ki ju ena od učenek obtoži, da živita nemoralno.

TELEVIZIJA

S SOBOTA, 8. SEPTEMBRA

14.45 Edinborough: atletska tekmovalna za evropski pokal — barvni prenos (EVR — Ljubljana); 17.00 Po domače z ansambлом Toneta Kmetca; 17.20 Risanka; 17.25 Guliver — serijski barvni film, 18.15 Obzornik (RTV Ljubljana); 18.30 Svetovno prvenstvo v plavanju (RTV Beograd); 19.45 Risanka; 20.00 TV dnevnik (RTV Ljubljana); 20.30 Moji gostje in jaz: Drago Diklić (RTV Zagreb); 21.35 Skrivnosti morja — barvni film, 22.25 Starinarja — serijski film, 22.55 Dunajska pomlad — 2. del barvne oddaje, 23.25 TV kazipot, 23.45 Poročila (RTV Ljubljana)

N NEDELJA, 9. SEPTEMBRA

8.50 Skrivnosti morja — ponovitev barvnega filma, 9.40 Po domače z Veselimi hmeljarji (RTV Ljubljana); 10.10 Kmetijska oddaja (RTV Beograd); 10.55 Otroška matineja: Mačkon in njegov trop, Pustite jih živeti — serijska barvna filma, 11.50 Poročila, 11.55 TV kazipot (RTV Ljubljana); 13.00 Vaterpolo Jugoslavija: Italija — barvni prenos (RTV Beograd); 14.00 Po domače z Dobrimi znanci, 14.25 Edinborough: atletska tekmovalna za evropski pokal — barvni prenos, 17.00 Poročila, 17.05 Ubijte garjavo ovco — poljski barvni film (RTV Ljubljana); 18.30 Svetovno prvenstvo v plavanju — barvni prenos (RTV Beograd); 19.45 Risanka; 20.00 TV dnevnik, 20.30 Glasbena oddaja, 21.30 Tuji pevci v našem studiu (RTV Zagreb); 21.45 Športni pregled (JRT7, 22.05 Poročila, 22.10 Svetovno prvenstvo v vaterpolu in skokih v vodo — barvni posnetek (RTV Ljubljana)

P PONEDELJEK, 10. SEPTEMBRA

9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina, 10.45 Nemščina (RTV Zagreb); 11.00 TV v šoli (RTV Beograd); 14.45 TV v šoli, 15.40 Angleščina, 15.55 Nemščina — ponovitev (RTV Zagreb); 16.10 TV v šoli — ponovitev, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd)

T TOREK, 11. SEPTEMBRA

9.35 TV v šoli, 10.40 Ruščina (RTV Zagreb); 11.00 TV v šoli (RTV Beograd); 14.20 TV v šoli, 16.10 Ruščina — ponovitev, 16.30 TV vrtec (RTV Zagreb); 16.45 TV v šoli — ponovitev, 17.15 Madžarski TV pregled (RTV Beograd); 18.05 Obzornik, 18.20 Danes je jutri — mehiški barvni film, 18.55 Osebnega nega: Koža, 19.15 Od Smedereva do Manasije — oddaja TV Beograd, 19.45 Risanka, 20.00 TV dnevnik, 20.35 L. N. Tolstoj: Vojna in mir — barvna TV nadaljevanka, 21.20 Kaj hočemo — ob ustavnih in kongresnih razpravah, 21.40 Po sledah napredka, 22.30 Poročila (RTV Ljubljana)

S SREDA, 12. SEPTEMBRA

8.20 TV v šoli (RTV Zagreb); 11.00 TV v šoli, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd); 18.10 Obzornik, 18.25 Mačkon in njegov trop — barvni film, 19.00 Filmska burleska (RTV Ljubljana); 19.15 Prijatelji glasbe (RTV Zagreb); 19.45 Risanka, 20.00 TV dnevnik, 20.35 Mr. 10 odstotkov — angleški barvni film, 22.10 Likovni nokturmo: Anton Repnik — barvna oddaja, 22.20 Poročila (RTV Ljubljana)

Č ČETRTEK, 13. SEPTEMBRA

9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina, 10.45 Nemščina (RTV Zagreb); 11.00 Francoščina (RTV Beograd); 14.45 TV v šoli, 15.40 Angleščina, 15.55 Nemščina — ponovitev (RTV Zagreb); 16.10 Francoščina — ponovitev, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd); 18.00 Obzornik, 18.15 Izbor športnih in turističnih oddaj, 18.55 Viharni vrh — serijski film, 19.45 Risanka, 20.00 TV dnevnik, 20.25 Kam in kako na oddih, 20.40 Četrtekovi razgledi, 21.30 E. Zola: Germinal — barvna nadaljevanka, 22.15 Poročila (RTV Ljubljana)

P PETEK, 14. SEPTEMBRA

9.30 TV v šoli (RTV Zagreb); 11.00 Angleščina (RTV Beograd); 14.40 TV v šoli — ponovitev (RTV Zagreb); 16.10 Angleščina — ponovitev, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd); 18.15 Obzornik, 18.30 Pozor, kamera teče, 18.55 Doktor na pohodu — serijski film, 19.20 Športna rekreacija, 19.45 Risanka, 20.00 TV dnevnik, 20.35 Glasno šepetanje — ameriški film, 22.25 XXI. stoletje, 22.50 Poročila (RTV Ljubljana)

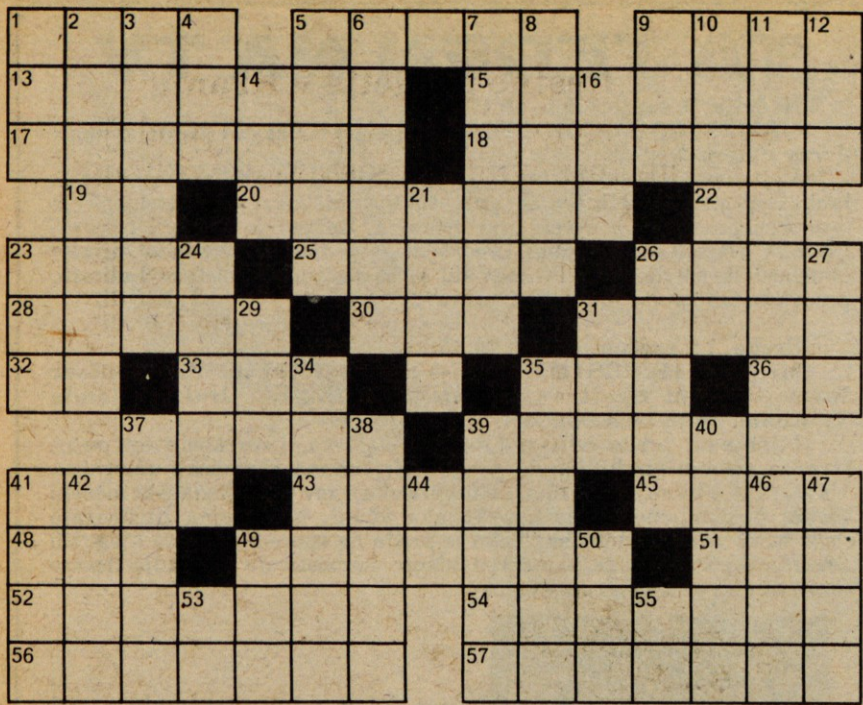

Kombinati, kmetijske zadruge, posestva, kmetovalci

ZAMENJUJEMO VSE VRSTE ŽITARIC ZA VSE VRSTE MOKE, PRODAJAMO NAJKVALITETNEJŠO MOKO, KRMILNO MOKO, KORUZO, PŠENIČNI ZDROB IN KORUZI ZDROB.

Cene so konkurenčne. Skladišče je odprto od 6. do 14. ure in vsako prvo soboto v mesecu.

ŽITOPROMET SENTA
skladišče Kranj,
Tavčarjeva 31,
tel. 22-053

Vodoravno: 1. pergamski kralj, 5. najstarejši grški pesnik, 9. neumnež, norec, 13. potepin, 15. francoski komediograf, igralec in režiser, 17. junak romantične pesnitve italijanskega pesnika Ariosta, (»Besni...«), 18. istega imena, 19. znak za kemično prvino natrij, 20. srbsko narodno moško ime, 22. kratica za neznanca, 23. nemški filozof, začetnik kritizma, Immanuel, 25. podočnik pri prašiču, 26. domači izraz za napev, 28. kjer voda odteka, 30. sij, 31. tekmovalnik, 32. Tine Orel, 33. izrastek v ustih, 35. veliki morski sesalec, 36. ploskovna mera, 37. vrelc Rogaške slatine, 39. ljubkovalna oblika za dom, 41. gib z očmi, 43. karta pri taroku, 45. deli živalskih teles, 48. krajši naziv za Ronalda, 49. pravičen in bistroumen judovski kralj, 51. Čapkova utopistična drama, 52. sredstvo za slajenje, 54. redko moško ime, Inocencij, 56. otok in kraj ob vzhodni obali Bornea v Indoneziji, 57. privrženci rasizma.

Navpično: 1. vulkan na otoku Mindanao v Filipinih, 2. silovit vrtničast vihar, 3. kip velikana, ki nosi elemente hišnih pročelij, 4. tuje žensko ime, 5. satan, vrag, 6. snob, 7. odposlanik, 8. leposlovno delo, 9. ime hrvaškega pisatelja Ujevića, 10. kdor ima kaj v reji, 11. priprava, dogovor, 12. obrtnik živilske stroke, 14. mednarodne avtomobilne oznake za Portugalsko, Norveško in Malto, 16. kralj živali, 21. mitološki prvi letalec, 23. dolina pod Triglavom, 24. slovenska glasbenika Gregor in Tomaž, 26. gibanje zračnih plasti, 27. orel v germanski mitologiji, 29. latinska predpona v tujkah, ki pomeni skupaj, s, z, 31. angleško športno društvo, team, 34. polenovka, 35. dolga vrsta vozil, 37. plačilno sredstvo, 38. ostanek kart pri razdelitvi, 39. ime istrskega humorista in novinarja Feigla, 40. sovjetski šahovski vele mojster, Paul, 41. največje severno jadransko pristanišče, 42. zmotek, navitek, 44. kratica za Vojni odsek, 46. vstaja, upor, 47. prebivalci Irske, 49. kačji glas, 50. del obraza, 53. pritrdilnica, 55. rimska številka 101.

Rešitev nagradne križanke iz sobotne številke

1. komar, 6. mamon, 11. lakota, 12. enačaj, 14. Sana, 15. Emona, 17. Edam, 19. Ant, 20. snoval, 22. Ana, 23. LG, 24. scenarist, 26. ZN, 27. kosti, 29. alt, 30. latan, 32. breme, 34. Piran, 35. ia, 36. pesmarica, 40. IV, 42. vrt, 44. Karmela, 45. Iza, 46. oder, 48. Slaki, 49. ples, 50. izbruhi, 52. anatom, 54. Arnič, 55. racak

Izžrebani reševalci

Prejeli smo 144 rešitev. Izžrebani so bili: 1. nagrado (50 din) dobi **Boris Rupnik**, Kranj, Župančičeva 23; 2. nagrado (40 din) **Zinka Rus**, Kranj, C. kokrškega odreda 21; 3. nagrado (30 din) pa prejme **Nadja Uršič**, Bled, Grič 13. Nagrade bomo poslali po pošti.

Rešitve pošljite do četrтка, 13. septembra, na naslov: Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1, z oznako Nagradna križanka. Nagrade: 1.: 50 din, 2.: 40 din, 3.: 30 din.

GORENJSKI MUZEJ V KRANJU — V Mestni hiši je na ogled stalna arheološka, kulturno-zgodovinska, etnografska in umetnostno-zgodovinska zbirka. V drugem nadstropju je razstava gorenjskih likovnih umetnikov: I. Šubic, B. Čeh, V. Tušek, J. Ravnik, M. Batista, S. Kump, K. Legat, H. Gvardjančič, H. Marchel, F. Novinc, B. Jesih, M. Vovk-Stih. V galeriji Mestne hiše pa je na ogled razstava slikarja Veljka Tomana.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je odprta stalna pokrajinska zbirka Narodnoosvobodilni boj na Gorenjskem in republiška zbirka Slovenka v revoluciji, v galerijskih prostorih pa razstava Partizansko zaledje na Gorenjskem 1941–45.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej. V galeriji v isti stavbi je na ogled razstava slikarja Borisa Lavriča.

Gorenjski muzej v Kranju je odprt od 10. do 12. in od 17. do 19. ure vsak dan razen ponedeljka.

Rejci perutnine!

V valilnici v Naklem lahko dobite vsak dan od 6. do 14. ure 2–3 mesece stare jarčke po ceni 25 din. Ob sredah poslujemo do 18. ure.

Kmetijska zadruga Naklo

poročili so se

v Kranju

Zevnik France in Mažgon Zdenka, Benkovič Jure in Verbič Ida, Gartnar Ludvig in Ratkovič Cvetka

v Škofji Loki

Istenič Bogomir in Kovačič Nada, Kejžar Stanislav in Filipč Ivana

umrli so

v Kranju

Stroj Jože, roj. 1895, Aljančič Marija, roj. 1901, Kokalj Marija, roj. 1900, Rupel Natalija, roj. 1903, Marovt Stanislav, roj. 1907, Brenkuš Marija, roj. 1897, Reher Ivana, roj. 1908, Bukovnik Katarina, roj. 1897

v Škofji Loki

12 GLAS
Sobota, 8. septembra 1973

800 narodnih noš

V Kamniku je bila v nedeljo pod pokroviteljstvom občinske skupščine tradicionalna prireditev — dan narodnih noš. Udeležilo se je okrog 800 narodnih noš iz raznih krajev Slovenije in iz zamejstva. Med njimi so bile tudi narodne noše iz Ziljske doline, Rezije, Bele Krajine, Prekmurja itd. Prireditelju je vsekakor uspelo, da je s tem srečanjem prikazal neizčrpno bogastvo slovenske narodne noše in hkrati vzbudil prizadevanje za ohranitev narodnih noš in negovanje starih narodnih običajev.

Popoldanski sprevid narodnih noš si je ogledalo nekaj tisoč Kamničanov in drugih.

80 - letnica gasilskega društva v Kropi

Prostovoljno gasilsko društvo v Kropi praznuje letos 80-letnico obstoja. Osrednja proslava bo v nedeljo, 16. septembra 1973, pod pokroviteljstvom tovarne vijakov Plamen Kropa. Proslava se bo začela ob 13.30, ob 14.15 bo na trgu v Kropi zborovanje, ob 16. uri pa bo gasilska veselica s srečolovom v sindikalnem domu v Kropi. Na veselici bo igral ansambel Gorenjci iz Radovljice.

Prostovoljno gasilsko društvo v Kropi ima 60 članov. Društvo tesno sodeluje s podjetjem Plamen, od katerega redno prejema finančno pomoč za opremo in delo.

C. R.

Jutri bodo tekmovali

Po nedeljskem tekmovalju pionirjev in mladincev-gasilcev v Strazhišču se bodo jutri, 9. septembra ob 8. uri pomerile članske desetine s področja občinske gasilske zveze Kranj. Za tekmovalje so se prijavile desetine naslednjih gasilskih društev: Bitnje, Cerklje, Duplje, Kranj-Primskovo, Predoslje, Predvor, Spodnji Brnik, Senčur, Voglje in desetini gasilskih društev tovarn Sava in Tekstilindus. Razen teoretičnih vaj bodo desetine s terena pokazale svoje znanje pri železniškem mostu v Struževem, kjer bodo morale črpati vodo iz Save, tovarniški desetini pa bosta pred kranjskim gasilskim domom izvedli vajo gašenja z gasilnimi aparati.

-jk

Delovna skupnost
ČP GORENJSKI TISK
KRANJ
DE tiskarna
razglašja prosta
delovna mesta
pomožnih
delavcev

Pogoji za sprejem: vojaščine prost. Delo je na dve izmeni. Prijave za razpis oddajte pisмено v tajništvo podjetja do 16. septembra 1973

loterija

srečke s končnicami	so zadele	dobitek N-din	srečke s končnicami	so zadele	dobitek N-din
0	10	75	20		
67880	600	05	30		
73100	800	78505	600		
77960	1.000	75615	800		
18910	1.000	488045	5.000		
017890	5.000	046845	10.000		
410500	150.000				
01	20	06	20		
51	40	836	60		
631	80	02736	600		
90921	600	16846	800		
49911	600	78766	1.000		
40501	800	020216	10.000		
356401	5.000				
42	30	7	10		
0562	300	85887	600		
72212	800	19487	800		
68982	800	66657	1.000		
436942	5.000	582347	5.000		
73	40	88	30		
163	80	128	60		
45573	600	4398	200		
78663	600	32658	600		
54093	1.000	40248	800		
082283	5.000	93038	800		
220703	10.000	079318	5.000		
04	20				
44	20	69	50		
324	100	0829	500		
88264	800	36699	600		
96344	1.000	81469	1.000		
401064	10.000	64379	1.000		
124554	10.000	374009	5.000		

Za tržiške Karavanke ni počitka

Druščina plesalcev folklorne skupine Karavanke iz Tržiča se je zadnje čase povečala. Že dalj časa redno vadi folklorna skupina cicibanov, ki jo sestavljajo dečki in deklice stari od 4 do 6 let, skupina šolskih otrok starih od 7 do 13 let in skupina starejših plesalcev, ki šteje sedaj 35 plesalcev in plesalk. Skupno ima sedaj folklorna skupina Karavanke skoraj 100 članov. Starejšo skupino vadi prizadevni dolgoletni koreograf Marjan Vodnjov, mlajši skupini pa Vesna Marič in Jola Hočevnar.

»Starejša« folklorna skupina Karavanke je imela od letošnjega 2. februarja 22 nastopov doma in 8 v inozemstvu. Med slednjimi sta pomembna dva: nastop v italijanskih mestih Madrisio in Avian.

V Madrisiu so imeli Tržičani samostojni nastop 29. julija v počastitev 100. obletnice tamkajšnje godbe na pihala in I. mednarodnega festivala godb. Nastop tržiške folklorne je bila prijetna popestritev jubileja. Karavanke so dobile za uspešno sodelovanje plaketo mesta Madrisia.

V Avianu pa so Karavanke gostovale 18. in 19. avgusta. Na mednarodnem festivalu folklorne skupin so tržiški plesalci v izredno močni mednarodni konkurenci osvojili prvo mesto pred Avstrijci, folklorno

skupino Vatroslav Lisinski iz Crkvenice, Italijani in Madžari. Za osvojeno prvo mesto so prejeli plaketo. V tekmovalnem delu nastopa so se predstavili s slovenskimi plesi iz Bele Kranjine in z Gorenjske, v revialnem delu pa so le-te dopolnili še s plesi iz Šumadije. Sprejem pri občinstvu je bil tako topel, da so morali nekatere plesse ponavljati. V Avianu so predstavniki znanega skopskega narodnega ansambla Magnifico podelili Tržičanom pokal kot zahvalo in priznanje za sodelovanje in skupna gostovanja v tujini.

Tržiško plesalsko skupino Karavanke čaka do konca letošnjega leta še kopica nastopov. Omenjamo samo najvažnejše.

V sredo, 19. septembra bodo v organizaciji potovalne agencije Kompas odrinili na dolgo pot v Dubrovnik, kjer bodo 5 dni zabavali domače in tuje goste v mestu in okolici. Prav tako pa se predstavnik Karavank že dogovarja s skopskim ansamblom Magnifico za večdnevno turnejo po Makedoniji. Predviden je nastop na tradicionalni prireditvi vinske trgateve v Kavadarcih, na poti domov pa še samostojni koncert v Skopju.

J. Košnjek

Ansambel Kivado z Jesenic je letošnji dobitnik druge nagrade občinstva in nagrade za najboljši tekst melodije, izvajane na 5. jubilejnem festivalu narodno-zabavne glasbe Ptuj 73. Vendar ansambel ne bo ostal v spominu gledalcev samo zaradi uspeha, ki ga je dosegel, temveč tudi zato, ker ga je tik pred finalnim koncertom pustil na cedilu lastni harmonikar. Kljub temu je trio Kivado nastopil v finalu, deset minut pred pričetkom njihovega odločilnega nastopa pa jim je iz občinstva priskočil na pomoč odlični zagrebški klavirist, dirigent in kompozitor Miroslav Berta, ki je rešil ansambel pred diskvalifikacijo in deloma pripomogel k njihovu uspehu.

Kranj CENTER

8. septembra amer. barv. film DETEKTIV KLUTE ob 16., 18. in 20. uri, premiera ital.-franc.-špan. barv. filma VELIKANOVE PUSTOLOVŠČINE ob 22. uri

9. septembra amer. barv. film DETEKTIV KLUTE ob 15., 17. in 19. uri, premiera amer. barv. filma VELIKI JAKE OB 21. uri

10. septembra ital.-franc.-špan. barv. film VELIKANOVE PUSTOLOVŠČINE ob 16., 18. in 20. uri

11. septembra ital.-franc.-špan. barv. film VELIKANOVE PUSTOLOVŠČINE ob 16., 18. in 20. uri

Kranj STORŽIČ

8. septembra franc. barv. film NEKOČ JE BIL POLICAJ ob 16. in 20. uri, amer. barv. film UMAZANI HEROJI JUKE ob 18. uri

9. septembra amer. barv. film UMAZANI HEROJI JUKE ob 16. uri, franc. barv. film NEKOČ JE BIL POLICAJ ob 18. uri, premiera grškega barv. filma LJUBEZEN V BUZUKI RITMU ob 20. uri

10. septembra grški barv. film LJUBEZEN V BUZUKI RITMU ob 16., 18. in 20. uri

11. septembra grški barv. film LJUBEZEN V BUZUKI RITMU ob 16., 18. in 20. uri

Tržič

8. septembra amer. barv. film KJE JE PÓT NA FRONTO ob 18. in 20. uri

9. septembra amer.-ital. barv. film TRIJE DOLARJI SEJEJO SMRT ob 15. uri, amer. barv. film KJE JE PÓT NA FRONTO ob 17. in 19. uri

Kamnik DOM

8. septembra amer.-ital. barv. film DOLGI DNEVI MAŠČEVANJA ob 16., 18. in 20. uri

9. septembra amer.-ital. barv. film DOLGI DNEVI MAŠČEVANJA ob 15., 17. in 19. uri

Škofja Loka SORA

8. septembra amer. barv. film DOKTOR DETEKTIV ob 18. in 20. uri

9. septembra amer. barv. film DOKTOR DETEKTIV ob 18. in 20. uri

11. septembra amer. barv. film REKA ZLEGA ČLOVEKA ob 20. uri

Železniki OBZORJE

8. septembra amer. barv. film PAST ZA DVOJNEGA AGENTA ob 20. uri

9. septembra amer. barv. film VITEZI RULETE ob 18. in 20. uri

Radovljica

8. septembra amer. barv. film DOC HOLLIDAY ob 18. uri, amer. barv. film SEKSUALNO SPOZNANJE ob 20. uri

9. septembra amer. barv. film CHATOVA DEŽELA ob 16. uri, angl. barv. film RDEČI BARON ob 18. uri, ameriški barvni film DOC HOLLIDAY ob 20. uri

10. septembra nizozem. barv. film ZAPISKI PROSTITUTKE ob 20. uri

11. septembra franc. barv. film AVANTURA JE AVANTURA ob 20. uri

Jesenice RADIO

8. in 9. septembra amer.-angl. barv. CS film DEMONI

10. in 11. septembra amer. barv. CS film KONJENIKI

Jesenice PLAVŽ

8. in 9. septembra amer. barv. CS film KONJENIKI

10. in 11. septembra amer.-angl. barv. CS film DEMONI

Dovje Mojstrana

8. septembra jug.-ital. barv. film TRI URE DO ZMAGE

9. septembra amer. barv. film REVOLVER V ROKAH HUDICE

Kranjska gora

8. septembra amer. barv. film REVOLVER V ROKAH HUDICE

9. septembra amer. barv. film CROMWELL

Javornik DELAVSKI DOM

8. septembra franc. barv. film VARUJE PRIJATELJEV

9. septembra jug.-ital. barv. film TRI URE DO ZMAGE

prodam

Prodaj vinski hrastov SOD 360 l v dobrem stanju. Moša Pijade 16 Kranj 5187

Prodaj TRAJNOZAREČO PEČ »EMO-5« in RADIO z gramofonom. Ogled popoldne. Premrov, Iva Slavca 5. 5188

Prodaj mlado KRAVO dobro molznico 9 mesecev brejo. Podreča 22. 5189

Prodaj skoraj novo PLINSKO PEČ z jeklenko. Zg. Bitnje 64. 5190

Prodaj 500 kom rabljene CEMENTNE OPEKE folc. Tršan, Hraše 14, Smlednik. 5191

Prodaj ŽAGO za žaganje hlodov in polavtomatski PRALNI STROJ. Rode, Zasavska 20 (Oreh) Kranj. 5192

Prodaj OTROŠKI ŠPORTNI VOZIČEK in KOŠEK. Goriče 31, Golnik. 5193

Prodaj borove PLOHE in DESKE za betonske opaže. Sp. Bela 3. 5194

Prodaj 3 mladiče VOLČJAKE. Hosta 5, Škofja Loka. 5195

Prodaj prašiča 130 kg za zakol. Struževo 20, Kranj. 5196

Prodaj PRASIČA za dopitanje. Bobovk 3. Kranj. 5197

Prodaj 4000 kom ZIDNIH MO-DELARCEV in večjo količino vodnega kamena za betoniranje. Slavsko Koželj, Hotemaže 16, Predvor. 5198

Prodaj 6 mesecev staro PSICO VOLČJAKA. Cena 1.800 din. Finžgar Jože, Bistrica 8, p. Duplje. 5199e

Prodaj vzdiljivi levi kombinirani ŠTEDILNIK iz nerjavečega jekla, 3 plošče in peči na trda goriva in 4 plošče in peči na elektriko. Erce Janez, c. 1. maja 65, Kranj. 5200

Poceni prodaj na drevju domače češnje, hruške in jabolka. Trebar Anton, Britof 44, Kranj. 5201

Prodaj mlado KRAVO po teletu, OVCO in BETONSKO ŽELEZO 10 kg 1040. Jeras Marija, Zg. Senica št. 2, Medvode. 5202

Prodaj BETONSKO ŽELEZO in SAMOKOLNICO. Mikulčič Zdravko Posavec 13. 5203

Prodaj 9 let staro KOBILLO. Vrba 23, Zirovnica. 5204

Prodaj KRAVO po izbiri. Zg. Bela 27. 5205

Prodaj GAJBICE. Gorjanc Ivan, Jelenčeva 34, Kranj. 5206

Prodaj kombinirani otroški VOZIČEK, cena ugodna. Gorjanc Francka, Jelenčeva 34, Kranj. 5207

Prodaj 2 KRAVI — eno s teletom, eno 4 mesece brejo. Dežman Terezija, Ribno 92 pri Bledu. 5208

Prodaj CEMENT, BANKINE in rabljena večja OKNA. Naklo 11. 5209

Oljno nabožno SLIKO — delo slikarja Matije Bradaška — ugodno prodaj. Informacije: Šifrer Pavla, Kranj, Kocjanova ul. 12 (»Kalvarija«) telef. 24-019, vsak dan od 18. ure dalje. 5210

GLOBOK OTROŠKI VOZIČEK in ŠTEDILNIK na drva Gorenje prodaj. Ljubljanska 27, Kranj. 5211

Prodaj 300 bukovih BUTAR. Lenarčič, Golo brdo 27, Medvode. 5212

V nedeljo, 16. septembra ob 14. uri, bo na sejmišču v Celovcu

velika avtotombola

Nagrade:

- 10 avtomobilov mazda 1000 lux
- 10 barvnih televizorjev blaupunkt
- in še 600 dobitkov v skupni vrednosti 733.000 AS.

Prodaj skoraj nov kombinirani otroški VOZIČEK — italijanski ter ZIBELKO. Reševa 8, Kranj. 5238

Prodaj 7 tednov stare PRASIČKE. Rupa 16. 5239

Prodaj meglenke CARELLO. Šifrer, Šutna 2, Žabnica. 5240

BOSCHOV HLADILNIK 180 l nov prodaj. Čuk Slavi, Reševa 9 b, Kranj. 5241

Prodaj mlade PAVE. Kadivec, Senčur, Pipanova 46. 5242

Prodaj več rabljenih OKEN in VRAT. Anžič, Britof 238, Kranj. 5243

Prodaj dve karambolirani KASERERJI za 750. Cerklje 193. 5244

Prodaj PRASIČKE. Grad 43, Cerklje. 5245

Prodaj kuhinjski PULT in visečo OMARM. Vamberger, Cerklje 1. 5246

Prodaj PRASIČKE po izbiri in vprežno kosilnico BAUTZ. Glinje 10, Cerklje. 5247

Ugodno prodaj stensko kuhinjsko omaro, z dvema nerjavečima koritoma in desnim odcejalnikom, rabljen pod LINOLEJ in nov ZABOJ za drva. Marn, Cerklje 5 ali po tel. 73-161. 5248

Prodaj KRAVO po teletu, ali po izbiri. Poženik 32, Cerklje. 5249

Prodaj plemenskega VOLA težkega 550 kg. Rotar, Zg. Besnica 57. 5250

Prodaj 1 leto stare KOKOŠI nesnice. Strahinj 38, Naklo. 5251

Ugodno prodaj SEMENSKI KRÖMPIR — IGOR. Poljšica 3, Podnart. 5252

Prodaj pisalno in jedilno MIZO. C. JLA 72, Kranj. 5253

Prodaj OTAVO. Šenčur, Kranjska 25. 5254

Prodaj GAJBICE, Dvorje 55, Cerklje. 5255

Prodaj mlado KRAVO s teličkom. Olševsek 52, Predvor. 5256

Prodaj montirano 2 leti staro OSTREŠJE 10 X 8 s salonitko. Galetova 14 pri Projektovi žagi. 5257

Prodaj dvodelno zastekljeno OKNO 105 X 75, Sp. Duplje 78. 5258

Prodaj KRAVO po izbiri, Voglje 61. 5259

Prodaj KRAVO v devetem meseču brejosti, Paloviče 11 Brezje. 5260

Prodaj KRAVO visoko brejo in dobro mlekarico. Sp. Duplje 37. 5261

Prodaj KRAVO s teličkom, Smokuč 24 Zirovnica. 5262

Prodaj 5 let staro KOBILLO. Gorica 7, Radovljica. 5263

Prodaj BETONSKO ŽELEZO 1800 kg po 3,60 din. Mihelič, Zirovnica 81. 5264

Poceni prodaj rabljeno leseno montažno GARAŽO. Planina 35, Dolinšek. 5274

»LESSI« škotski ovčarji naprodaj, čudovito lepe pasme z rodovnikom. Ipavec, C. Revolucije 9, Jesenice. 5275

VW 1200 v brezhibnem stanju poceni prodaj takoj. Tekstilna 14, Kranj. 5265

FIAT 750 letnik 71 ugodno prodaj. Hrastje 151. 5266

Osební avto ZASTAVA 750 letnik 67, obnovljen z dodatno opremo prodaj za 10.000 ND. Zaplotnik Ivan, Ješetova 32 Kranj tel. 22-117. 5267

FIAT 750 letnik 1965 v dobrem stanju — ugodno prodaj. Močnik, Britof 162 Kranj. 5268

stanovanja

Mlada, mirna tričlanska družina išče prazno STANOVANJE ali VEČJO SOBO v Kranju, Tržiču ali okolici. Ponudbe pošljite pod »Dobro plačnik«. 5155

Oddam SOBO fantu z voznškim dovoljenjem. Ponudbe pošljite pod »Opremljena«. 5227

Petčlanska družina nujno rabi DVOSOBNO STANOVANJE s pritliklinami v Kranju ali okolici, za dobo 5 let. Plača dobro in redno, lahko tudi nekaj naprej. Ponudbe pošljite pod »Čimprej«. 5229

Dekle in fant iščeta SOBO s KUHINJO in KOPALNICO. Ponudbe pošljite pod »Dobra in redna plačnika«. 5228

Mirna študentka išče po možnosti ogrevano SOBO v Kranju. Zvonka Kržišnik, Podobeno 1, Poljane nad Škofjo Loko. 5230

INTELEKTUALCA brez otrok iščeta v Kranju GARSONJERO ali VEČJO SOBO s kopalnico. Ponudbe pošljite pod »Plačava za 1 leto vnaprej«. 5231

Mlada tričlanska družina išče prazno SOBO in KUHINJO za dve leti, ali prostor za ureditev teh prostorov. Ponudbe pošljite pod »Kranj—Tržič«. 5273

zaposlitve

Vzamem v varstvo otroka — Naklo. Naslov v oglasnem oddelku. 5269

Sprejem VAJENCA za avtomehanično stroko. Poizve se v trafiki Cerklje. 5270

Sprejem ŽENSKO za varstvo 1 leto starega otroka. Hrana in stanovanje preskrbljeno, plača po dogovoru. Bizjak, Mavčiče 80, Kranj. 5166

Takoj sprejem 2 mizarja in 2 lesostrugarja. Kupim javorjev les. Višnar, Jesenice. 5181

obvestila

GOSTILNA AŽMAN Nomenj — Bohinj vam od 10. septembra dalje nudi poleg ostalih jedi še: žabe, postavi, kmečke pečenice. Telefon 76-154. Vabljeni! 5114

BALETNA ŠOLA se začne 10. septembra, PIONIRSKA PLESNA ŠOLA 15. septembra, PLESNI TEČAJI ZA ZAČETNIKE 12. septembra. Podrobna navodila na oglasni deski v Delavskem domu 4. 5183

LESNINA LJUBLJANA
POSLOVALNICA KRANJ

sprejme v uk
4 učence
za prodajo pohištva.

Prednost imajo fantje, ki so uspešno končali osemletko. Prodajalec pohištva je lep poklic, zato ne oklevajte — Lesnina Kranj vas vabi

Razpisna komisija

CENTRA ZA SOCIALNO
DELO KRANJ

razpisuje na podlagi
43. in 44. člena statuta
delovno mesto

delavca
za mladoletno
prestopništvo

Pogoji: višja strokovna izobrazba: diplomirani socialni delavec, pedagog ali defektolog.

Stanovanja ni. Osební dohodek po samoupravnem sporazumu.

Pismene prošnje je treba poslati do 21. septembra 1973 na Center za socialno delo Kranj.

Cestno podjetje v Kranju

razpisuje javno licitacijo za prodajo naslednjih osnovnih sredstev z izklicno ceno:

1. TOVORNO VOZILO FAP G 92	18.000 din
2. POLTOVORNI AVTO IMV KURIR	4.000 din
3. ZASTAVA 750 — VOZEN	5.000 din
4. MOPED TROKOLO TOMOS — 6 KOM	350 din

Licitacija bo v petek, 14. septembra 1973 ob 11. uri na sedežu podjetja v Kranju, Jezerska cesta 20. Ogled vozil je možen na sedežu podjetja. K licitaciji lahko pristopijo pravne in finančne osebe, ki pa morajo pred začetkom licitacije vplačati pri blagajni podjetja 10 % garancijski znesek od izklicne cene.

Veletrgovina

Živila Kranj

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. KV kuharice v bifeju Radovljica
2. KV kuharice v obratu Delikatesa — Bled
3. KV natakarice v bifeju Bitnje
4. več KV natakaric v gostinskih obratih v Kranju

5. delovna organizacija sprejme za delo v gostinstvu tudi delavce, ki so dokončali osnovno šolo in imajo veselje do dela v gostinstvu ter jim bo omogočila pridobitev ustrezne kvalifikacije.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave na naslov: Veletrgovina Živila Kranj, Cesta JLA 6 ali pa se osebno zglasijo na upravi podjetja v kadrovske službi. Objava velja do zasedbe delovnih mest!

Svet Zavoda za zdravstveno varstvo
Kranj
razpisuje
prosto delovno mesto v upravi

Pogoji:

visoka strokovna izobrazba ekonomske, komercialne ali pravne smeri;
višja strokovna izobrazba ekonomske, komercialne ali pravne smeri s triletno prakso

Vloge z dokazili pošljite v 15 dneh po objavi razpisa na Svet Zavoda za zdravstveno varstvo Kranj, Gosposvetska št. 9.

Proizvodno montažno podjetje

Inštalacije

Škofja Loka

razpisuje prosto delovno mesto
v pripravi dela

Pogoj:

srednja izobrazba elektrostroke za jaki tok z 2-letno prakso.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. Kandidat bo imel polizkusni delovni čas, nagrajen pa bo v skladu z določili Pravilnika o delitvi osebnih dohodkov v podjetju. Prijave naj kandidati pošljejo na poslovni odbor podjetja.

Dne 4. 9. 1973 mi je bilo pred samopostrežno trgovino »Živila« Britof pomotoma zamenjano žensko kolo. Prosim, da se oseba, ki je odpeljala moje kolo, zgleda pri vratarju v tovarni »Oljarica« Britof, kjer se nahaja zamenjano žensko kolo. Pibernik Ciril »Oljarica« Britof. 5237

Radiatorje za centralno kurjavo, ki so pri meni v emailiranju že več kot 2 meseca, prosim cenjene stranke, da jih dvignejo. Emailiranje v peči. Zupan, Tekstilna 14, Kranj. Se priporočam. 5272

izgubljeno

Na poti iz šole Simona Jenka do Kebetove ul. 18 sem izgubila modro jopico s svetlimi gumbi. Prosim najditelja, naj jo vrne na naslov: Modrijan, Kebetova ul. 18. 5276

posesti

Kupim HIŠO ali manjšo starejšo kmetijo v okolici Kranja. Plačam takoj. Naslov v oglasnem oddelku. 4668

ODDAM GARAŽO na Planini. Naslov v oglasnem oddelku. 5232

ženitve

Vdova stara 53 let, družinska upokojenka, bi rada spoznala moškega od 50 let dalje s stanovanjem, h kateremu bi šla za gospodinjo. Možna je tudi poroka. Ponudbe pošljite pod »Stanovanje«. 5235

Upokojeni vdovec z visoko pokojnino se želi poročiti s starejšo žensko, ki poseduje svoje stanovanje. Ponudbe pošljite pod »Zvestoba do groba«. 5236

prireditve

P. G. D. Lahovčev priredi v nedeljo 9. 9. vrtno veselico z vinsko trgovino, bogatim srečolovom in kegljanjem za koštruna (s pričetkom že v soboto popoldne). Zbaval vas bo ansambel »TRGOVCI«. Vabljeni!

GOSTIŠČE TRNOVC Duplje priredi v nedeljo 9. 9. vinsko trgatavo. Keglanje za teleta. Zbaval vas bo instrumentalni kvintet Rudija Jevška. Se priporočamo za obisk. 5233

Vsako soboto prireja »MA« Podnart MLADINSKI PLES v Kulturnem domu. Ples se začne ob 19. uri. Igra ansambel »Sonce«. Vabljeni!

Proti prhljaju in za rast las uporabljajte

drogesan
lasno vodo

Kozmetična obrt P. Šinkovec
Kranj, Prešernova 19.

GLAS 13

Sobota, 8. septembra 1973

Trgovsko podjetje

Merkur

Kranj, Koroška 1

odpira v novembru v veleblagovnici
Globus, Kranj novo prodajno etažo
z oddelki:

splošni avtomaterial in gume,
vodno-instalacijski material in oprema kopalnic,

zato vabi k sodelovanju nove delavce za
naslednja delovna mesta:

1. oddelkovodje
2. več prodajalcev avto stroke
3. več prodajalcev tehnične stroke
4. blagajničark
5. administratorke
6. več snažilk

Pogoji:

pod tč. 1.: VK trgovski delavec avto stroke;
pod tč. 2.: KV trgovski delavec avto stroke;
pod tč. 3.: KV trgovski delavec tehnične stroke;
pod tč. 4.: NS izobrazba s prakso ali KV trgovski delavec;
pod tč. 5.: 2-letna administrativna šola;
pod tč. 6.: PK delavka

Osební dohodki po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.
Ponudbe z opisom dosedanjega dela in potrdili o strokovnosti
poslati komisiji za urejanje delovnih razmerij pri Merkur, Kranj,
Koroška 1.

nesreče

Zapeljal s ceste

V torek, 4. septembra, nekaj po drugi uri zjutraj se je na cesti drugega reda na Visokem pri Kranju pripetila prometna nezgoda. Voznik motornega kolesa Boris Hribljan (roj. 1955) z Mlake je vozil proti Kranju. Na Visokem je v blagem levem ovinku zapeljal v desno s ceste in pri tem trčil v občestni smernik. Voznik se je pri padcu hudo ranil, sopotnik Franc Nunar (roj. 1952) z Mlake pa je bil lažje ranjen. Oba so prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Izsiljevanje prednosti

Na cesti drugega reda v Zg. Gorjah se je v sredo, 5. septembra, ob 5.30 zjutraj pripetila prometna nezgoda zaradi izsiljevanja prednosti. Voznik osebnega avtomobila Gvido Bakarčič (roj. 1913) iz Ljubljane je vozil proti Pokljuki, iz neprednostne ceste pa je pripeljal na mopedu Franc Černe (roj. 1957) iz Krnice in se zaletel v prednji del avtomobila. V nesreči je bil Franc Černe hujše ranjen. Škode na vozilih je za 3000 din.

Vozila po levi

Na cesti prvega reda na mejnem prehodu Ljubelj se je v sredo, 5. septembra, popoldne pripetila prometna nezgoda zaradi vožnje po levi strani ceste. Voznica osebnega avtomobila ameriške registracije Pauline Trasher Carson iz Las Vegasa (roj. 1925) je pri speljavanju zapeljala na levi vozni pas in pri tem s prednjo desno stranjo avtomobila zadela carinskega delavca Janeza Viluščka (roj. 1948) s Črničva, nato pa je zadela še v stoječ kombi avstrijske registracije, last Blasiusa Kropiunika (roj. 1955). V nesreči si je Janez Vilušček zlomil nogo in so ga prepeljali v bolnišnico. Škode na vozilih je za 5000 din.

Zadel kolesarja

V sredo, 5. septembra, nekaj po 20. uri se je na cesti drugega reda v Zg. Bitnjah pripetila prometna nezgoda. Franc Tepina (roj. 1932) iz Kranja se je s kolesom peljal proti Kranju pravilno po svoji desni strani. Na ravnem delu ceste je za njim pripeljal voznik osebnega avtomobila Vinko Ahčin (roj. 1929) iz Moš in s prednjim desnim blatnikom zadel zadnje kolo kolesa, tako da je Franc Tepina padel. V nesreči je bil Tepina hudo ranjen in so ga prepeljali v bolnišnico.

Trčil v avtomobil

V četrtek, 6. septembra, nekaj pred 14. uro se je na Gorenjesavski cesti v Kranju pripetila prometna nezgoda. Voznik kolesa s pomožnim motorjem Janez Valenčič (roj. 1952) iz Form pri Škofji Loki je peljal proti Kolodvorski cesti in se pri hiši št. 1 zaletel v parkiran avtomobil. Pri trčenju je Valenčič padel in se lažje ranil.

Avtomobil v vprego

V četrtek, 6. septembra, ob 19.25 se je na cesti drugega reda v Sr. Bitnjah pripetila prometna nezgoda. V Sr. Bitnjah pri hiši št. 13 je voznik konjske vprege Milan Nastran (roj. 1932) iz Sr. Bitenja zavil pred osebnim avtomobil, ki ga je vozil Marko Lebar (roj. 1951) iz Britofa od Škofje Loke proti Kranju. Voznik avtomobila zaradi prekratke razdalje in neprimerne hitrosti trčenja ni mogel preprečiti, tako da je trčil v neosvetljeni vprežni voz. V nesreči sta bila hujše ranjena voznik Lebar in sopotnik Alojz Perne (roj. 1947) iz Kranja. Prepeljali so ju v ljubljansko bolnišnico. Škode na vozilih je za 10.000 din. L. M.

Zahvala

Ob izgubi našega dragega očeta, brata, starega očeta, svaka in strica

Ivana Strniša

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so darovali vence in cvetje ter pokojnika spremili na njegovo zadnjo pot. Posebno zahvalo smo dolžni bivšemu upravniku Doma počitka v Impolci, g. Valantu, sedanjemu upravniku dr. Gradišarju, g. Starcu in ostalemu strežnemu osebju Doma počitka v Impolci za njihovo dolgoletno požrtvovalno delo ob skrbni negi našega pokojnega očeta. Zahvala tudi pevcem in g. župniku za poslovične besede. Vsem še enkrat iskrena hvala — vsi njegovi.

Kranj, dne 6. 9. 1973

Najdena kolesa in mopedi

Na razglasni deski v stavbi občinske skupščine je objavljen spisek najdenih predmetov. Zanimivo je, da so med najdenimi predmeti samo dvokolesa, čeprav je znano, da dokaj radi pozabimo na dežnik (posebno, kadar ni dežja), aktovko, klobuk ipd. V skladišču kamniške občinske skupščine je torej 5 Rogovih pony ekspres koles, 3 mopedi, 5 ženskih in 8 moških koles in 2 Rogova pony kolesa. Doslej so se javili šele štirje lastniki.

Marsikateri delavec ali dijak je le težko kupil pony ekspres kolo za vožnjo na delo ali v šolo. To niso samo pozabljena kolesa, največkrat jih nepridipravi vzamejo — »sposodijo« — za vožnjo do določenega kraja, kjer jih pustijo. Tako so verjetno v Kamniku kolesa iz ljubljanske, domžalske in kranjske občine, v teh občinah pa so kolesa, katerih lastniki živijo v Kamniku. Morda bi kazalo, da bi sosednje občine tesneje sodelovale in tovrstne preglede (spiske) najdenih predmetov objavile v lokalnem časopisu. J. Vidic

SAMOPOSTREŽNA
RESTAVRACIJA

Kranj, Stritarjeva 5

razpisuje prosto delovno mesto

1. kurjača

z izpitom za voznika B kategorije.

Nastop službe možen takoj ali po dogovoru. Pismene vloge sprejema uprava podjetja.

Nasilno do denarja

Dragutin Šmitran, 24-letni delavec z Jesenic in Veljko Stojičević, star 29 let, prav tako z Jesenic, sta skupaj delala pri podjetju KSR Zagreb na delovišču železniške postaje Jesenice. Konec junija je Šmitran pustil delo, ker je mislil oditi na delo v Zah. Nemčijo. Vendar pa se je s Stojičevićem dogovoril, naj ta zanj dela, torej na dve izmeni, dokler ne bo Šmitran uredil vse potrebno za odhod na delo v tujino. Dogovorila sta se tudi, naj Stojičević ob koncu meseca dvigne obe plači in denar za drži, ker je pač delal za dva. Stojičević je tako tudi storil. 17. avgusta zvečer se je v restavraciji Triglav sestal s Šmitranom. Ta mu je povedal, da se je glede odhoda v tujino premislil in da bo spet začel delati na postaji. Bil je brez denarja, zato je prosil Stojičevića za 500 din. Stojičević mu je dal 200 din in rekel, da jih ni treba vrniti. Dodal je, da mu več ne more dati, ker tudi sam namerava pustiti delo in iti drugam. Nato sta se razšla.

Cez čas sta se spet srečala na stopnicah pred hotelom Korotan. Šmitran, ki mu verjetno ni bilo všeč, da je ostal skoraj brez denarja, je stopil k Stojičeviću ter mu rekel, da je nesramen, ga udaril po obrazu in obrcal. Nato mu je preko glave slekel vetrni jopič in iz notranjega žepa vzel kuverto z vsem denarjem in šel domov. Doma je spravlil od obeh plač 300 din, z ostalim denarjem pa se je hotel vrniti v mesto. Vtem pa sta ga že prestregla miličnika, ker je Stojičević rop prijavil na postaji milice. Pri Šmitranu so našli 2656 din, kar je za 546 din manj kot trdi oškodovanec, da mu je bilo odvzeto. O manjkajoči razliki in sploh o tem kaznivem dejanju bo imelo zadnjo besedo sodišče.

ZAHVALA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 95. letu starosti zapustil naš dobri oče, stari oče in stric

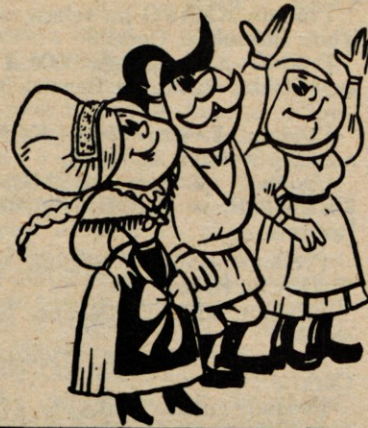
Zupan Janez

Harižev ata z Rupe

Iskreno se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom in vsem darovalcem cvetja, posebna zahvala gospodu kaplanu za pogrebni obred in poslednje besede, dr. Hribniku in vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: sin z družino in drugo sorodstvo.

Rupa, dne 6. 9. 1973

V prodaji
paprika
za vlaganje
po 3,50 din

Vse naše
prehrambene
prodajalne
zbirajo naročila
za jabolka
(a cca 4 din),
zeljne glave
(a 1,40 din) in
beli krompir
(a 1,75 din).

Gorenjci!

Prosimo vse potrošnike,
da zaupajo svoje
naročilo za ozimnico
svoji prodajalni
MERCATOR.

Zavarovalnica
SAVA PE Kranj

Posredujemo prodajo
karamboliranih vozil

1. osebni avto moris — 1100

leto proizvodnje 1966 s 74.000 prevoženimi km, začetna cena 7.500 din.

2. osebni avto zastava 750

leto proizvodnje 1966 s 70.000 prevoženimi km, začetna cena 3.500 din.

Ogled je možen vsak dan od 8. do 14. ure pri Zavarovalnici Sava, PE Kranj. Pismene ponudbe z 10 % pologom od začetne cene sprejemamo do srede, 12. septembra 1973, do 12. ure.

Zavarovalnica Sava PE Kranj

nama

Nama Ljubljana, Tomšičeva 2, objavlja
prosta delovna mesta za blagovnico
v Škofji Loki

1. obračunskega referenta

2. prodajalce

za prodajo vseh vrst električnih aparatov, orodja, športnih rekvizitov, kovinske galanterije, pohištva in konfekcije

3. kuharice

Pogoj:

pod tč. 1.: ekonomska šola in 1 leto prakse

pod tč. 2.: prodajalec;

pod tč. 3.: kuhar in 1 leto prakse

Poskusno delo 1 mesec. Delo za nedoločen čas.

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izobrazbi in praksi sprejema kadrovska socialna služba podjetja 8 dni po objavi.

Podjetje za PTT promet Kranj

razpisuje prosti delovni mesti

1. pismonoše

za pošto Jesenice 2

2. knjigovodje

Pogoji za sprejem so:

pod 1.: dokončana osemletka, opravljen vozniški izpit A-kategorije, odslužen kadrovski rok
Šamsko stanovanje je na voljo. Kandidati naj se zglase pri pošti Jesenice 2.

pod 2.: ekonomska srednja šola

Prošnje je treba nasloviti komisiji za delovna razmerja podjetja.

TOZD konfekcija
Mladi rod Kranj
Pot na kolodvor 2

Izredno znižanje
poletne otroške konfekcije
v naši trgovini Tomšičeva ulica.

Odprto vsak ponedeljek od 6. do 18.
ure.
Se priporočamo.

Podjetje za PTT promet Kranj razpisuje
za 11. september 1973 ob 8. uri v Kranju,
Huje 19

javno dražbo
za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. avto TAM 2000
letnik 1967 v voznom stanju z izklicno ceno 8.000 din;
2. avto Kombi IMV 1000
letnik 1965 v nevoznom stanju, z izklicno ceno 2.500 din;
3. avto Zastava 750
letnik 1966 neregistriran, z izklicno ceno 3.500 din;
4. transporter
prevozni — lahki, letnik 1971 z izklicno ceno
15.000 din.

Ogled vozil je možen vsak dan od 7. do 14. ure na kraju, kjer bo
javna dražba.

V kiosku za prodajo časopisov, tobačnih izdelkov in
grafične galanterije na Bledu zaposlimo s 1. 10. 1973

prodajalko
ki ima trgovsko kvalifikacijo ali primerno prakso.

Zaposlitev stalna. Ugodni pogoji. Prednost imajo interesi z
Bleda ali bližnje okolice.

Ponudbe sprejema ČGP Delo, podružnica Kranj, Koroška
16 telefon 21-280.

INDUSTRIJA KOVINSKE OPREME IN STROJEV
Kranj, Savska c. 22

razpisuje pismeno licitacijo
za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

1. STRUŽNICA TS 3/2000, LETO IZDELAVE 1954 30.000 din
2. STROJI ZA IZDELAVO FRANCOSKIH NASADIL
(okenski in vratni tečaji) SKUPNO Z ORODJI 17.000 din
3. BRUSNI KOZEL 600 din
4. NAPRAVA ZA RAZMEŠČEVANJE V TRIKLORU 500 din
5. DOSTAVNI AVTO KOMBI IMV 1600 LETNIK 1968 15.000 din

Ogled je možen 14. 9. 1973 od 12. do 14. ure v prostorih
podjetja.
Licitacija bo 15. 9. 1973 ob 12. uri. Vsi interesi morajo pred
licitacijo položiti 10 % kavcijo od izklicne cene.
Pismene ponudbe je treba oddati v splošno službo podjetja
do začetka licitacije.

Kmetijsko živilski kombinat Kranj

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. prodajalca
v obratu Komercialni servis — maloprodaja
2. treh delavcev
v stiskalnici — obrat Oljarica
3. več transportno skladiščnih delavcev
v obratu Oljarica
4. administratorja
v finančno-računovodskem sektorju

Poleg splošnih pogojev za delo se zahtevajo naslednji
posebni pogoji:
pod tč. 1.: poklicna šola, KV prodajalec, zaželena praksa, OD
dober;
pod tč. 2. in 3.: PK ali NK delavec;
pod tč. 4.: poklicna šola, administrator ali strojepiska z 2-letno
praksom.
Na vseh delovnih mestih se uvede poskusno delo. Nastop dela je
možen takoj ali po dogovoru.

Pismene prošnje z dokazili o strokovnosti in opisom dose-
danjih zaposlitev sprejema Splošno kadrovski sektor KŽK
Kranj, Cesta JLA 2.

Za jugoslovanski košarkarski pokal Triglav : Domžale 69 : 85

Kranj, četrtfinale področnega
tekmovanja za jugoslovanski košar-
karski pokal, Triglav : Domžale
69:85 (36:49), stadion Stanka Mla-
karja, gledalcev 100, sodnika P. Bru-
men, Ložič (oba Ljubljana).

Triglav: Fartek 17, Košir 8, Tor-
kar 12, Slokan 11, Kalan 11, Mavrič
8, Dežman 2.

Domžale: Hočevar 15, Zakrajšek
13, Kvas 9, Lemajič 32, Slavinec 6,
Savnik 10.

Prosti meti: Triglav 16:11, Dom-
žale 14:7. 5 osebnih napak: Košir
(29. minuta), Dežman (33.), Slavinec
(38.), Slokan (40.), Lemajič (40.
minuta).

Drugoligaš iz Domžal je Triglava-
nom, ki se v I. A ligi potegujejo za
drugo mesto, dal pravo lekcijo, kako
je treba na tujem igrišču zaigrati in
zmagati. Dasi so domačini tokrat
nastopili brez Klavore, Rusa in
Skubica, so prikazali tako neresno in
neborbeno igro, s katero, v primeru
da se jim posreči zavzeti drugo
mesto, nimajo na kvalifikacijah kaj
iskati.

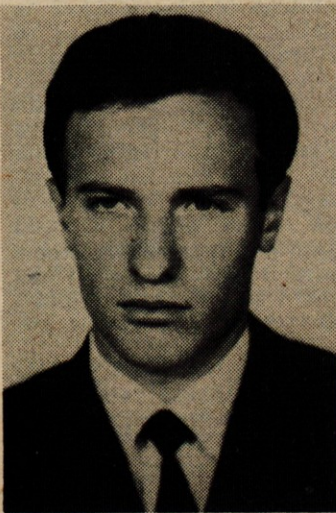
Tako je iz borbe na področnem
slovesnem tekmovanju za jugoslo-
vanski košarkarski pokal izpadel še
zadnji gorenjski predstavnik. -dh

Kegljanje

Jenkole ugnal favorite

Gorenjska kegljaška skupnost je
bila minuli teden na Jesenicah in v
Kranju organizatorica letošnjega
gorenjskega prvenstva za posamez-
nike. Nastopilo je 38 tekmovalcev
kranjskega Triglava, tržiškega Lju-
belja, Kranjske gore, Jesenic in
Cerkelj. Najvišji gorenjski posamič-
ni naslov je osvojil mladi Triglavan
Miro Jenkole, ki je z dobrim keglja-
njem presenetil in premagal vse
favorite za prvo mesto. V obeh
nastopih je podrl 2044 kegljev, od
teh na kegljišču Triglava 1038, na
Jesenicah pa 1006. Najboljši rezul-
tat je na kegljišču Triglava dosegel
Kranjčan Jereb, saj je podrl kar
1062 kegljev. Prvih 18 kegljačev se je
uvrstilo na republiško prvenstvo po-
sameznikov, ki bo od 13. do 16. sep-
tembra na kranjskem kegljišču.

Vrstni red: 1. Jenkole (Triglav)
2044, 2. Jereb (Triglav) 2026, 3. Mar-
telanc (Triglav) 1986, 4. Šlibar (Je-
senice) 1953, 5. Vehovec (Triglav)
1952, 6. Prijon (Triglav) 1928, 7.
Turk (Triglav) 1917, 8. Ambrožič
(Triglav) 1915, 9. Kordež (Triglav)
1854, 10. Starc (Triglav) 1846, 11.
Bregar (Triglav) 1842, 12. Marinšek
(Triglav) 1813. -dh

Nadarjeni kegljač kranjskega Tri-
glava Miro Jenkole je na letošnjem
gorenjskem prvenstvu presenetil
favorite in postal gorenjski prvak za
leto 1973. Ima lepe možnosti, da na
domačem asfaltu osvoji tudi repu-
bliški naslov.

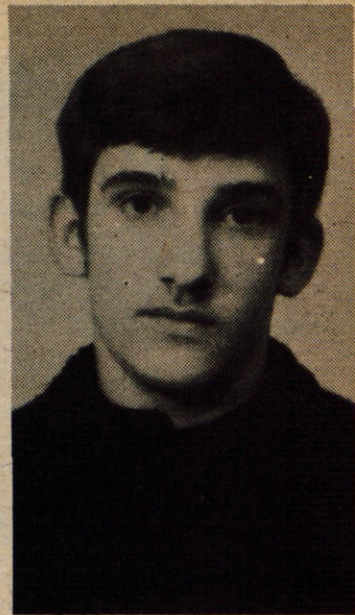

V torek, 4. septembra, je v Trzinu gostovala ekipa rokmetašev Burevestnika
iz Tbilisija iz Sovjetske zveze. Ekipa je bila že večkrat državni prvak SZ. V
prijateljskem srečanju z domačim Partizanom so gostje zmagali z 29:21,
medtem ko so po prvem polčasu vodili domačini s 15:12. Na tekmi je bilo več
kot 600 gledalcev. B. M.

Pogovor tedna

Andrej Jaklič:

Cilj: ponovno državni prvaki

Pot me je slučajno zanesla ob levem bregu reke Selščica, do
majhne lesene barake, kjer so si uredili svoje prostore za trening mladi
dvigalci uteži iz Škofje Loke. Delajo v slabih pogojih, a imajo kljub
temu v svoji vrsti državne prvake. Poleg Mlakarja, Fojkarja, P. Kala-
na, Jakliča zahajajo v to njihovo »telovadnico« tudi drugi mladi Škof-
jelčani. Čeprav so le prvi štirje člani TAK Olimpija iz Ljubljane in
nastopajo na zveznih tekmovanjih, tudi drugi, ki zahajajo na treninge
ne trenirajo z nič manjšo zavzetostjo. To dokazuje, da je med mladimi
v Škofji Loki za ta šport veliko zanimanje.

Moj sogovornik je bil 18 letni ANDREJ JAKLIČ, ki je kljub
kratki športni karieri dosegel lepe uspehe. S težko atletiko se ukvarja
namreč šele dve leti.

KAJŠNI SO BILI TVOJI PRVI KORAKI V TEM ŠPORTU?
»Od začetka je bilo nekoliko težko, kot je to pri vsakem športu.
Toda sčasoma ti pridejo treningi v navado in sedaj bi se gotovo počutil
slabo, če bi moral prenehati. Začel sem v muha kategoriji (52 kg.). Ko
sem nastopal v tej kategoriji sem dosegel tudi državni rekord z 61 kg,
poleg tega pa sem bil tudi državni prvak za leto 1972.«

ALI SEDA NE NASTOPAŠ VEČ V MUHA KATEGORIJI?
»Sedaj sem v peresno lahki kategoriji — 60 kg.«

KAJ PA JE Z NASTOPI? KJE TEKMUJEŠ?
»Sem član TAK Olimpija. Nastopamo v prvi zvezni ligi in sicer
sem član prvega moštva.«

KAJ PA TRENINGI? TRENIRAŠ SAMO TU V BARAKI ALI
HODIŠ TUDI NA SKUPNE TRENINGE V LJUBLJANO?

»V glavnem treniramo vsi tu. Trikrat na teden pa grem tudi v
Ljubljano. Z vožnjo v Ljubljano pa izgubim veliko časa. Prav zaradi
tega nam je ta baraka tako dobrodošla.«

KAJŠNI SO TVOJI NAČRTI ZA V BODOČE?
»Ponovno bi bil rad državni prvak in postavil državni rekord. To
bom morda dosegel že prihodnje leto, seveda če bo vse šlo po načrtih.
Bojim pa se, da tega ne bom mogel doseči, ker bom morda odšel v JLA.
S tem bo moja kariera za nekaj časa prekinjena.« P. R.

Mladinci Triglava med favoriti

Voda v novozgrajenem zimskem
bazenu v Banjici v Beogradu se še ni
umirila od prvega svetovnega prven-
stva v plavanju in vaterpolu, ko bo
od 11. do 16. septembra spet gostila
najboljše mladinske vaterpolske
ekipe Jugoslavije. Na letnem držav-
nem prvenstvu bo nastopilo 18 ekip,
od tega 12 prvoligašev in 6 drugoli-
gašev.

Med favorite za najvišji mladinski
državni naslov lahko štejemo koto-
ranskega Primorca, ki je obenem
tudi letošnji zimski prvak. V njegovi
vrsti nastopajo Gobčević, Popović,
in Bošković, ki uspešno igrajo v
prvem moštvu. Poleg Primorca so
med favoriti še Jadran (Herceg
Novi), kranjski Triglav — drugi z

zimskega prvenstva — beograjski
Partizan ter reško Primorje.

Tudi v ekipi Triglava je nekaj
prekaljenih igralcev prvega moštva,
ki bodo v beograjskem bazenu
skušali dokazati, da drugo mesto na
zimskem prvenstvu ni bilo slučajno.
Na pot v Beograd bodo odšli:
Čermelj, Delavec, Malavašič, Sve-
gelj, Stariha, Čalič, Kuhar, Hribar,
R. Planinšek, M. Planinšek, Kraše-
vec, Mežek ter Strgar.

Kot zanimivost naj naštejemo še
prvih pet moštev zimskega prven-
stva: 1. Primorac (Kotor), 2. Triglav,
3. Partizan (Beograd), 4. Medveščak
(Zagreb), 5. Jadran (Herceg Novi).
-dh

Čehi z odlič- no ekipo

Še teden dni je do pričet-
ka II. mednarodne turneje
Mostec-Gorenja Sava na
plastičnih skakalnicah.
Spisek odličnih skakalcev
iz posameznih držav se
daljša, čeprav je rok prijave
še do 10. septembra. V
četrtak je v Ljubljano pri-
spela že italijanska repre-
zentanca, ki bo trenirala v
Mostecu vse do mednarod-
ne prireditve. Iz ČSSR je
prišla razveseljiva vest, da
bo nastopila na tekmah v
Ljubljani in Kranju odlična
ekipa štirih skakalcev naj-
močnejšega češkoslovaške-
ga kluba Dukle iz Liberca.
Vsi inozemski tekmovalci,
razen Italijanov, bodo na-
stanjeni v hotelu Transtu-
rist v Škofji Loki. Organi-
zator kranjske prireditve,
ki bo v nedeljo, 16. septem-
bra ob 14. uri, je že dal v
predprodajo vstopnice, ki
bodo do sobote po znižani
ceni. Vstopnice je možno
kupiti pri turistični agenci-
ji Creina, v osnovnih šolah
in pri sindikalnih podruž-
nicah po delovnih kolekti-
vih. J. J.

S četrtkovo sejo širšega političnega aktiva so se v kranjski občini začele javne razprave o osnutku obeh ustavnih dopolnil in statuta občine. Seje političnega aktiva so se udeležila vsa vodstva družbenopolitičnih organizacij v občini, krajevnih skupnosti, interesnih skupnosti, samoupravnih in izvršilnih organov delovnih organizacij in drugi. V razpravi je temeljna izhodišča zvezne in republiške ustave ter družbenopolitičnega sistema obrazložil podpredsednik republiške konference SZDL Vlado Beznik, o družbenoekonomskem sistemu je govoril član sekretariata CK ZKS in predsednik komisije za družbeno-ekonomске odnose Miran Potrč, komunalni sistem je pojasnil sekretar medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko Martin Košir, o predlogu občinskega statuta pa je govoril predsednik kranjske občinske skupščine Slavko Zalokar. Pred začetkom mesec dni trajajočih javnih razprav v občini smo poprašali tri, ki bodo sodelovali pri javnih razpravah, kako nameravajo te organizirati na posameznih področjih in katerim vprašanjem nameravajo posvetiti še posebno skrb.

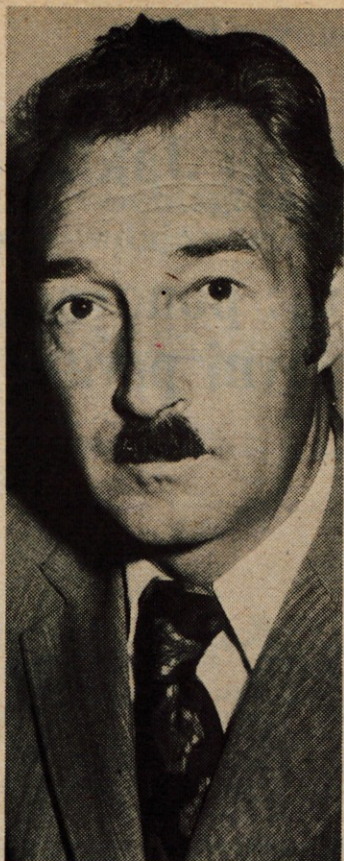

MIHA HAFNER, predsednik krajevnih skupnosti Bitnje:

»V krajevni skupnosti Bitnje bomo organizirali javno razpravo najbrž konec tega meseca. Pred tem pa se bo na terenu sestal politični aktiv, kjer se bomo dogovorili za potek oziroma organizacijo razprave in o tem, kako bi vključili vanjo vse prebivalce na območju krajevnih skupnosti. Podrobneje o vprašanjih, ki bi jim bilo treba posvetiti še posebno pozornost še nismo razpravljali, prav gotovo pa bo eno takšnih vloga in položaj kmeta, saj je v naši krajevni skupnosti precej kmetov. Prav tako pa bo stekla razprava tudi o novem statutu krajevnih skupnosti.«

EDO VONČINA, direktor Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje Kranj:

»Mislim, da je razpravo na področju zdravstvenega zavarovanja treba zastaviti iz

koncepta enotnega zdravstvenega zavarovanja za celotno republiko, ne glede na to, kolikoj je trenutno skupnosti zdravstvenega zavarovanja in koliko jih bo v prihodnje. Šele kasneje naj bi prišlo do izraza tiste posebnosti oziroma značilnosti posameznih interesnih skupnosti, ki so se kazale že v dosednji praksi. Prav gotovo je res, da so danes tako interesi zavarovancev kot interesi zdravstvenih služb v republiki isti. Razlike se bodo pokazale kasneje v organizaciji in življenju zaradi različne razvosti zdravstvenih služb in zaradi različnega materialnega položaja le-teh.«

TONE BAJUK, sekretar družbenopolitičnih organizacij v kranjski Savi:

»O organizaciji javnih razprav v našem kolektivu smo se dogovorili na političnem aktivu tovarne. Sklenili smo, da bomo 12. in 19. septembra v podjetju organizirali dve širši razpravi za člane ZK, samoupravnih organov, vodilne in druge delavce. Tako nameravamo vključiti v razpravo ves kolektiv. Razen tega bo v podjetju posebna skupina strokovnjakov obravnavala tista vprašanja, ki zadevajo posamezne službe. Ob tej priliki bomo povedli tudi razpravo o nadaljnjem ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela. Razen tega bodo v času trajanja javne razprave v tajništvu družbenopolitičnih organizacij zbirali mnenja, pripombe in predloge članov kolektiva.«

A. Žalar

Z buldožerji so v sredo dopoldne odprli novo strugo Save v Zarci — Foto: A. Žalar

Končana je prva faza

V Zarici pri Kranju so v sredo dopoldne odprli novo strugo Save. Tako je bil uresničen desetletni trud in program Splošne vodne skupnosti Gorenjske in kranjske občine oziroma kranjskega gospodarstva o zaščiti Kranja pred visokimi vodami. Prve študije za regulacijo Save, ki je v spodnjem delu Kranja ob vsakem večjem deževju poplavljala indu-

strijske obrate in stanovanja, so bile izdelane že pred desetimi leti. Kasneje je bila narejena tudi vodnogradbeno preiskava, pred tremi leti pa so se začela prva dela. Za ureditev tega dela Save je bilo v treh letih porabljenih 4,2 milijona novih dinarjev; polovico denarja je prispeval republiški vodni sklad, drugo polovico pa občina oziroma delovne organizacije na podlagi posebnega dogovora.

Sedanja nova struga ne pomeni le zaščito Kranja pred visokimi vodami, temveč tudi pripravo terena za izgradnjo osrednje čistilne naprave. V sedanjem mrtvem ro kavu Save bodo namreč v kratkem stekla pripravljala dela za gradnjo čistilne naprave oziroma kolektorjev. Razen tega bodo uredili tudi zemljišče na desnem bregu Save naprej od tovarne Planike. Poslej bo namreč na tem zemljišču moč razvijati tudi industrijo.

Da so umirili ta najbolj kritični del Save v kranjski občini so v treh letih izkopali in prepeljali 150.000 kubičnih metrov materiala. Pri tem je Splošni vodni skupnosti Gorenjske kot izvajalcu del pomagal tudi Geološki zavod Ljubljana, ki je opravil globinska in podvodna miniranja. Za lažjo predstavbo o velikosti opravljenih del povejmo, da so samo za miniranje porabili 900 tisoč novih dinarjev, da so bile posamezne vrtnice globoke tudi po 18 metrov in da so pri enem takšnem miniranju porabili 18 ton eksploziva.

Predstavniki Splošne vodne skupnosti Gorenjske so na otvoritvi nove struge Save v Zarici povedali, da bodo letos in prihodnje leto strugo še poglobljali, tako da bo Sava v prihodnjem na tem področju ob velikih povodnjah za 2,5 metra nižja kot je bila včasih. Uredili pa bodo tudi še obrežje ob novi strugi. A. Žalar

Praznik Almire

Kolektiv tovarne Almira v Radovljici bo danes proslavil 25. obletnico obstoja. Ob 10. uri bodo pred podjetjem odkrili spomenik borbe in dela, delo Toneta Svetine. Ob 11. uri bo slavnostna seja delavskega sveta, na kateri bodo vsem članom kolektiva, ki so v podjetju nad 15 let, podelili priznanja. Ob 18. uri pa bo v dvorani Kazine na Bledu slavlje za vse člane kolektiva. Ob tej priliki bo govoril sekretar zveze sindikatov Jugoslavije Marjan Rožič.

V Almiri so bile že celo leto različne prireditve v okviru 25-letnice obstoja tovarne. Največ je bilo športnih tekmovanj. Le-ta so zaključili prejšnjo soboto, ko so se v Almiri pomerili v malem nogometu in kegljanju predstavniki sorodnih kolektivov: Rašice, Angore, Sežane in Arene iz Pule. V kegljanju je bila prva ekipa Almire, v malem nogometu pa ekipa Sežane. Na zaključni slovesnosti so tudi sklenili, da bodo poslej vsako leto organizirali takšna tekmovanja v spomin na Vinka Mavra, ki se je pri pripravi letošnjega tekmovanja smrtno ponesrečil.

Slovesnosti ob letošnjem jubileju bodo trajale še nekaj časa. Tako bodo v četrtek, 13. septembra, ob 20. uri v avli osnovne šole v Radovljici pripravili modno revijo za člane kolektiva in občane. Ob tej priliki pa bodo nastopili tudi operni pevci. Podobna revija za kupce in poslovne partnerje bo v petek zvečer v Golf hotelu na Bledu.

A. Ž.

Tudi gorenjska podjetja med nagrajenci

V četrtek popoldne so na slovesnosti, ki se jo je udeležil tudi predsednik izvršnega sveta Džemal Bijedić, podelili plakete 104 organizacijam združenega dela, ki so se najbolj prizadevale za uresničitev ciljev »leta kakovosti«. Med nagrajenci je tudi pet kolektivov z Gorenjske.

Zlato plaketo sta si prislužila Združeno podjetje Slovenske železarne in Združeno podjetje Iskra Kranj. Srebrno plaketo je prejela Bombažna predilnica in tkalnica Tržič, bronasti pa Tovarna gumijevih izdelkov Sava Kranj in lesna industrija Jelovica Škofja Loka.

Plakete niso podeljene za kakovost posameznih izdelkov, temveč so jih podjetja dobila za dobro interno organizacijo podjetja in predvsem zaradi svojega odnosa do kvalitete izdelka.

-lb

Orožje proti kolerei — higiena

V sosednji Italiji za sedaj še ni znano, da bi se obolenja za kolero kaj zmanjšala, zato je razumljivo, da za nas kot sosednjo državo še vedno veljajo izredni zaščitni ukrepi, ki naj bi preprečili vnos bolezni k nam. Za naše državljane velja, da ne smejo potovati v Italijo, če ni od prvega cepljenja proti kolerei poteklo 15 dni, cepljenje pa mora biti dvakratno v presledku 7 do 21 dni kot to zahtevajo veljavni mednarodni zdravstveni predpisi. V Italijo se seveda da priti tudi preko Avstrije, vendar pa naši obmejni organi vsak tak primer prijavijo sodniku za prekrške.

Kot nam je včeraj povedala direktorica Zavoda za zdravstveno varstvo v Kranju dr. Ana Kraker-Starman, se vsi ukrepi za zaščito prebivalstva na Gorenjskem izvajajo. V sredo je imel sejo razširjeni gorenjski štab za karantenske bolezni, sestale pa so se tudi že občinske komisije, da bi se povečal nadzor in izboljšale higienske razmere. Zavod tudi zbira dnevna poročila zdravstvenih ustanov o številu drisk ter jih pošilja republiške-mu zavodu. Z zdravstvenega gledišča je v tem času namreč vsak pojav driske vreden vse pozornosti.

Pojav kolere čez mejo nas je torej spet enkrat spomnil na pogoje higieno, ki bi ji morali sicer posvečati dnevno veliko večjo pozornost, kot ji sicer. Higiena pa je po mnenju zdravstvenih delavcev najuspešnejša zaščita pred to nevarno boleznijo. Treba je preprečiti, da blato bolnika ne prenesemo do ust, zato je pravilo higiene številka ena umivanje rok pred jedjo, po potrebi itd. Sedanji primeri obolenj za kolero v Italiji so lažje oblike, seveda pa bolezni ne gre podcenjevati. Zato je prav, če za vsak primer driske zve zdravnik, saj je pri morebitnih obolenjih za kolero predvsem važna hitra zdravniška pomoč. Za sedaj kolere pri nas ni. Če bi prišlo

tudi pri nas do obolenj, bi prebivalstvo, tako je povedala direktorica Zavoda, opozorili, naj uživa le prekuhano hrano in prekuhano vodo. Če smo rekli, da je sedanji povzročitelj kolere milejše oblike, pa je bolezen seveda lahko usodna za ljudi s kakimi težjimi obolenji.

Kaj pa cepljenje? Direktorica Zavoda je povedala, da so bili že cepljeni vsi, ki so v takih primerih najbolj ogroženi, to je mejni organi in zdravstveni delavci. Množičnega cepljenja pa ob pojavu kolere pri nas verjetno ne bo, ker nobeno cepljenje epidemije ne zadrži, razen tega pa to cepivo ni dovolj učinkovito in je zaščita le 30-odstotna. Tudi svetovna zdravstvena organizacija že razmišlja o tem, da bi odpravila cepljenje proti kolerei v mednarodnem prometu prav zaradi premalo učinkovitega cepiva.

L. M.

Tržiški komunisti pred kongresom

Komite občinske konference ZKS Tržič je te dni pozval vse osnovne organizacije in stalne aktivne, naj se čim aktivneje vključijo v priprave na razprave pred 10. kongresom ZKJ (predvidoma naj bi bil januarja ali februarja prihodnje leto) in 8. kongresom ZKS, ki naj bi bil zgodaj spomladi. Ta poziv je bil ponovno izrečen na zadnjem srečanju sekretarjev osnovnih organizacij in stalnih aktivov ZK v občini.

Predkongresne razprave naj bi bile v bistvu temeljita »inventura« preteklega dela, predvsem tistega po pismu predsednika Tita ter 29. seji CK ZKS. Prav tako mora predkongresna razprava služiti za analizo ranje naloge, ki so si jih za to jesen zastavili tržiški komunisti. Osnova za razpravo morajo biti tudi izhodišča za pripravo stališč in sklepov 10. kongresa ZKJ, objavljeni kot priloga Dela. Zaradi racionalnosti bodo imele manjše organizacije skupne razprave.

Janko Smole in Ivan Franko obiskala Škofjo Loko

Včeraj sta se mudila v Škofji Loki zvezni sekretar za finance Janko Smole in sekretar zveznega izvršnega sveta Ivan Franko — Iztok. Najprej sta se v hotelu Transturnist pogovarjala s predstavniki občine in Loka-investa ter urbanisti o izgrad-

nji Rekreatijsko turističnega centra na Jepci. Takoj zatem pa je sledil pogovor s predstavniki gospodarstva in družbenopolitičnih organizacij o aktualnih vprašanjih gospodarstva.

-lb